

idcollege

Samen sterker

JAARVERSLAG 2016

INHOUD

Voorwoord College van Bestuur	4
Leeswijzer	5

BESTUURSVERSLAG

DEEL I ALGEMENE INFORMATIE

I ID College	10
II Raad van Toezicht	16
III Ondernemingsraad	21
IV Studentenraad	23
V Vertrouwenspersonen	24
VI Menselijke maat	25
VII Samenvatting Strategische Prestatie-indicatoren	26
VIII Vooruitblik 2017	27

DEEL II SAMENWERKING ID COLLEGE EN ROC LEIDEN

IX ID College en ROC Leiden op weg naar een fusie	32
---	----

DEEL III INHOUDELIJKE ONTWIKKELINGEN

X Onderwijs en begeleiding	36
XI De medewerker in ontwikkeling	52
XII Excellente bedrijfsvoering	58
XIII Marketing & Communicatie	64

DEEL IV HET ONDERWIJS

XIV Domein Dienstverlening	70
XV Domein Economie	74
XVI Domein Gezondheidszorg	79
XVII Domein Techniek & ICT	84
XVIII Domein Welzijn	89
XIX Domein Oriëntatie & Toeleiding	94
XX Domein ID College Werkt	98

DEEL V CONTINUÏTEITSPARAGRAAF ID COLLEGE 104

DEEL VI CONTINUÏTEITSPARAGRAAF mboRijnland 116

JAARREKENING

DEEL VII FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN 2016 122

DEEL VIII JAARREKENING 134

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS 168

CONTACTGEGEVENS 171

Voorwoord

College van Bestuur

In 2016 zijn we door gegaan met het verder personaliseren van het onderwijs. Ons onderwijsmodel Flex-ID geeft iedere student de ruimte om zichzelf te ontwikkelen en keuzes te maken die passen bij zijn drijfveren, talenten en ambities. De praktijk van zijn toekomstige beroep staat daarbij steeds centraal. Voor elke opleiding ontwikkelen we meerdere leertrajecten. Zo geven we iedere student de mogelijkheid om een traject te volgen dat past bij zijn ambities en talenten.

Na een jarenlange opgaande lijn, was er in 2016 helaas sprake van een lichte stijging van het aantal studenten dat hun opleiding voortijdig beëindigde. Ook blijkt dat het aantal studenten dat hun diploma met een diploma afrondde (het jaarresultaat) iets is gedaald. We zien dat met name eerstejaars studenten te vaak uitvallen. We zijn ons daarom nog meer gaan richten op het voorkomen van voortijdig schooluitval onder studenten. Het is wel zo dat studenten die bij ons een diploma halen, op een hoger niveau uitstromen dan we op basis van hun vooropleiding mogen verwachten. Hiermee scoren we zelfs beter dan de sector.

In 2016 hebben we ons vooral gefocust op de fusie met ROC Leiden. In augustus 2016 zijn we gestart met gezamenlijke MBO Colleges Gezondheidszorg en Entree.

We werken hard om per augustus 2017 te starten met de andere vijf gezamenlijke onderwijscolleges: Dienstverlening, Economie, Techniek & ICT, Welzijn en Vavo & Contractonderwijs. Daarnaast stemmen we de verschillende systemen en processen op elkaar af en ontwikkelen we samen met ROC Leiden een gezamenlijke onderwijsvisie. De werving van nieuwe studenten voor het schooljaar 2017-2018 doen we inmiddels samen met ROC Leiden. Verder hebben we het nieuwe schoolgebouw aan de Breestraat in Leiden in gebruik genomen. Het MBO College Gezondheidszorg heeft daar een plek gekregen. We zijn trots op dit mooie gebouw met prachtige praktijk- en theoriervuimtes.

Het afgelopen jaar hebben de onderwijsteams hard gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. De teams zijn aan zet. Zij geven het onderwijs betekenis. Ons motto luidt dan ook “teams aan zet, basis op orde”. Hierdoor zorgen er we dat leertrajecten nog beter aansluiten bij de kwaliteiten en ambities van studenten. Dit zal volgens ons leiden tot een stijging van het aantal studenten dat hun opleiding met een diploma afsluit. En dat is wat de omgeving van ons mag verwachten.

Otto Jelsma en Oege de Jong
College van Bestuur

Leeswijzer

Dit jaarverslag van ID College sluit aan op onze strategische koers en onze beleidsrijke begroting. Aan het begin van het jaar beschrijven zowel de diensten als de domeinen hun belangrijkste plannen voor het komend jaar. Op basis hiervan stellen we de begroting op. In dit jaarverslag laten we zien welke resultaten we hebben behaald met betrekking tot de aangekondigde plannen. Hiermee is het jaarverslag een vanzelfsprekende afsluiting van het verstreken jaar en biedt het een overzichtelijke en consistente terugblik.

We hebben niet alle plannen gerealiseerd. In de rapportages die we inzetten in onze planning- en controlcyclus leggen we hierover verantwoording af en benoemen we verbeteracties. Die verbeteracties geven we een plek in de volgende beleidsrijke begroting.

BESTUURSVERSLAG

In **DEEL I** van dit jaarverslag geven we algemene informatie over ID College, zoals onze visie, ambitie, kernwaarden. Ook beschrijven we daarin ons onderwijsmodel en onze organisatiestructuur. Tevens staan in dit deel bijdragen van de Raad van Toezicht, de Ondernemingsraad, de Studentenraad en de vertrouwenspersonen. Deel I sluiten we af met een vooruitblik op 2017.

In **DEEL II** beschrijven we de voortgang van de samenwerking met ROC Leiden. In 2016 hebben we grote stappen gezet op weg naar een gezamenlijke organisatie met één juridische structuur. Uiterlijk in augustus 2018 gaan ID College en ROC Leiden met elkaar fuseren. We leggen uit wat de aanleiding voor de fusie is, de stappen die we hebben genomen en de uitgangspunten van de gezamenlijke strategische koers.

In **DEEL III** geven we inzicht in de plannen en de resultaten die we hebben behaald op de vier bedrijfsterreinen: Onderwijs en begeleiding, Human Resource Management, Excellente bedrijfsvoering en Marketing & Communicatie.

DEEL IV beschrijft de plannen en de resultaten die we hebben behaald in de zeven onderwijsdomeinen:

Dienstverlening, Economie, Gezondheidszorg, Techniek & ICT, Welzijn, Oriëntatie & Toeleiding en ID College Werkt.

DEEL V omvat de continuïteitsparagraaf ID College.

DEEL VI bevat de geconsolideerde meerjarige balans en staat van baten en lasten van de fusie onderwijsinstelling mboRijnland.

JAARREKENING

DEEL VII beschrijft de financiële ontwikkelingen in 2016.

DEEL VIII bevat de jaarrekening en de overige gegevens van ID College.

OVERIGE GEGEVENS

Hierin staan de overige gegevens en contactgegevens van ID College.

BESTUURSVERSLAG

DEEL I

ALGEMENE INFORMATIE

ID COLLEGE

Kernactiviteiten ID College

ID College is een regionaal opleidingscentrum met vestigingen in Alphen aan den Rijn, Gouda, Leidschendam-Voorburg, Leiden, Woerden en Zoetermeer. ID College verzorgt middelbaar beroepsonderwijs, cursussen en educatietrajecten in de domeinen Dienstverlening (Uiterlijke Verzorging, Sport & Veiligheid, Bakkerij & Horeca), Economie, Gezondheidszorg, Oriëntatie & Toeleiding, Techniek & ICT, Welzijn en ID College Werkt.

De letters ID staan voor identiteit en individualiteit. Wij leggen met onze naam de nadruk op de individuele ontwikkelingsmogelijkheden van onze studenten. Zij maken hun eigen keuzes. Keuzes die bij hen passen, die hen ontwikkelen en waar ze trots op kunnen zijn. Studenten en cursisten leren bij ons niet alleen een vak, maar ontwikkelen zich ook persoonlijk en leren hun weg te vinden in de maatschappij.

Missie en ambitie

Wij bereiden jongeren en volwassenen optimaal voor op de arbeidsmarkt, op vervolgonderwijs en op participatie in de samenleving. Ook ondersteunen wij hen in het kader van een leven lang leren. Daarom bieden wij vraaggericht en uitstekend georganiseerd (beroeps)onderwijs aan. Het motto dat wij daarbij hanteren is: 'Kies voor ontwikkeling, kies voor ID College'.

Wij willen trots zijn op ID College als onderwijsinstelling. Wij willen een zo hoog mogelijk maatschappelijk rendement nastreven. Wij willen dat alle studenten die ID College verlaten een diploma hebben. Wij willen een belangrijke onderwijspartner in de regio zijn en een lerende organisatie die openstaat voor veranderingen en permanent streeft naar verbetering van het onderwijs en van de ondersteunende processen. Deze ambities realiseren we binnen de kaders van een solide bedrijfsvoering.

Onze merkwwaarden

De letters ID in onze naam staan voor identiteit en individualiteit. Samen met het begrip ondernemerschap zijn dat onze drie merkwwaarden. Deze drie merkwwaarden beschrijven hoe studenten, ouders, bedrijven en maatschappelijke instellingen ID College kunnen herkennen. De merkwwaarden zijn kenmerkend voor ons gedrag, ons onderwijs en onze manier van communicatie.

IDENTITEIT

Wij zorgen dat een medewerker of student zijn talenten kan ontwikkelen. Wat kan hij goed? Wat wil hij bereiken? Waar krijgt hij energie van? Wij zorgen dat hij zijn plannen en ambities kan verwezenlijken. Ook geven we hem de kans veel succeservaringen op te doen zodat hij zelfvertrouwen krijgt. Op die manier geven we hem een sterke basis van waaruit hij zichzelf durft te laten zien.

INDIVIDUALITEIT

Iedere student of medewerker is uniek. Hij heeft zijn eigen talenten, eigen ambities en eigen interesses. Wij houden daar rekening mee. We luisteren naar wat hij wil leren en bereiken. Maar ook besteden we aandacht aan zijn onzekerheden en twijfels en luisteren we naar datgene wat hij moeilijk vindt. Op die manier vergroten we zijn eigenwaarde en helpen we hem zichzelf te onderscheiden.

ONDERNEMERSCHAP

Ondernemerschap betekent dat we initiatief nemen, onze mening geven en meedenken over de inhoud en organisatie van ons werk. Hierbij aarzelen we niet om zelf de eerste stap te zetten. En als er zich een knelpunt voordoet, vragen we onszelf eerst af wat wij kunnen doen om het probleem op te lossen. We durven daarbij van de gebaande paden af te wijken. Er zal soms best wat mis gaan. We zoeken dan hulp bij anderen. Of we zorgen juist dat wij de ander steunen. En als het nodig is, spreken we anderen aan op hun gedrag. We geven eerlijke feedback. Zo maken we elkaar sterker en pakken we onze eigen verantwoordelijkheid.

Dit ondernemerschap verwachten we ook van een student. We stimuleren hem om kansen te grijpen, uitdagingen aan te gaan en resultaatgericht te werken. We leren hem initiatief te nemen en zijn mening te geven. Op die manier kan hij zich onderscheiden op de arbeidsmarkt of met succes doorstromen naar het hbo.

Onze kernwaarden

Wij leren studenten een vak en zorgen ervoor dat ze ID College met een diploma verlaten. Hierbij laten we ons leiden door vier kernwaarden. Die waarden zijn de toetssteen van ons dagelijks handelen. Ze bepalen hoe we onze missie en ambitie waarmaken en op welke manier we omgaan met studenten en collega's.

VEILIGHEID

Alle studenten en collega's kunnen zichzelf zijn. De basis hiervoor is persoonlijke aandacht en wederzijdse interesse. We luisteren naar elkaar, stellen elkaar vragen en helpen elkaar om problemen op te lossen. We zijn integer. Bovendien maken we duidelijke afspraken waar we elkaar op aanspreken. Met elkaar creëren we een veilig leer- en werkklimaat. Zo weten we wat we van elkaar kunnen verwachten.

VERBINDING

In ons handelen staat samenwerking voorop, zowel met studenten als met collega's. Binnen ID College creëren we tijd en ruimte om elkaar persoonlijk te ontmoeten. We delen kennis en ervaringen en tonen openlijk onze waardering voor successen. Bij knelpunten zoeken we samen met collega's of studenten naar oplossingen. Deze verbinding leggen we ook met onze omgeving. Bezieling voor ons onderwijs staat voorop en dat delen we met elkaar. We hebben intensief contact met bedrijven, instellingen, overheden en andere onderwijsinstellingen. Samen met hen ontwikkelen we de inhoud van ons onderwijs en zorgen we dat studenten zich optimaal kunnen ontwikkelen.

VERTROUWEN

Wij respecteren de talenten, opvattingen en ambities van studenten en collega's. Die positieve houding laten we zien in de organisatie. We zetten studenten en collega's in hun kracht en ondersteunen ze bij het uitvoeren van hun taken. Hierbij geven we hen de ruimte om mee te denken over hun werk en leerproces. Wat vinden ze belangrijk? Welke visie hebben ze? Wat willen ze leren? We tonen openlijk onze waardering voor hun inbreng. Zo nemen wij, met elkaar, het heft in eigen hand.

VERANTWOORDELIJKHEID

Wij denken allemaal mee over het beleid van ID College en de inhoud en organisatie van het werk. We geven onze mening en zoeken samen met collega's en studenten naar mogelijkheden om het onderwijs te verbeteren. Bij alles wat er gebeurt, bedenken we wat we zelf kunnen doen om onze doelstellingen te behalen. Welke invloed kunnen we zelf uitoefenen? Op welke manier kunnen wij onze talenten inzetten en verder ontwikkelen? Datzelfde vragen we van studenten. Alleen als zij zich zelf verantwoordelijk voelen voor hun leerproces, kunnen ze het beste uit zichzelf halen.

Wenkend perspectief

In onze koers beschrijven we een wenkend perspectief dat uit zes elementen bestaat. Deze zes elementen zijn bepalend voor de weg die we inslaan en de handelingen die we ondernemen.

TALENTONTWIKKELING

Wij geven iedere student of medewerker de gelegenheid om zijn talenten te leren kennen en ontwikkelen. Wij kijken naar wat een student en medewerker kan, al weet en welke toekomstplannen hij heeft. Die positieve houding voelt een student en medewerker. Deze talentontwikkeling is niet vrijblijvend. Wij verwachten dat een student en medewerker zich actief inzet voor zijn eigen leerproces. Dat is dan ook waar we hem op aanspreken.

GEPERSONALISEERD ONDERWIJS

Wij leren een student de kennis en vaardigheden die passen bij zijn talenten en drijfveren. Dit doen wij door hem maatwerk aan te bieden. Gepersonaliseerd onderwijs waarin hij keuzes kan maken, die passen bij zijn ambities en toekomstplannen. In ons onderwijsmodel Flex-ID kan een student een deel van zijn opleiding zelf invullen. Hij kan keuzeblokken kiezen, om zijn vakkennis te verdiepen of te verbreden.

DUURZAAM EN FLEXIBEL ONDERWIJS

Wij leren iedere student de kennis en vaardigheden die hij nodig heeft om een vak te leren of door te stromen naar een passende vervolgopleiding. Hierbij werken we nauw samen met het bedrijfsleven en het hoger onderwijs. Zo kunnen we beter inspelen op de veranderingen op de arbeidsmarkt. Dat maakt ons onderwijs flexibel. Maar we zorgen ook dat ons onderwijs een stevige basis heeft. Ons onderwijsmodel Flex-ID kent vaste en duidelijke uitgangspunten waar we niet van afwijken. Dat geeft rust en overzicht en maakt ons onderwijs duurzaam.

VAN BOLWERK NAAR NETWERK

Wij zijn een netwerkorganisatie. Dat betekent dat we samen met gemeentes, instellingen, bedrijven en andere onderwijsinstellingen werken aan een sterke regionale economie met goed geschoolde arbeidskrachten. Samen met de vmbo-scholen en het hbo ontwikkelen we doorlopende leerlijnen waarin we de inhoud en organisatie van het onderwijs goed op elkaar afstemmen. Bovendien onderhouden we intensief contact met bedrijven en instellingen uit onze regio. We laten ze meedenken over de inhoud van het onderwijs. Welke kennis heeft een student nodig? Welke vaardigheden? Samen met het werkveld ontwikkelen we onze onderwijsproducten.

DE MEDEWERKER IS EXPERT MET RECENTE

VAKKENNIS

Wij ontwikkelen de talenten van studenten. Daarvoor is het nodig dat iedere medewerker de meest recente kennis en vaardigheden bezit. Daarnaast weet hij wat er speelt op de arbeidsmarkt en welke kennis en vaardigheden bedrijven en instellingen van een student verwachten. Bovendien zijn de ICT-vaardigheden up-to-date.

DOCENT ORGANISEERT INHOUD VAN HET ONDERWIJS

Ons onderwijs kenmerkt zich door duidelijke spelregels voor de werving van studenten, de planning, inhoud en doelstellingen van het onderwijs, de studieloopbaanbegeleiding en de examinering. Maar daarbinnen bepaalt de docent hoe hij het onderwijs opbouwt, hoe hij de studenten begeleidt en welke didactische werkvormen hij hanteert. Het onderwijsmateriaal dat hij gebruikt is actueel en sluit aan bij de laatste ontwikkelingen in het werkveld. Hij zorgt ook dat het materiaal voldoende niveau heeft en een student prikkelt en uitdaagt.

Excellente bedrijfsvoering

We kunnen onze koers alleen realiseren als onze bedrijfsvoering excellent is en we flexibel omgaan met veranderingen. Daarom hebben we uniforme processen opgesteld waarin iedere medewerker weet wat hij moet doen en wat hij van de ander kan verwachten. Verder kunnen we in onze gebouwen onderwijs bieden dat aansluit bij de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, zijn onze ICT-systemen in orde en hebben we medewerkers in dienst die in staat zijn arbeidsmarktrelevant onderwijs te geven. Bovendien hebben we een deugdelijke informatievoorziening en een gezonde financiële huishouding. Hierbij streven we voortdurend naar verbetering. Dat is de basis van waaruit we de toekomst tegemoet treden.

Onderwijsmodel Flex-ID

Alle projecten en activiteiten binnen het strategisch programma zijn erop gericht ons onderwijsmodel Flex-ID te realiseren. Flex-ID kenmerkt zich door vijf onderdelen:

WE SLUITEN AAN BIJ DE STUDENTEN

We bieden iedere student een leertraject dat past bij zijn talenten, interesses en ambities. Hij kan een volledige dagopleiding volgen waarin hij stage loopt. Hij kan ook werken en leren combineren. Of in sommige gevallen een versnelde opleiding volgen, of juist een verlengd traject doen. Om te bepalen welk traject geschikt is, voeren we met iedere student een persoonlijk intakegesprek. Hierin onderzoeken we wat hij kan, weet en wil. We nemen testen af en bespreken zijn interesses en plannen. Zo zorgen we dat een student met het juiste leertraject kan starten.

PERSOONLIJKE BEGELEIDING VAN EEN STUDENT

Een student krijgt les van een klein team van docenten, die hem goed kennen en intensief begeleiden. Daarnaast heeft iedere student een vaste studieloopbaanbegeleider die zijn studievoortgang volgt en hem helpt bij het plannen van zijn studie, stage en examens. Deze begeleider bespreekt vier keer per jaar de voortgang van zijn opleiding en persoonlijke ontwikkeling.

PRAKTIJKGERICHT ONDERWIJS

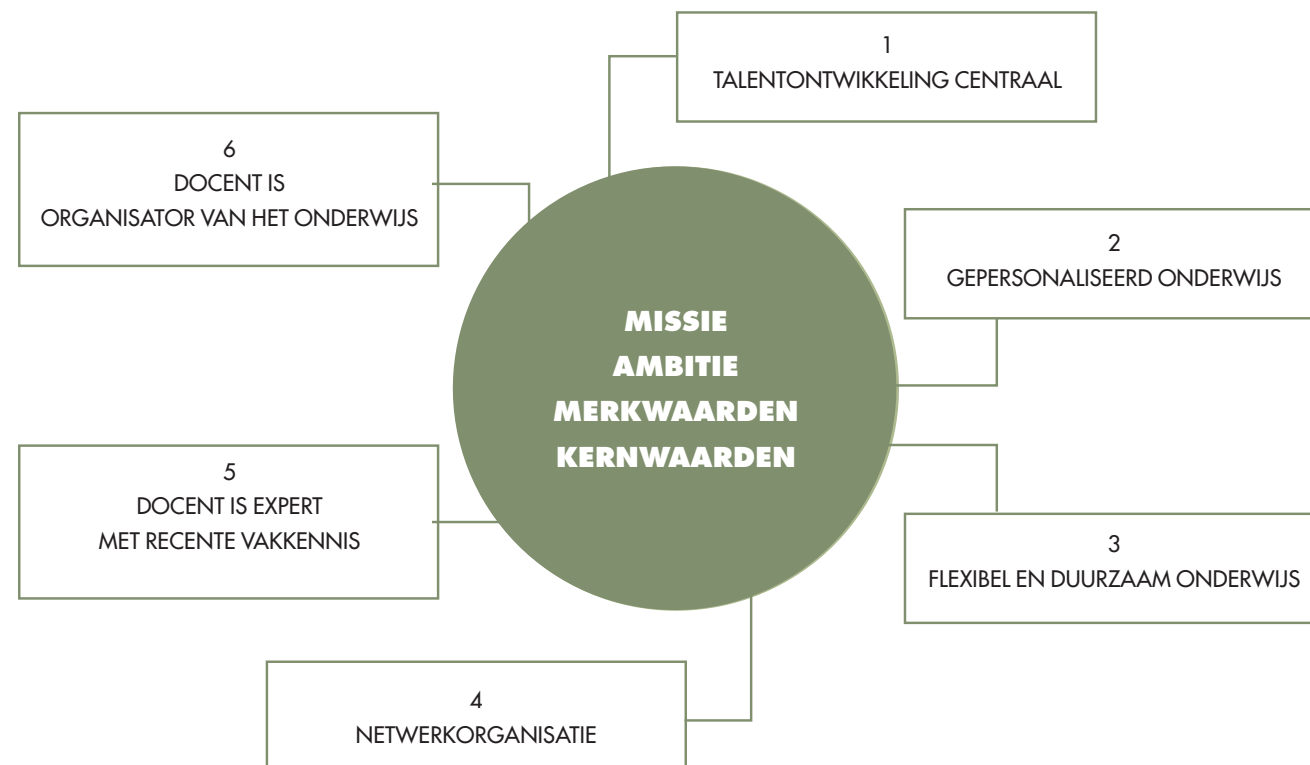
Bij ID College leert een student een vak. Daarom staat de praktijk centraal in het onderwijs. Een student krijgt tijdens zijn opleiding veel opdrachten (authentieke leeractiviteiten) waarin hij intensief bezig is met de beroepspraktijk. Deze opdrachten kan hij binnen de school uitvoeren, maar ook in een bedrijf of instelling. Rondom deze praktijkopdrachten krijgt hij kennisgerichte cursussen en vaardheidsgerichte trainingen. De kennis en vaardigheden die een student hierin opdoet, kan hij meteen toepassen in de opdrachten. Zo leert hij zijn toekomstige beroep goed kennen.

KEUZEMOGELIJKHEDEN

Een student kan een deel van zijn opleiding zelf invullen, door keuzeblokken of keuzedelen te kiezen. Hij kan hiermee zijn kennis en ervaring verdiepen of verbreden. Hij kan ook excellentietrajecten volgen waarin hij zichzelf extra kan uitdagen. Zo geven wij iedere student de kans een vak te leren dat past bij zijn karakter, ambities en mogelijkheden.

EEN DUIDELIJKE STRUCTUUR

In Flex-ID geven we een student veel structuur. We verdelen het jaar in vier periodes van tien weken. Elke dag kent vaste studieblokken. Zo weet de student waar hij aan toe is.

Het onderwijsontwerp

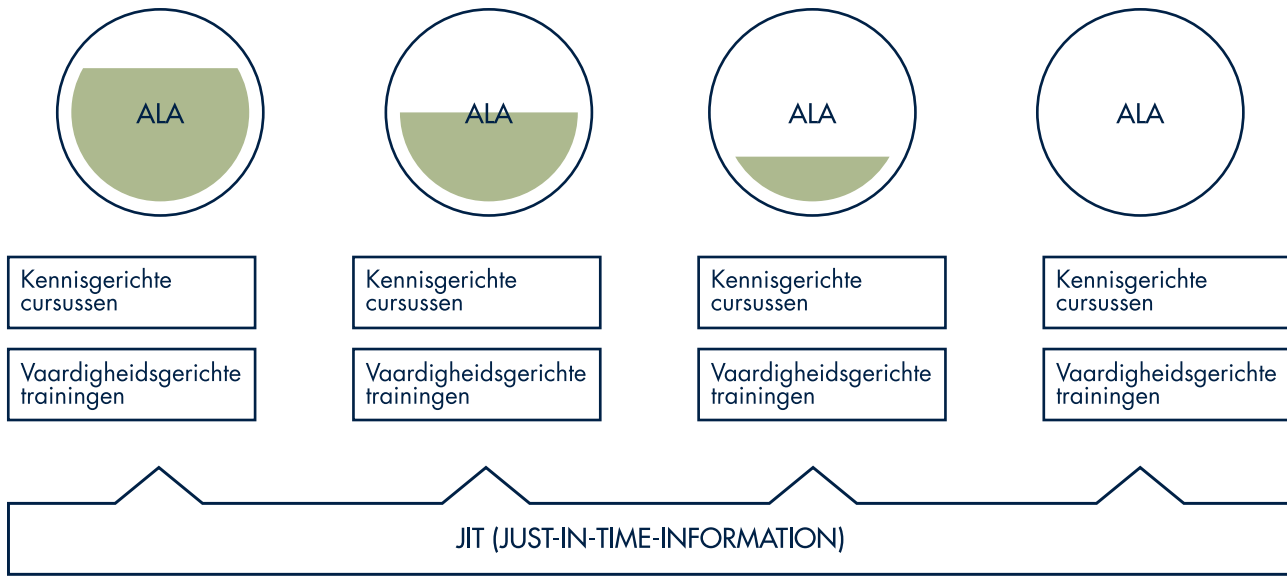
We hebben Flex-ID gebouwd volgens de principes van het 4C/ID model. In de praktijk betekent dit dat ons onderwijs is opgebouwd uit authentieke leeractiviteiten (ALA's), kennisgerichte cursussen en vaardigheidsgerichte trainingen.

In elke ALA werkt de student aan een situatie uit de beroepspraktijk. Een ALA kan bijvoorbeeld een demonstratie, een casus of een simulatieopdracht zijn. De ALA's voeren de studenten uit op school, in de Beroepspraktijkvorming (BPV) of in een andere realistische of reële omgeving. De ALA's worden omringd door één of meer cursussen en trainingen. Hierin leren de studenten de kennis en vaardigheden die ze nodig hebben om de ALA met succes te kunnen uitvoeren. Daarnaast heeft de docent begeleidingsinformatie (Just-in-Time-information: JIT) tot zijn beschikking.

Een volledige opleiding bestaat uit meerdere taakklassen. In een taakklasse zitten verschillende ALA's met dezelfde moeilijkheidsgraad. De eerste ALA in de taakklasse voert de student met veel sturing en begeleiding door de docent uit; daarna neemt de sturing en begeleiding af en moet de student steeds meer zelfstandig werken. De taakklassen hebben dus een oplopende moeilijkheidsgraad. De taakklasse op het hoogste complexiteitsniveau komt overeen met het niveau van de beginnende beroepsbeoefenaar. Na afsluiting van deze laatste taakklasse ontvangt de student zijn diploma.

ALA'S MET AFNEMENDE STURING EN BEGELEIDING

ALA= DEMONSTRATIE /CASUS/ SIMULATIEOPDRACHT

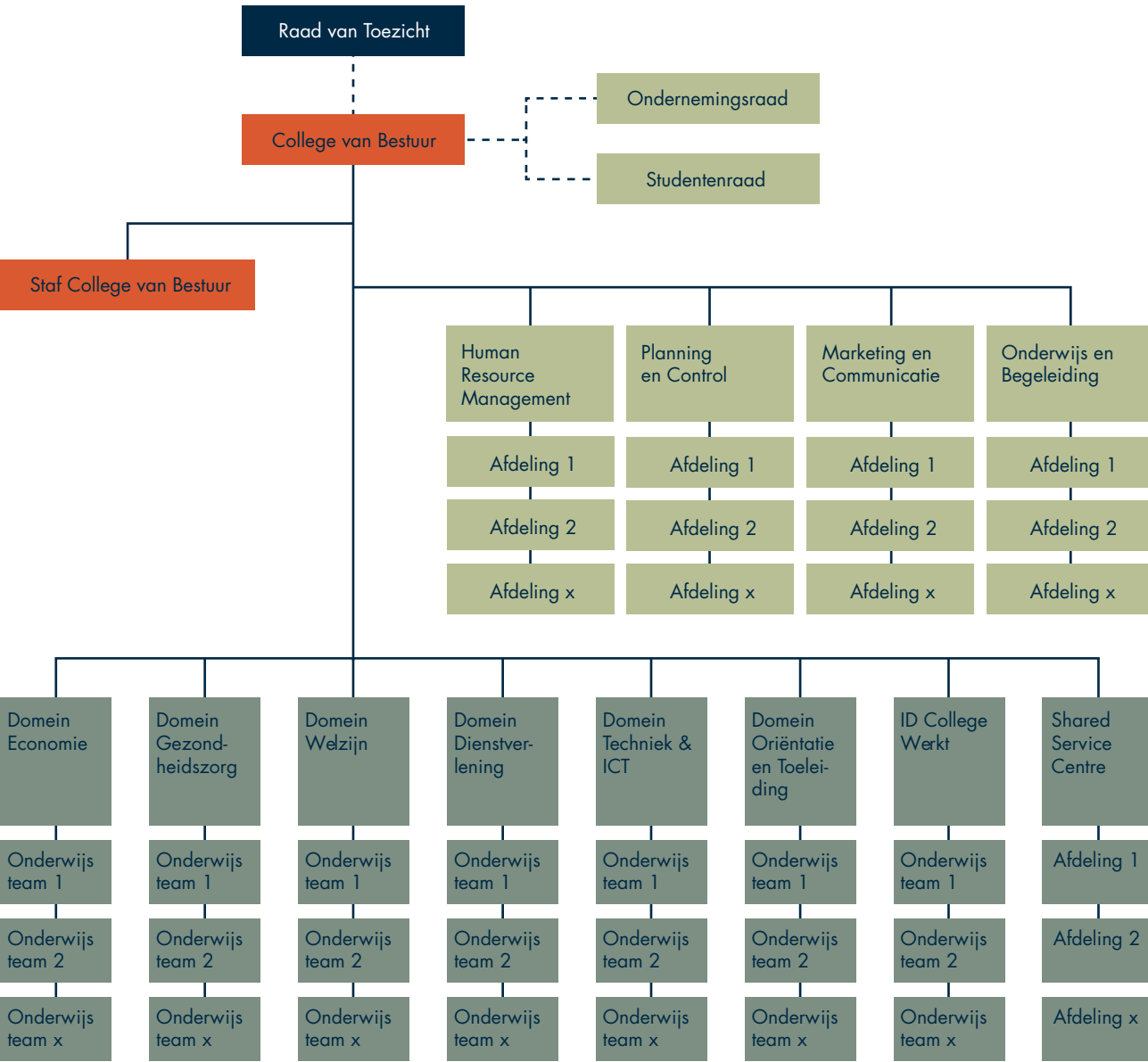
De onderwijslogistiek

Om Flex-ID mogelijk te maken hebben we duidelijke kaders en spelregels vastgesteld voor alle belangrijke bedrijfsprocessen. Deze afspraken hebben we vormgegeven volgens de principes van het Triple A-referentiekader. Per proces hebben we beschreven welke stappen we moeten doorlopen, welke medewerkers bij welke stappen betrokken zijn, welke rol zij vervullen en welke resultaten (prestatie-indicatoren) we willen behalen. Deze afspraken geven richting en structuur. Bovendien maken de spelregels duidelijk wat we van anderen kunnen verwachten.

Organisatie

ID College is vormgegeven in een stichting aangestuurd door een College van Bestuur en met een Raad van Toezicht die daarop toeziet. De organisatie bestaat uit de volgende organisatorische onderdelen:

- College van Bestuur
- Domeinen
- Onderwijsteams
- Strategische stafdiensten
- Shared Service Centre

RAAD VAN TOEZICHT

Rol Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt integraal en onafhankelijk toezicht op de instelling, in het bijzonder op het College van Bestuur en houdt daarbij rekening met het instellingsbelang en het publieke belang. De branchecode “Goed bestuur in het mbo” is hierbij leidend voor de raad. Naast toezichthouder is de Raad van Toezicht werkgever van het College van Bestuur, het bevoegd gezag van de instelling. Als toezichthouder en werkgever heeft de Raad van Toezicht onder andere de volgende taken op zich genomen:

- toezicht houden op het beleid van het College van Bestuur vanuit de maatschappelijke doelstelling van ID College en de daaraan verbonden doelstellingen;
- toezicht houden op de algemene gang van zaken binnen ID College, zoals de meerjarenstrategie, de bestuurskwaliteit, de financiële huishouding, de kwaliteit van het onderwijs, huisvesting en vastgoed en het interne risicomanagement;
- gevraagd en ongevraagd adviseren van het College van Bestuur en fungeren als klankbord voor het College van Bestuur.

Op grond van deze taakstelling heeft de Raad van Toezicht in 2016 onder andere het kwaliteitsplan en excellentieplan, de beleidsrijke begroting 2017-2021, de zelfevaluatie ID College 2015 en de jaardocumenten 2015 besproken, beoordeeld en goedgekeurd.

Samenstelling Raad van Toezicht en commissies

De Raad van Toezicht heeft een profiel van zijn samenstelling en per zetel een profielschets. In 2016 kende de Raad van Toezicht van ID College de volgende samenstelling:

- de heer B.J.F. Fransen, voorzitter van de raad en voorzitter van de remuneratiecommissie;
- de heer W.E. van Hulzenbeek, voorzitter van de auditcommissie;
- de heer C. Slingerland, waarnemend voorzitter van de raad en lid van de remuneratiecommissie;
- mevrouw J. Snippe, lid van de onderwijscommissie;
- de heer M.J. Stroop, lid van de auditcommissie;
- mevrouw A. T. van der Wal, voorzitter van de onderwijscommissie.

Activiteiten van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft in 2016 de volgende activiteiten ondernomen:

- viermaal een reguliere vergadering met het College van Bestuur gehad;
- eenmaal een extra overleg met het College van Bestuur gevoerd over de fusie met ROC Leiden;
- viermaal een gezamenlijk overleg gehad met de Raad van Toezicht van ROC Leiden, als Raad van Toezicht van de Transitiestichting ROC Leiden/ID College;
- tweemaal een vergadering met de ondernemingsraad bijgewoond;
- tweemaal een vergadering van de studentenraad bijgewoond;
- tweemaal een werkbezoek aan de organisatie gebracht;
- eenmaal een brede bijeenkomst met College van Bestuur en directie gehad;
- eenmaal een zelfevaluatie gehouden;
- de opening van de nieuwbouw aan de Breestraat in Leiden bijgewoond;
- de opening van het schooljaar bijgewoond.

Belangwekkende thema's

Het jaar 2016 stond sterk in het teken van de fusie met ROC Leiden. De Raad van Toezicht heeft dit proces nauwgezet gevolgd. Ook heeft de raad viermaal een gezamenlijk overleg gehad met de Raad van Toezicht van ROC Leiden, als Raad van Toezicht van de Transitiestichting ROC Leiden/ID College.

In deze overleggen zijn de volgende onderwerpen besproken: mijlpalenkalender en stappenplan t.b.v. juridische fusie tussen ROC Leiden/ID College, Masterplan Samen Versnellen, statutenwijziging ID College en ROC Leiden en statutenwijziging transitiestichting. Ook heeft de raad gesproken over het voorstel tot fusie en de toelichting op het voorstel tot fusie, samenwerkingsovereenkomst, mandaat en volmacht regeling, programmaplan en begroting, contourennota, opdrachtformulering juridische en financiële due diligence. Daarnaast heeft de raad het gehad over adviesaanvraag MBO Colleges Gezondheidszorg en Entree en gevolgen huisvesting, stand van zaken huisvesting en verkenning openstaande dossiers. Bovendien heeft

de raad gesproken over het huisvestingsplan Leiden, due diligence rapporten, subsidieaanvraag, voortgang MBO Colleges Gezondheidszorg en Entree.

In de werkbezoeken heeft de raad aandacht besteed aan het thema voorgesorteerde leertrajecten, de tiptool en de onderwijscatalogus. Daarnaast heeft de raad het onderwijsconcept Flex-ID aan den lijve ondervonden bij het domein Dienstverlening. De Raad van Toezicht en het College van Bestuur en andere aanwezigen kregen een authentieke leeractiviteit (praktijkopdracht) voorgeschoteld, die zij als studenten moesten uitvoeren.

Daarnaast heeft een brede bijeenkomst plaatsgevonden met het College van Bestuur en directie over risico- en beheersmaatregelen.

De Raad van Toezicht van ID College heeft een drietal commissies: de auditcommissie, de onderwijscommissie en de remuneratiecommissie. De commissies zijn ingesteld om de bespreking, behandeling en (indien van toepassing) besluitvorming van belangwekkende thema's voor te bereiden, in nauwe samenwerking met het College van Bestuur en de strategische stafdiensten.

Onderwijscommissie

De onderwijscommissie is in 2016 viermaal bijegekomen. De onderwijscommissie bereidt het overleg voor tussen de Raad van Toezicht en het College van Bestuur over de te kiezen onderwijs- en vernieuwingsstrategie, de kwaliteit van onderwijs in de ruimste zin van het woord, en de interne en externe kwaliteitsonderzoeken. Ook houdt deze commissie zich bezig met de naleving van relevante wet- en regelgeving en het personeelsbeleid, voor zover dat relevant is voor de kwaliteit van het onderwijs.

Tijdens de bijeenkomsten met het College van Bestuur kwamen de volgende onderwerpen aan bod:

- ontwikkelingen ROC Leiden;
- overzicht van de onderzoeken/bezoeken van de Inspectie van het Onderwijs;
- rapport Staat van de Instelling;
- zelfevaluatie ROC ID College 2015;
- kwaliteitsmonitor 2016;
- medewerkersonderzoek ID College 2016
- kwaliteitsplan ID College;
- excellentieplan ID College;
- BPV Verbeterplan ID College;
- Benchmark studiesucces;
- kwartaalrapportages 2016;

- begroting 2017-2021;
- Ontwikkeling domeinen: kwaliteit van opleidingen en teams.

Auditcommissie

Ook de auditcommissie kwam viermaal bijeen. De auditcommissie bereidt het overleg voor tussen de Raad van Toezicht en het College van Bestuur over de werking van het systeem van interne controle en risicomanagement, het toezicht op de naleving van de relevante wet- en regelgeving en de werking van de beginselen van goed bestuur. Ook bereidt de auditcommissie overleg voor over de financiering van de onderwijsorganisatie, het beleid met betrekking tot de verkregen publieke en private bekostiging en de besteding van middelen in relatie tot het maatschappelijke doel. Andere onderwerpen waar de auditcommissie zich mee bezig houdt zijn: de financiële informatieverstrekking, de jaarstukken, de relatie met de externe accountant, de naleving van aanbevelingen en de opvolging van opmerkingen van de accountant en de betrouwbaarheid en de continuïteit van de huisvesting en de informatie- en communicatietechnologie.

Onderwerpen die tijdens de bijeenkomst aan bod kwamen, waren onder andere:

- ontwikkelingen ROC Leiden;
- kwartaalrapportages 2016;
- financiële benchmark;
- kaderbrief 2017;
- accountantsverslag 2015 Stichting ROC ID College;
- jaarrekening 2015 Stichting ID College;
- financieel jaarverslag 2015 ID College;
- continuïteitsparagraaf 2015 ID College;
- meerjaren financieringsmodel
- liquiditeitsprognose;
- beleidsrijke begroting 2017-2021;
- managementletter 2016;
- stand van zaken huisvesting;
- rapport Staat van de Instelling;
- financieringsvraagstuk met betrekking tot Leiden.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie is in 2016 één keer bij elkaar gekomen voor de beoordeling van het College van Bestuur. De remuneratiecommissie bereidt het overleg tussen de Raad van Toezicht en het College van Bestuur voor over het te voeren beoordelings-, bezoldigings- en vergoedingenbeleid. De remuneratiecommissie heeft het functioneren van het College van Bestuur beoordeeld op basis van een zelfevaluatie van het College van Bestuur en het oordeel van alle leden van de Raad van Toezicht. De remuneratiecommissie heeft getoetst en vastgesteld dat de beloning van het College van Bestuur past binnen het wettelijk kader. De commissie heeft daarnaast de hoogte van de vergoeding voor de Raad van Toezicht vastgesteld. Deze is gelijk gebleven ten opzichte van 2015.

Governance code

Voor de Raad van Toezicht van ID College is goed bestuur en toezicht een belangrijk aandachtspunt. Om die reden is “governance” een vast agendapunt op het overleg van de Raad van Toezicht met het College van Bestuur. De branchecode “Goed bestuur in het mbo” is hierin de leidraad. ID College voldoet aan de leidraad. Bestuur en toezicht zijn organiek gescheiden. De taken en de werkwijze van de raad en het college zijn ingevuld conform de afspraken en de aanbevelingen in de code.

In het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht zijn jaarlijkse zelfevaluatie uitgevoerd en de functionerings- en beoordelingsgesprekken met de leden van het College van Bestuur gevoerd. De zelfevaluatie is uitgevoerd aan de hand van de Governance Spiegel van Quatrospect, zonder externe begeleiding. Het algemene beeld over het functioneren van de raad is positief. Er zijn enkele verbeterpunten benoemd, waaronder het meer inzichtelijk maken op welke wijze stakeholders worden betrokken.

Criteria nevenfuncties leden van de Raad van Toezicht

Voor leden van de Raad van Toezicht is het lidmaatschap van de raad veelal een nevenactiviteit. Voorafgaand aan het benoemen van een mogelijk lid van de Raad van Toezicht verkent de Raad of zijn (neven-)functie(s) mogelijk strijdig is/zijn met de belangen van ID College. Wanneer dat niet het geval is, benoemt de raad deze persoon tot lid van de Raad van Toezicht. Tijdens hun lidmaatschap dienen zij:

- te voorkomen dat ze een (neven-)functie aanvaarden die leidt tot een ongewenste belangenverstrengeling tussen het lidmaatschap van de Raad van Toezicht en een andere te aanvaarden (neven-)functie;
- bij het mogelijk aanvaarden van een nieuwe (neven-)functie af te wegen of zij voldoende tijd kunnen blijven besteden aan hun werkzaamheden voor de Raad van Toezicht.

Nevenfuncties en gegevens van leden Raad van Toezicht

De heer B.J.F. Fransen

26 januari 1950

- Voorzitter ad interim Raad van Toezicht Christelijke Onderwijsgroep Ede/Arnhem (COG).
- Lid bestuur Stichting Onderwijsgeschillen Utrecht (SOG).
- Lid Raad van Toezicht FC Twente (vanaf juni 2016).

Benoeming 1 januari 2014
Aftreden 1 januari 2018 (herbenoembaar)

De heer W.E. van Hulsenbeek

13 juni 1949

- Lid Raad van Toezicht Stichting Kinderopvang Humanitas.
- Commissaris Bangroep Automotive B.V.
- Commissaris Jamacad B.V./Autohaas Groep.
- Commissaris Tauw Group B.V.
- Lid Raad van Toezicht Koninklijke Jagers Vereniging.
- Penningmeester Rotary Club Amsterdam West.

Benoeming 1 oktober 2010
Aftreden 1 oktober 2018 (niet herbenoembaar)

De heer C. Slingerland

16 april 1944

- Voorzitter Raad van Commissarissen Futura Zorg B.V. (vanaf november 2015).
- Voorzitter van de cliëntenadviesraad Alphen aan den Rijn.
- Voorzitter van de stichting Vrienden van de Bonifaciuskerk.
- Voorzitter van de stichting Herdenking Joodse Vervolgingslachtoffers 1940-1945 te Alphen aan den Rijn.
- Secretaris van de stichting Wiesenthal Fonds.
- Voorzitter van het Comité Herdenkingen Alphen aan den Rijn.
- Lid van het Comité van Aanbeveling van de Stichting VVV Alphen aan den Rijn.
- Jaarlijks wisselende functie in de Rotaryclub Alphen aan den Rijn.

Benoeming 1 september 2009
Aftreden 1 september 2017 (niet herbenoembaar)

Mevrouw J. Snippe

1 maart 1959

- Lid van de Raad van Toezicht van SCO Delft.
- Lid van de Adviesraad Beroepsonderwijs en Bedrijven van het CITO.
- Lidmaatschap van Bestuur van Studiekeuze123.

Benoeming 1 juli 2014
Aftreden 1 juli 2018 (herbenoembaar)

De heer M.J. Stroop

27 juli 1952

- Financieel Bestuurder Vluchtelingen Werk Midden-Nederland.
- Financieel Bestuurder Nederlandse Handboogbond (tot 1 november 2016)
- Accountant voor Jong Ondernemen, begeleiding HBO & MBO groepen.
- Expert voor PUM: Project Uitzending Managers.
- Penningmeester Stichting lofC Pensioen 65plus.
- Penningmeester Stichting Hart voor Alphen (tot 1 november 2016).
- Freelancer bij Berenschot (onder andere Projecten Onderwijs Caribisch Nederland).
- Expert bij de Utrechtse Ondernemers Associatie.

Benoeming 1 december 2011
Aftreden 1 december 2019 (niet herbenoembaar)

Mevrouw A.T. van der Wal

7 december 1964

- Lid PE Commissie Vereniging Toezichthouders Woningbouwcorporaties (VTW).
- Voorzitter Raad van Commissarissen Woningcorporatie Staedion (tot 1 juli 2016), Den Haag – Lid van remuneratiecommissie.
- Lid Raad van Toezicht Wilde Ganzen.
- Lid Commissie van Bezwaar Stichting Certificering Openbare Bibliotheken.

Benoeming 1 juli 2014
Aftreden 1 juli 2018 (herbenoembaar)

Honorering van de Raad van Toezicht

De Adviesregeling honorering toezichthouders mbo is leidend voor de regeling van ID College. Een van de uitgangspunten is de verhouding 15% en 10% voor respectievelijk de voorzitter en een lid van de Raad van Toezicht. De honorering is vastgesteld op de volgende bedragen (excl. BTW): voorzitter: €18.000,- en lid €12.000,- per jaar. De honorering is in 2016 dezelfde gebleven als in 2015. Deze is inclusief reis- en verblijfskosten en valt ruim binnen de maximaal toegestane vergoeding op basis van de WNT en past ruim binnen de Regeling honorering toezichthouders mbo van het Platform Raden van Toezicht.

Professionalisering van de Raad van Toezicht

In het afgelopen jaar zijn door de leden van de raad diverse activiteiten in het kader van professionalisering ondernomen.

Criteria nevenfuncties leden College van Bestuur

Voor het College van Bestuur geldt als uitgangspunt dat nevenwerkzaamheden zijn toegestaan, tenzij:

- de nevenwerkzaamheden het vervullen van de functie bij ID College belemmeren;
- de nevenwerkzaamheden de belangen van ID College schaden.

Nevenfuncties van de leden van het College van Bestuur

De heer O. Jelsma

3 april 1958

- Lid bestuur Stichting Meedoen te Gouda.
- Lid bestuur Stichting Het Van Iterson Ziekenhuis te Gouda.

Benoeming 6 januari 2006

De heer J. O. de Jong

11 juni 1958

- Lid Raad van Toezicht van Stichting Advies- en Begeleidingscentrum Onderwijs in Amsterdam, het ABC.

Benoeming 10 januari 2009

Beloning College van Bestuur

De honorering van het College van Bestuur is conform WNT2. Een overzicht van de honorering is opgenomen in de jaarrekening hoofdstuk 6.1 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

III

ONDERNEMINGSRAAD

Samenstelling ondernemingsraad (OR)

De ondernemingsraad (OR) van ID College bestaat in 2016 uit 15 leden, afkomstig uit de diverse vestigingen van de school. Een groot aantal van hen is docent, anderen werken bij de ondersteunende diensten. Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door Wessel van Setten (voorzitter), Jos van Winden (vicevoorzitter) en Ambrosius Visser. De 12 overige leden van de OR zijn lid van een van de vier vaste commissies:

- Onderwijs & Organisatie (O&O);
- Human Resources Management (HRM);
- Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Milieu (VGW-M);
- Financiën (de leden van deze commissie nemen ook deel aan de transitiewerkgroep).

Het ambtelijk secretariaat wordt op deeltijdbasis ingevuld door Jan Paul Kalff. Hij is toegevoegd aan het dagelijks bestuur en verzorgt onder andere de verslaglegging en het opstellen en redigeren van brieven van de OR. Hij is geen lid van de ondernemingsraad en heeft daarin dus ook geen stemrecht.

Werkzaamheden

Een groot deel van het werk van de OR bestaat uit het beoordelen van advies- en instemmingaanvragen afkomstig van het College van Bestuur. Deze aanvragen worden eerst inhoudelijk getoetst door een van de vier commissies. Hierbij staan de commissies stil bij de vraag: wat zijn de consequenties voor het personeel van het door het College van Bestuur voorgenomen besluit? En: welke alternatieven zijn overwogen voor het voorgenomen besluit? Nadat de betrokken commissie tot een eindoordeel is gekomen, stelt deze een voorlopig advies op over het voorgenomen besluit van het College van Bestuur. Vervolgens bespreekt de OR in een plenaire vergadering of de raad dit advies wel of niet overneemt. De uitkomst van dit besluit – en daarmee het advies op de adviesaanvraag – meldt de OR per brief aan het College van Bestuur.

De OR heeft in 2016 ongeveer eens per twee weken vergaderd, meestal in Gouda. Daarnaast heeft de OR regelmatig de hoofdvestigingen in Alphen aan den Rijn, Leiden en Zoetermeer bezocht. Eens per twee maanden had de OR overleg met het College van Bestuur. Bij twee van deze bijeenkomsten was ook een afvaardiging van de Raad van Toezicht aanwezig en werd gesproken over wat er goed ging en wat er beter kon en vooruitgekeken naar de te verwachten dossiers voor het komende halfjaar. De leden van de OR hebben daarnaast op regelmatige basis informeel overleg gevoerd met directeuren en diensthoofden van ID College.

Ook in 2016 hebben de OR-leden zich laten trainen. In juni heeft de OR deelgenomen aan een tweedaagse training waarin veel aandacht werd besteed aan het vergroten van de effectiviteit van de ondernemingsraad richting zijn “spelers in het werkveld”. Daarnaast heeft de OR zich laten bijpraten door een advocaat over de juridische valkuilen binnen het medezeggenschapswerk.

Onderwerpen

Het zal duidelijk zijn dat de ondernemingsraad zich ook en juist in 2016 heeft beziggehouden met de voorgenomen fusie met ROC Leiden. Veel adviesaanvragen hadden op de een of andere wijze een relatie met deze fusie. Te denken valt hierbij aan een adviesaanvraag rond de huisvestingsplannen op lange termijn of de vorming van MBO Colleges Gezondheidszorg en Entree.

De samenwerking met het College van Bestuur over de samenwerking en fusie met ROC Leiden is goed geweest. De OR werd op bijna wekelijkse basis door het bestuur bijgepraat in een zogenaamd transitieoverleg. Verder deelde het bestuur de relevante documenten met de OR, zodat de OR in staat was deze informatie met behulp van onze externe adviseurs (een financieel specialist en een jurist) te beoordelen.

Ook heeft de OR in toenemende mate contact gezocht met de medezeggenschap van ROC Leiden, om inhoudelijk af te stemmen over onderwerpen die beide onderwijsorganisaties raakten. In november heeft een werksessie plaatsgevonden met beide ondernemingsraden, het College van Bestuur van ID College, de Raad van Bestuur van ROC Leiden en wederzijdse adviseurs waarin we diepgaand gesproken hebben over allerlei onderwerpen met betrekking tot de fusie. Begin 2017 staat nog een werksessie gepland. Aan het einde van 2016 is de OR begonnen met de behandeling van de adviesaanvraag rond het voorbeelden en aangaan van de juridische fusie.

Ook hebben we ons in 2016 opnieuw intensief beziggehouden met het dossier van de Regeling spreiding Werkzaamheden gecombineerd met de Vakantieregeling. In het voorjaar hebben de ondernemingsraad en het bestuur uiteindelijk met elkaar afgesproken dat de rechter een uitspraak zou moeten doen over de geldigheid van de regelingen. Kort voor het einde van het jaar heeft de rechter laten weten dat de regeling geldig is en dat de bezwaren van ondernemingsraad ongegrond waren. Zowel de ondernemingsraad als het College van Bestuur waardeert het dat nu duidelijkheid bestaat over de regelingen.

In 2016 heeft ID College een medewerkersonderzoek gehouden. De leden van de commissie HRM van de ondernemingsraad hebben zich door de dienst HRM uitgebreid laten informeren over de uitkomsten van het onderzoek. Ook de komende periode blijft de commissie HRM van de OR in gesprek met de dienst HRM.

Het gehele jaar hebben de commissie VGW-M en de directeur HRM namens het College van Bestuur met elkaar gesproken over de implementatie en uitvoering van het vernieuwde Arbobeleid. Deze gesprekken zijn aan het einde van het jaar positief afgesloten. Halverwege is door het College van Bestuur een instemmingaanvraag rond de werving van een veiligheidscoördinator ingediend. De gesprekken hierover lopen nog en zijn constructief van aard.

De goede samenwerking tussen OR en College van Bestuur wil niet zeggen dat beide organen nooit met elkaar van mening verschillen. Ook in 2016 waren er situaties waarin beide partijen met oprechte overtuiging tegenover elkaar stonden in bepaalde kwesties. Het heeft de relatie echter niet geschaad, met name omdat de OR en het bestuur altijd met elkaar in gesprek zijn gebleven.

Daarnaast is in 2016 opnieuw een aantal kleinere aanvragen afgehandeld, onder andere betrekking hebbend op wijzigingen in het opleidingsassortiment van diverse domeinen. Om de algemene doelmatigheid te verhogen, heeft de OR met het College van Bestuur afgesproken dat wijzigingen van het assortiment met een relatief kleine impact bij wijze van proef voorlopig niet meer per adviesaanvraag hoeven te worden voorgelegd. Informeren volstaat dan. Binnenkort zal deze handelwijze worden geëvalueerd.

Contact met de medewerkers

De ondernemingsraad heeft in 2016 een nieuw concept gelanceerd om de medewerkers dichterbij het OR-werk te betrekken. Een aantal keren zijn OR-leden tijdens de lunchpauze aangeschoven bij medewerkers om met hen te praten over een aantal tevoren bedachte onderwerpen. Deze nieuwe methode kent voor- en nadelen. Verder heeft de OR op geregelde basis nieuwsbrieven uitgebracht. Deze zijn goed gelezen. Bovendien werd er vaak op gereageerd via het mailadres or@idcollege.nl.

In het voorjaar van 2016 hebben we een nieuwe intranetsite van de ondernemingsraad gelanceerd. De ambtelijk secretaris houdt een nieuwspagina bij en publiceert er ook de nieuwsbrieven op. Het aantal bezoekers aan de intranetsite is lager dan de OR had verwacht. Begin 2017 organiseert de OR een enquête om meer inzicht te krijgen in de wijze waarop medewerkers geïnformeerd willen worden over de activiteiten en besluiten van de OR.

Plannen voor 2017

In het nieuwe jaar zal de ondernemingsraad voorlopig nog zeer druk zijn met onderwerpen die te maken hebben met de voorgenomen fusie. Er komen nog diverse adviesaanvragen om deze fusie goed te regelen. Daarnaast gaat de OR samen met de ondernemingsraad van ROC Leiden nadenken over een nieuwe structuur van de medezeggenschap in de gefuseerde organisatie. In het algemeen geldt dat de medezeggenschap de zeggenschap volgt, maar hoe dat er precies uitziet, is nu nog niet duidelijk.

Naast alle aandacht die uit is gegaan naar de fusie, heeft de OR zich ook gebogen over zaken die de staande organisatie betreffen, zoals een instemmingaanvraag over het verzuimbeleid.

IV

STUDENTENRAAD

In 2016 heeft de studentenraad haar bekendheid vergroot door op verschillende vestigingen van ID College in gesprek te gaan met studenten. Ook de intensieve campagne rondom de verkiezingen van nieuwe leden heeft bijgedragen aan meer bekendheid van de raad. De studentenraad voelt zich zeer betrokken bij het beleid van ID College. Het is goed om te merken dat het College van Bestuur, de stafdiensten en de onderwijsdomeinen bij diverse onderwerpen de mening van de studentenraad hebben geraadpleegd. Helaas was het door een kleine bezetting van de raad en studieverplichtingen van de leden niet altijd mogelijk aan te sluiten bij alle relevante overleggen.

Samenstelling

In 2016 vonden er succesvolle verkiezingen plaats voor de studentenraad. Met hulp van de stafdienst Marketing & Communicatie heeft de studentenraad een grote campagne gehouden om studenten op te roepen zich aan te melden als lid van de raad. Het leidde tot een groot aantal aanmeldingen waardoor verkiezingen noodzakelijk waren. Hierin hebben alle kandidaten zeer intensief campagne gevoerd. Inmiddels heeft de studentenraad weer een volledige bezetting met 6 nieuwe leden, inclusief een nieuwe voorzitter.

Fusie

De studentenraad heeft zich het afgelopen jaar gebogen over een groot aantal voorstellen die te maken hadden met de fusie van ID College met ROC Leiden. Het afgelopen najaar heeft de studentenraad goedkeuring gegeven aan de samenwerkingsovereenkomst tussen beide onderwijsorganisaties. Daarnaast heeft de Studentenraad haar voorkeur uitgesproken voor lesuren van 90 minuten. Bij de opening van de nieuwe locatie aan de Breestraat in Leiden, heeft de voorzitter van de studentenraad met Minister Bussemaker gesproken over de opleiding van de betreffende studenten en over de rekentoets. Met Tweede Kamerleden Michel Rog (CDA), Mohammed Mohandis (PvdA), Daniel van der Ree (VVD) en Jasper van Dijk (SP) heeft de studentenraad gesproken over de gang van zaken in het algemeen en over de nieuwe locatie aan Breestraat, de rekentoets en de begeleiding binnen de beroepspraktijkvorming in het bijzonder. Daarnaast heeft de studentenraad van ID College prettig samengewerkt met de studentenraad van ROC Leiden. Beide raden versterken elkaar door de co-creatie vaker op te zoeken.

Instemming met beleid

De studentenraad heeft in 2016 ingestemd met het voorstel om af te wijken van de urennorm voor de opleiding Helpende Zorg en Welzijn. De leden van de studentenraad zijn verder nauw betrokken geweest bij het schrijven van de studiewijzer. Ook komend jaar zal de raad meedenken over de tekst van de studiewijzer.

Agenda 2017

Ook komend jaar blijft de studentenraad zich inzetten voor het vergroten van zijn bekendheid, onder andere door de gesprekken met studenten te intensiveren. Verder is de studentenraad van plan om samen met de studentenraad van ROC Leiden de medezeggenschap van studenten te vergroten, met name door teams waar geen klassenvertegenwoordigers of studentenpanel aanwezig is, op te roepen klassenvertegenwoordigers te benoemen of te starten met studentenpanels.

V

VERTROUWENSPERSONEN

ID College heeft twee vertrouwenspersonen. De beide vertrouwenspersonen zijn ISO-gecertificeerd lid van de Landelijke vereniging voor vertrouwenspersonen (LVV) en zijn opgenomen in het register van de LVV.

De vertrouwenspersonen zijn het eerste aanspreekpunt voor studenten en medewerkers bij vermoedens van klachten over agressie en geweld, pesten, seksuele intimidatie en/of discriminatie. De vertrouwenspersonen zorgen voor de eerste opvang en begeleiding van degene die hiermee geconfronteerd is.

Meer meldingen

Het totaal aantal meldingen is in 2016 toegenomen ten opzichte van 2015. De totale tijd die de vertrouwenspersonen voor alle meldingen nodig hadden, is daardoor iets gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. De reden voor de stijging van het aantal meldingen is vermoedelijk de betere zichtbaarheid van de vertrouwenspersonen binnen ID College, onder andere door voorlichting tijdens domeindagen en de Derde Donderdag in September, de officiële opening van het schooljaar. Daarnaast speelt mogelijk de toegenomen onzekerheid van de medewerkers van ID College over het samengaan met ROC Leiden mee.

Een relatief groot deel van de meldingen door medewerkers gaan over een arbeidsconflict of vragen rondom arbeidsomstandigheden. Er zijn in 2016 geen meldingen geweest met betrekking tot integriteitsschendingen. Verder valt op dat het aantal meldingen betreffende radicalisering en extremisme is afgenomen. Relatief veel studenten en medewerkers nemen contact op omdat ze vertrouwelijk willen praten en hun hart willen luchten. Vaak vragen ze daarbij waar ze met hun probleem terecht kunnen. In veel gevallen kunnen de vertrouwenspersonen deze medewerkers en studenten doorverwijzen naar een leidinggevende, het Onderwijs Servicecentrum of een hulpverlenende instanties.

Informatie over werk vertrouwenspersonen

De vertrouwenspersonen hebben ook een belangrijke rol vervuld bij het bespreekbaar maken van ongewenst gedrag en het vergroten van de veiligheid op de scholen van ID College. Zo waren zij betrokken bij het schrijven van protocollen rondom ongewenst gedrag en een stappenplan hoe te handelen in het geval een student suïcide pleegt. De vertrouwenspersonen hebben verder voorlichting gegeven aan de onderwijsteams en een workshop gehouden op De Derde Donderdag van September, de officiële opening van het schooljaar. Daarnaast nemen de vertrouwenspersonen deel aan diverse conferenties over ongewenst gedrag.

Samenwerking met andere instanties

Beide vertrouwenspersonen overleggen regelmatig met vertegenwoordigers van gemeenten, andere scholen, de politie en hulpverleningsinstanties over maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van ongewenst gedrag. Tijdens deze bijeenkomsten maken de deelnemende partijen afspraken over het voorkomen, signaleren en bestrijden van ongewenst gedrag. Deze afspraken vertalen de vertrouwenspersonen zo nodig in beleidsadviezen.

Speerpunten voor 2017

In 2017 willen de vertrouwenspersonen hun bekendheid verder uitbreiden door:

- actief gebruik van de website;
- het onder de aandacht brengen van het nieuwe pestprotocol;
- het bezoeken van andere vestigingen;
- input geven aan beleid op het gebied van sociale veiligheid en begeleiding;
- nieuw promotiemateriaal te maken in de nieuwe huisstijl;
- het harmoniseren van het beleid bij ID College en ROC Leiden.

ID College is op dit moment bezig met het formuleren van beleid op het gebied van sociale veiligheid en studentenbegeleiding in het algemeen. De vertrouwenspersonen zijn daarbij betrokken. Gebleken is dat de taakomschrijving van de vertrouwenspersonen zoals deze wordt gehanteerd

en beschreven is in de klachtenprocedure binnen het ID College soms wat onduidelijk is. Daardoor kunnen er ook misverstanden ontstaan. In 2014 heeft het bureau Beemer en Kuiper onze protocollen bekeken en daar feedback op gegeven. In 2017 gaan we deze feedback verwerken in de taakomschrijving en werkwijze van de vertrouwenspersonen.

Door het samengaan van ID College en ROC Leiden is het belangrijk dat de vertrouwenspersonen van ID College en ROC Leiden met elkaar gaan samenwerken en hun werkwijze op elkaar afstemmen. Inmiddels hebben de vertrouwenspersonen op plezierige wijze met elkaar kennisgemaakt, een goede basis voor verdere samenwerking.

VI

MENSELIJKE MAAT

Kleinschalige organisatie onderwijs

ID College heeft het onderwijs onderverdeeld in zeven domeinen waarin de 'menselijke maat' en 'persoonlijke aandacht' de leidende principes zijn. Alle domeinen hebben we kleinschalig georganiseerd. Ze bestaan uit relatief kleine onderwijsteams van zo'n 25 docenten die maximaal 500 studenten begeleiden. Zo zorgen we dat de docenten intensief contact hebben met de studenten en iedere student persoonlijk kennen. Daarnaast heeft iedere student een vaste studieloopbaanbegeleider die hem ondersteunt bij het plannen van zijn opleiding, keuzevakken, beroepspraktijkvorming en examens. Binnen de relatief kleine onderwijsteams krijgen docenten de ruimte om een pedagogisch-didactisch klimaat te scheppen waarin iedere student zich prettig voelt en zijn talenten kan ontwikkelen. Ook de aansturing van deze onderwijsteams hebben we kleinschalig georganiseerd. Ieder onderwijsteam heeft een (onderwijskundig) teamleider, die veel contact heeft met de docenten en studenten. De directie zorgt voor samenhang en afstemming tussen de onderwijsteams en teamleiders. Samen met de teamleiders vertaalt de directie de strategische koers van ID College in het beleid van het domein.

Onderzoek naar ervaringen en wensen

De menselijke maat betekent ook dat we willen weten wat docenten en studenten verstaan onder goed onderwijs. Veel onderwijsteams voeren hier gesprekken over, veelal ook met studenten, in de vorm van studentenpanels en groepsgesprekken tussen docenten en studenten. Daarnaast doen we jaarlijks onderzoek onder medewerkers en studenten. Hierin vragen we naar hun waardering, ervaring en wensen. In 2016 gaven studenten net als in 2015 een 6,4 voor de school en een 6,9 voor hun opleiding. De tevredenheid over de docenten is gestegen van 6,7 in 2015 naar 6,8 in 2016. Ook de tevredenheid van docenten over ID College is gestegen, van een 6,9 in 2015 naar een 7,4 in 2016. Met onder andere deze resultaten gaan de onderwijsteams aan de slag om het onderwijs en de faciliteiten verder te verbeteren. Hierbij maken ze ook afspraken over de wijze waarop ze de strategische koers van ID College concreet kunnen maken in het teamplan.

VII

SAMENVATTING STRATEGISCHE PRESTATIE-INDICATOREN

We vinden het belangrijk dat we onze strategische koers goed monitoren. Zijn we goed op weg? Doen we wat we in het licht van onze strategische doelen moeten doen? Hiervoor hanteren we een aantal strategische prestatie-indicatoren, waarbij zowel op organisatieniveau als per domein bepaalde ambities zijn vastgesteld. Hieronder staan de ambities en behaalde resultaten voor de prestatie-indicatoren voor het gehele ID College. Verderop in het jaarverslag geven we de ambities en resultaten van de domeinen en stafdiensten weer.

STRATEGISCHE PRESTATIE-INDICATOREN	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	REALISATIE	BEGROTING	REALISATIE				
JAARRESULTAAT MBO	69% ¹	74%	67,2% ¹	74%	75%	75%	75%
STUDENTTEVREDENHEID MET SCHOOL	6,4	6,8	6,4	7,0	7,2	7,3	7,3
MEDEWERKERSTEVREDENHEID	6,9	7,1	7,4	7,3	7,4	7,5	7,5
STAKEHOLDERSTEVREDENHEID BPV –BEDRIJVEN ²	n.v.t.	3,6	3,4	3,7	3,7	3,7	3,7
MARKTAANDEEL MBO	2,31%	2,34%	2,34%	2,43% ³	>2,3%	>2,3%	>2,3%
SOLVABILITEIT	41%	>30%	39%	>30%	>30%	>30%	>30%
LIQUIDITEIT	0,1	>0,5	0,2%	>0,5	>0,5	>0,5	>0,5
RENTABILITEIT	1,7%	>2%	1,2%	>2%	>2%	>2%	>2%

1) Het jaarresultaat MBO is voorlopig, definitieve jaarresultaat vanuit DUO respectievelijk mei 2017 en mei 2018.

2) De stakeholderstevredenheid van BPV-bedrijven meten we op basis van een 5 puntschaal. In 2015 is deze KPI niet gemeten.

3) Realisatie 2017 o.b.v. beschikking Ministerie van OCW d.d. 20-01-2017.

De resultaten ten opzichte van 2015 zijn verbeterd. Voornamelijk de tevredenheid van medewerkers is omhoog gegaan. Het jaarresultaat laat daarentegen een daling zien. Het jaarresultaat blijft hiermee boven de minimale norm van de inspectie, maar onder de ambitie van ID College.

Uit analyse blijkt dat deze daling mogelijk veroorzaakt wordt door het bindend studieadvies en de regels rondom examinering. De directies en onderwijsteam besteden veel aandacht aan deze mogelijke verklaringen.

VIII

VOORUITBLIK 2017

Het gezamenlijk met het team betekenis geven aan de ‘kwaliteit van onderwijs’ is van groot belang om de onderwijskwaliteit te verbeteren. De verbeteringen zijn vastgesteld in de teamplannen 2016-2017 zodat planmatig gewerkt kan worden aan de kwaliteit van het onderwijs. Hierbij kunnen de teams binnen de gestelde kaders de professionele ruimte pakken om aan te geven waar zij nu staan met het team wat betreft de basis op orde en welke verbeteringen nodig zijn om tot de basis op orde te komen. Essentieel daarbij is dat het team de dialoog voert over wat dit betekent voor bijvoorbeeld hun didactisch handelen, studieloopbaanbegeleiding en beroepspraktijkvorming. Ons motto voor 2017 luidt dan ook: “Teams aan zet, basis op orde”.

Fusie met ROC Leiden

In 2015 zijn we gestart met de voorbereidingen voor het samengaan van ROC Leiden en ID College. ROC Leiden en ID College werken samen aan toekomstbestendig en kleinschalig georganiseerd mbo-onderwijs. Beide instellingen hebben het momentum aangegrepen om de nieuwe organisatie naar menselijke maat in te richten. Dit vertalen we niet alleen naar kleine teams die het onderwijs verzorgen, maar ook in de gebouwen waar we het onderwijs verzorgen.

In augustus 2016 zijn we met twee gezamenlijke MBO Colleges begonnen: Gezondheidszorg en Entree. In augustus 2017 starten we met gezamenlijke MBO Colleges Economie, Dienstverlening, Techniek & ICT, Welzijn en VAVO & Contractonderwijs. De werving van nieuwe studenten vindt inmiddels gezamenlijk plaats onder het motto ‘Samen Sterker MBO’. In 2017 werken we aan een gezamenlijk koersdocument en een nieuwe naam voor de gezamenlijke organisatie.

We streven ernaar om rond de zomer van 2017 te komen tot een juridische fusie, om daarmee in bestuurlijke zin de kleinschalig georganiseerde en domeingeoriënteerde MBO Colleges met lokale uitvoeringslocaties duurzaam te kunnen borgen. Dit is een belangrijke stap die studenten en medewerkers rechtszekerheid geeft. Deze stap wordt uiterlijk in augustus 2018 gevolgd door een institutionele fusie.

Onderwijs en begeleiding

In ons onderwijsmodel Flex-ID staat de beroepspraktijk centraal en leren studenten een vak dat past bij hun identiteit en ambities. In Flex-ID willen wij dat studenten zelfvertrouwen, zelfexpressie en zelfbewustzijn ontwik-

kelen. We brengen studenten een ondernemende houding bij. Dat betekent dat ze initiatief nemen, kansen pakken en zoeken naar oplossingen voor knelpunten. Het komende jaar gaan we ons onderwijsmodel samen met ROC Leiden verder ontwikkelen zodat wij studenten nog beter voorbereiden op hun toekomstige beroep en de veranderende samenleving. Binnen ons onderwijsmodel Flex-ID willen wij gepersonaliseerd onderwijs bieden. Dat betekent dat wij ons onderwijs aansluiten bij de specifieke talenten, interesses en ambities van iedere individuele student. Een student moet kunnen vertragen, versnellen, verdiepen en verlenen. En verder moet hij zelf de regie over zijn opleiding kunnen voeren en keuzes kunnen maken.

Human Resource Management

De student opleiden tot ondernemende vakkracht, die iets toevoegt aan zijn omgeving en hem tegelijk de gelegenheid geven persoonlijk te groeien en zijn weg in de samenleving te vinden. Dat is waar ID College voor staat. Als onderwijsprofessionals weten we dat iedereen zijn eigen manier van leren heeft en zijn eigen specifieke ambities en talenten. Om dat mogelijk te maken zorgen we voor topkwaliteit in teams, continue ontwikkeling van medewerkers en ruimte voor individualiteit en diversiteit. Voor de toekomst is het belangrijk dat we een nieuw fundament onder deze prioriteiten toevoegen: verbinding en bezieling. Daar gaan we ons dan ook nadrukkelijk op richten. De vragen en behoeften van het onderwijs staan hierbij centraal. Zo kunnen we verder bouwen aan zo goed mogelijk middelbaar beroepsonderwijs.

Marketing en Communicatie

ID College wil een stevige en herkenbare positie in de markt. Dat doen wij door een groot scala aan marketing- en communicatieactiviteiten. We kennen de sociale, maatschappelijke, politieke en demografische ontwikkelingen in onze regio. Ook weten wij wat studenten en hun ouders, het voortgezet onderwijs, bedrijven, maatschappelijke organisaties en de overheid van ID College verwachten. Deze ontwikkelingen en verwachtingen vertalen we naar een marketing- en communicatiestrategie die bijdraagt aan het versterken van de nieuwe gezamenlijke fusieorganisatie van ID College en ROC Leiden, met een nieuwe naam en huisstijl.

Excellente bedrijfsvoering

Goed onderwijs vraagt om uitstekende ICT-voorzieningen, veilige en goede gebouwen en een financieel gezonde organisatie. Daarnaast is het belangrijk dat we voortdurend de kwaliteit van ons onderwijs meten. Dat geeft ons namelijk handvatten om ons onderwijs van topniveau te realiseren. Dat is namelijk wat onze studenten verdienen.

We versterken de informatievoorziening aan de onderwijs-teams, directie, het College van Bestuur en de Raad van Toezicht zodat zij adequaat kunnen sturen op de gestelde doelen. Bovendien zorgen we dat de informatie goed bereikbaar is en aansluit bij de wensen van alle doelgroepen. De informatie moet hen helpen de ambities van ID College waar te maken.

ICT speelt een steeds belangrijkere rol in ons onderwijs. E-learning groeit. Digitale lesvormen nemen in aantal toe. Daarom zorgen wij dat onze digitale infrastructuur op orde is. Iedere medewerker en student heeft altijd toegang tot het netwerk en onze onderwijsproducten. Bovendien vergemakkelijken onze ICT-voorzieningen de onderlinge contacten tussen medewerkers en verbeteren ze de informatievoorziening naar studenten.

DEEL II

**SAMENWERKING
ID COLLEGE EN ROC LEIDEN**

ID COLLEGE EN ROC LEIDEN OP WEG NAAR EEN FUSIE

In 2015 zijn ID College en ROC Leiden gestart met de voorbereidingen voor het samengaan van beide organisaties. We hebben toen een transitiestichting opgericht en een Raad van Bestuur benoemd, die bestaat uit de bestuursleden van ID College en ROC Leiden. Uiterlijk in augustus 2018 gaan beide instellingen fuseren. Afgelopen jaar hebben we hard gewerkt om de fusie niet alleen juridisch en organisatorisch voor te bereiden, maar ook inhoudelijk betekenis te geven. Bovendien hebben we er alles aan gedaan om onze medewerkers, studenten, politiek en onze andere stakeholders mee te nemen in dit proces. We hebben inmiddels grote stappen gezet. De contouren van de nieuwe organisatie zijn bekend. Bovendien hebben we besloten dat we al in 2017 bestuurlijk fuseren.

De aanleiding

Zowel ROC Leiden als ID College zijn het fusieproces ingegaan om ervoor te zorgen dat 7.000 studenten in de regio Leiden hun studie konden afmaken en 600 medewerkers van ROC Leiden hun baan niet zouden verliezen. Wij hebben als ROC Leiden en ID College een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid voor goed mbo-onderwijs in de regio. De fusie geeft ons nieuwe mogelijkheden om ons onderwijs te verbeteren, de relatie met het werkveld te intensiveren en de doorlopende leerlijn met het vmbo en hbo verder te versterken. Door de fusie hebben we nog meer expertise in huis, nog meer ideeën en vakkennis. Een prachtige basis om onze nieuwe gezamenlijke organisatie op te bouwen.

Kleinschalig georganiseerd

De uitgangspunten van de nieuwe gezamenlijke organisatie hebben we vastgelegd in een contourennota. Kern van de nieuwe organisatie is dat het belang van de student centraal staat. Daarom gaan we het onderwijs kleinschalig organiseren. Centraal staat het onderwijsteam dat maximaal 300 tot 500 studenten begeleidt. Studenten krijgen les van een klein docententeam – maximaal 15 tot 20 docenten. De docenten hebben veel persoonlijk contact met de studenten en hebben veel aandacht voor hun ontwikkeling. Voor vragen en ondersteuning kunnen ze altijd bij hen terecht. Bovendien heeft iedere student een persoonlijke studieloopbaanbegeleider die hem helpt bij het plannen van zijn studie, stage en examens. In de gebouwen zorgen we ervoor dat ieder onderwijsteam een eigen plek heeft, waar studenten en medewerkers zich thuis voelen en elkaar makkelijk kunnen vinden.

Gezamenlijke MBO Colleges

ID College en ROC Leiden gaan hun onderwijs bundelen in gezamenlijke domeingerichte MBO Colleges. Daarbij staan kleinschaligheid en goede begeleiding van de studenten centraal. In september 2016 zijn we al gestart met een gezamenlijk MBO College Gezondheidszorg en MBO College Entree. De onderwijsteams bestaan uit docenten van zowel ID College als ROC Leiden. De MBO Colleges Dienstverlening, Economie, Techniek & ICT, Welzijn en Vavo & contractonderwijs starten in september 2017. De voorbereidingen voor de vorming van de gezamenlijke MBO Colleges voorlopen voorspoedig. We hebben kwartiermakers voor de MBO Colleges, ondersteunende stafdiensten en shared service centra benoemd. Verder zijn we begonnen met het integreren van de verschillende procedures en digitale en technische systemen. Ook zijn we gestart met het gezamenlijk vormgeven van het onderwijs voor het studiejaar 2017-2018.

Gezamenlijke huisvesting in Leiden

In september 2016 hebben we een nieuw schoolgebouw aan de Breestraat in Leiden geopend, midden in het historisch centrum van de stad. In dit gebouw is de Leidse vestiging van het gezamenlijke MBO College Gezondheidszorg gevestigd. Het gebouw straalt rust uit. De praktijk- en theoriervuimten zijn licht en open. Bovendien kunnen we in dit gebouw onze kleinschalige organisatie van het onderwijs prima vormgeven.

Tegelijkertijd startte in september het gezamenlijke MBO College Entreeopleidingen aan de Vijf Meilaan in Leiden. De studenten krijgen hier in kleine groepen les en de oplei-

ding biedt veel structuur. Daarbij helpt de kleinschaligheid van de locatie. De docenten geven de studenten veel persoonlijke aandacht.

Verder zijn de welzijnsopleidingen en niveau 2-opleiding Dienstverlening van ID College Leiden verhuist naar het pand aan de Bargelaan bij het Centraal Station in Leiden. Daar zijn ook de opleidingen Welzijn en Dienstverlening van ROC Leiden gevestigd. Zo is het voor de Leidse medewerkers van beide organisaties makkelijker om elkaar te leren kennen en het MBO College Welzijn en Dienstverlening gezamenlijk te organiseren.

Gezamenlijke wervingscampagne

De werving van nieuwe studenten hebben ID College en ROC Leiden in 2016 gezamenlijk opgepakt, onder het motto: 'Samen sterker mbo'. We hebben een gezamenlijke mbo-brochure gemaakt, een gezamenlijke campagne gevoerd, met abri's en posters, een onlinecampagne en een gezamenlijke beursstand. Ook hebben we de opleidingsbeschrijvingen van de websites van ID College en ROC Leiden op elkaar afgestemd. Bovendien hebben we samen voorlichting gegeven op scholen van voortgezet onderwijs. Scholieren van het voortgezet onderwijs en hun ouders hebben daar positief op gereageerd.

Gezamenlijke opening studiejaar

Ook intern hebben we de communicatie op elkaar afgestemd. We hebben inmiddels een gezamenlijk personeelsblad en een gezamenlijke nieuwsbrief. Daarnaast zijn we begonnen met de integratie van beide internetten. Hoogtepunt was de gezamenlijke Derde Donderdag in September, de officiële opening van het studiejaar 2016. Ruim 1250 medewerkers en 100 externe relaties luisterden naar een toespraak van de bestuursvoorzitter van de transitiestichting en een interview met de mbo-uitblinkers van ID College en ROC Leiden. Het grootste deel van de dag werd gevuld door maar liefst 70 workshops door en voor medewerkers. Een groot succes, dat aantoonde dat ID College en ROC Leiden elkaar werkelijk gevonden hebben.

Opleidingsportfolio

Om de start van de MBO Colleges goed te laten verlopen, zijn we gestart met een onderzoek naar het totale opleidingsaanbod van ID College en ROC Leiden. Het doel van het onderzoek is om tot een kwalitatief goed aanbod aan opleidingen te komen dat voorziet in de regionale vraag van studenten. Ook willen we dat ons gezamenlijk aanbod aansluit bij de vraag van de arbeidsmarkt én te organiseren is door een team op een locatie. In het onderzoek hebben we eerst gekeken naar de ambities en de identiteit van een MBO College. Vervolgens hebben we aan de hand van een dashboard met de managementteams van de MBO Colleges gesproken over de studentenaantallen van de afgelopen jaren, over rendementen, studenttevredenheidscijfers en kansen op de arbeidsmarkt. Eén ding is in ieder geval duidelijk: alle MBO Colleges hebben één gezamenlijk belang, namelijk de student in de regio bedienen met goed onderwijs.

DEEL III

**INHOUDELIJKE
ONTWIKKELINGEN**

ONDERWIJS EN BEGELEIDING

In ons onderwijsmodel Flex-ID staat de beroepspraktijk centraal en leren studenten een vak dat past bij hun identiteit en ambities. In Flex-ID willen wij dat studenten zelfvertrouwen, zelfexpressie en zelfbewustzijn ontwikkelen. We brengen studenten een ondernemende houding bij. Dat betekent dat ze initiatief nemen, kansen pakken en zoeken naar oplossingen voor knelpunten. Het komende jaar gaan we ons onderwijsmodel verder ontwikkelen zodat wij studenten nog beter voorbereiden op hun toekomstige beroep en de veranderende samenleving.

Tevreden studenten

Wij vinden het belangrijk dat iedere student tevreden is met zijn studie en het gevoel heeft dat hij goed voorbereid is voor het beroep waar hij voor gekozen heeft of een vervolgopleiding. Wij zorgen dat studenten mee kunnen

denken over de inhoud en de vorm van ons onderwijs. Wij houden jaarlijks een tevredenheidsonderzoek onder studenten.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT
Minimaal 74% van de studenten verlaat ID College met een diploma.	In schooljaar 2015-2016 heeft 67,8% van de studenten een diploma behaald.
Studenten waarderen ID College met een 6,8.	Studenten waarderen ID College met een 6,4.
Wij stellen de student bij het opstellen van het studentenrooster centraal.	We hebben het plannings- en roosterproces aangepast en ingevoerd. Ook hebben we het studentrooster verbeterd.
Studenten kunnen zichzelf aanmelden voor examens.	Studenten konden zich in 2016 zelf aanmelden voor centrale examens voor Nederlands en Rekenen.
In ons onderwijs versterken we de rol van digitale lesvormen.	Studenten en medewerkers hebben de mogelijkheid om te werken met eigen apparatuur. We hebben in 2016 diverse cursussen 'Leren en ICT' uitgevoerd waarin docenten leren hoe ze verschillende digitale middelen en lesvormen kunnen gebruiken. Zo hebben we bijvoorbeeld de cursussen Digibord, Bits & Bytes, E-didactiek, Digitale Tools gegeven.

Terugdringen voortijdig schooluitval

Wij streven ernaar dat iedere student zijn opleiding met een diploma verlaat. Helaas komt het nog steeds teveel voor dat studenten voortijdig stoppen met hun studie.

Dat betreuren wij enorm. Daarom nemen wij allerlei maatregelen om deze voortijdige schooluitval te voorkomen.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT
We dringen het verzuim van studenten terug.	Het percentage ongeoorloofd verzuim hebben we in het schooljaar 2015-2016 teruggedrongen tot 8,1%. Dit is een daling van 0,9% ten opzichte van het schooljaar 2014-2015.
Wij zorgen voor voldoende stageplekken en leerwerkbanen voor de studenten.	In het schooljaar 2015-2016 waren er voldoende stageplaatsen en leerwerkbanen beschikbaar.
De studenten waarderen de studieloopbaanbegeleiding met een 3,4 op een schaal van 5.	Dit doel hebben gehaald. Studenten gaven inderdaad een 3,4 voor de begeleiding.
We versterken de studieloopbaanbegeleiding.	We hebben diverse instrumenten beschikbaar gemaakt voor studieloopbaanbegeleiders, waaronder een protocol voor handelingsgericht werken, lesbrieven voor excellentie en keuzedelen, een pestprotocol, een VSV-signaleringslijst en een handreiking hoe te handelen bij een zelfmoord door een student.
We versterken de begeleiding tijdens de beroepspraktijkvorming (BPV).	We hebben een BPV-verbeterplan geschreven voor de gehele organisatie. We gaan dit plan in het schooljaar 2017-2018 uitvoeren. We gaan er vooral voor zorgen dat studenten meer begeleiding krijgen tijdens hun stage.
We intensiveren de begeleiding van studenten op het gebied van de generieke vakken Nederlands, Engels, rekenen en loopbaan & burgerschap.	We hebben instellingsbrede sectiegroepen ingericht om de professionalisering van docenten te versterken. Ook hebben we lesprogramma's ontwikkeld en rekendocenten scholingen gegeven. Voor Loopbaan & Burgerschap hebben we een eigen pedagogisch-didactische aanpak ontwikkeld, "het harmonicamodel". Met behulp van dit model kunnen we studenten meer maatwerk bieden.
We zorgen ervoor dat we voldoen aan de normen voor onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming.	De onderwijsprogramma's BOL en BBL voldeden in 2016 aan de voorgeschreven normen met betrekking tot de begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming.

Ondernemerschap versterken

Ondernemerschap is één van de drie merkwaaarden van ID College. Dat betekent dat studenten en medewerkers kansen zien en pakken, initiatief nemen en een probleemoplossende houding hebben. Aan de andere kant stimuleren wij studenten om het starten van een

onderneming als een serieuze toekomstmogelijkheid te zien. Ondernemerschap willen we in al onze opleidingen een plek geven. Zo kunnen studenten zich goed ontwikkelen in een voortdurend veranderende samenleving.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT
Alle opleidingen besteden aandacht aan ondernemend gedrag.	De domeinen Dienstverlening, Economie, Entreeopleidingen, Gezondheidszorg en Techniek & ICT hebben ondernemend gedrag opgenomen in de opleidingsprogramma's.
We hebben een keuzedeel 'ondernemend gedrag' ontwikkeld.	Het keuzedeel 'Ondernemend gedrag' is ontwikkeld en gestart in 2016.
We hebben een netwerk van ondernemers die een rol vervullen als coach, gastspreker, stagebegeleider of mentor voor studenten.	Er zijn drie ambassadeurs aangesteld. Eén voor Gouda en Woerden, één voor Zoetermeer/Leidschendam en één voor Alphen/Leiden. Daarnaast is ID College lid van de ondernemersverenigingen in Zoetermeer, Leidschendam, Gouda en Alphen. Deze contacten hebben geleid tot gastlessen door ondernemers en stageplaatsen voor studenten. Bovendien hebben verschillende ondernemers studenten gecoacht op het gebied van ondernemend gedrag. Sinds 2016 is ID College ook lid van Ondernemend Nederland met het doel ondernemend onderwijs te versterken.
Studenten van ID College doen mee aan de vakwedstrijden Skills.	In 2016 heeft ID College deelgenomen aan landelijke SKILLS vakwedstrijden. Hierbij behaalde een student van de opleiding Patissier de eerste plaats.

Internationalisering

Onze studenten krijgen te maken met een arbeidsmarkt die steeds internationaler wordt. Daar willen wij hen goed op voorbereiden. Daarom stimuleren wij studenten om tijdens hun opleiding internationale ervaring op te doen.

Verder zorgen wij ervoor dat ze voldoende moderne vreemde talen leren en interculturele vaardigheden leren. Dit vergroot hun kansen op de arbeidsmarkt.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT
We willen studenten faciliteren in het opdoen van internationale ervaring tijdens de opleiding.	Wij bieden al onze studenten de mogelijkheid om gedurende hun studie stage in het buitenland te lopen of internationale activiteiten in het lesprogramma te volgen. We voeren dit uit binnen het CHIC-consortium, waarbij ook het Horizon College en het Clusius College zijn aangesloten. In 2016 gingen 160 studenten op internationale stage.
In alle opleidingen besteden wij aandacht aan internationalisering.	ID College heeft op verschillende manieren internationaal leren van studenten mogelijk gemaakt. We hebben verschillende buitenlandse excursies en lesprogramma's uitgevoerd. Ook hebben studenten meegedaan aan virtuele en digitale vormen van internationaal leren.
We realiseren een netwerk met partnerscholen in het buitenland.	Door middel van projecten zoals Automovet en EMEU, hebben we verschillende netwerken met buitenlandse scholen op- en uitgebouwd. Daarnaast werken we samen met diverse scholen in het buitenland, waaronder Engeland.
We ontwikkelen onderwijsmateriaal met betrekking tot internationalisering.	We hebben modules ontwikkeld voor alle technische opleidingen. Hierdoor kunnen buitenlandse studenten een module bij ID College volgen en onze studenten een module op een buitenlandse school. Bij Economie hebben we twee opleidingen met een specifiek internationaal karakter ontwikkeld. Studenten kunnen bij ons de opleiding Internationaal medewerker marketing en communicatie volgen. Daarnaast is ID College in 2016 officieel erkend als internationaal trainingscentrum voor de beroepskwalificaties van het Pearson instituut (BTEC). Met ingang van september kon de eerste lichting studenten starten met de gecombineerde opleiding Junior accountmanager en Pearson BTEC Level 3 Extended Diploma in Business (QCF). Ook hebben we een keuzedeel 'Internationaal: werken in het buitenland' ontwikkeld.
We ontwikkelen virtuele mobiliteit binnen ID College. Hierbij hebben studenten via digitale middelen contact met studenten en docenten in het buitenland.	Door middel van eTwinning van het NUFFIC hebben docenten en studenten van diverse opleidingen in het kader van een internationale stage digitaal contact met het buitenland gehad.

Aansluiten bij talenten studenten

Binnen ons onderwijsmodel Flex-ID willen wij gepersonali- seerd onderwijs bieden. Dat betekent dat wij ons onder- wijs aansluiten bij de specifieke talenten, interesses en ambities van iedere individuele student. Een student moet

kunnen vertragen, versnellen, verdiepen en verbinden. En verder moet hij zelf de regie over zijn opleiding kunnen voeren.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT
Iedere student volgt een leertraject dat past bij zijn talenten en interesses.	Met iedere studenten houden we een individueel intakegesprek. Op basis van dit gesprek plaatsen we de student in het best passende leertraject.
We zorgen ervoor dat studenten keuzes kunnen maken en hun opleiding kunnen personaliseren (talentontwikkeling).	Voor een groot deel van onze opleidingen hebben we meerdere leertrajecten ontwikkeld (de voorgesorteerde leertrajecten). Ook kunnen studenten een deel van hun opleiding zelf invullen door het kiezen van keuzedelen en keuzeblokken. Hierdoor kunnen studenten hun opleiding verbreden, verdiepen, versnellen of vertragen, afhankelijk van hun persoonlijke situatie. In het studiejaar 2016-2017 hebben we de herziene kwalificatiestructuur en de daarbij behorende keuzedeelverplichting ingevoerd. Bij geen van onze beroepsopleidingen is afgeweken van de keuzedeelverplichtingen. Er zijn geen aanvragen geweest van studenten voor niet gekoppelde keuzedelen. Tenslotte hebben we aan de aanbodverplichting voldaan. Geen van de keuzedelen is uit het aangeboden programma verwijderd.
We zorgen voor meer differentiatie binnen het onderwijs.	Docenten hebben we getraind in de toepassing van vijf nieuwe werkvormen met betrekking tot differentiëren. Hierbij hebben ze geleerd hoe ze hierbij ICT kunnen toepassen. We hebben onze docenten ondersteund bij het ontwikkelen van hun coaching- en pedagogische vaardigheden.
We zorgen voor goede en duidelijke informatie over de opleidingen, de roosters en de onderwijsproducten.	De studiewijzer hebben we herschreven en verbeterd. Ook op de website van ID College is informatie over de opleidingen te vinden. Daarnaast kan iedere student op het studentenportaal meteen doorklikken naar zijn eigen opleidingstraject.
Studenten werken met hun eigen apparatuur (bring your own device).	We hebben de digitale leeromgeving (de onderwijscatalogus en het studentenportaal) technisch verbeterd en meer gebruiksvriendelijk gemaakt. Daardoor is het voor studenten en docenten makkelijker om met eigen computerapparatuur te werken.

Samen met werkveld en scholen onderwijs ontwikkelen

Wij ontwikkelen ons onderwijs altijd in nauwe relatie met bedrijven, maatschappelijke instellingen, de overheid en andere scholen. Zo zorgen we dat ons onderwijs goed

aansluit bij de arbeidsmarkt en de samenleving. En berei- den we studenten goed voor op de arbeidsmarkt en een vervolgonderwijs.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT
De stage-instellingen waarderen ID College met een 3,7 (op een schaal van 5).	Leerbedrijven waarderen ID College met een 3,4 (op een schaal van 5).
We vergroten het aantal doorlopende leerlijnen met vmbo-scholen.	Door aanpassingen in de kwalificatiestructuur is het aantal doorlopende leerlijnen met vmbo-scholen in 2016 afgenomen.
We ontwikkelen doorlopende leerlijnen met het hbo.	Om de doorstroom tussen mbo en hbo te verbeteren, hebben we samen met het hbo keuzedelen en verkorte trajecten via e-learning ontwikkeld. Daarnaast hebben we specifieke afspraken gemaakt over de doorstroommogelijkheden van onze studenten.
We stimuleren praktijkonderzoek en zetten resultaten van wetenschappelijk onderzoek in ten behoeve van het onderwijs.	Ons Research Lab heeft drie bijeenkomsten georganiseerd met docenten die een masteropleiding volgen of net hebben afgerond. We hebben daarin besproken in hoeverre we hun afstudeeronderzoeken kunnen inzetten bij ID College. Tegelijkertijd heeft het Research Lab zelf onderzoek gedaan bij verschillende opleidingen van ID College.
We faciliteren professionalisering van teams en docenten op het gebied van pedagogiek, didactiek, onderzoek en innovatie.	We hebben een scholingstraject uitgevoerd over kwaliteitsdenken in teams. Het kwaliteitsdenken is inmiddels zichtbaar in alle domein- en teamplannen. De teams gebruiken een zelfevaluatie, medewerkerstevredenheidonderzoek, de studentenmonitor en studentenpanels om hun resultaten te verbeteren. Ze worden hierbij ondersteund door docenten-experts door middel van onderzoek, workshops, lesbezoeken. Verder leren docenten van elkaar door middel van intervisie, peer-review en collegiale consultatie. Ook hebben een groot aantal docenten stage gelopen in het werkveld waar ze studenten voor opleiden. Bovendien hebben we een instellingsbrede trainingskalender opgesteld en voor alle medewerkers beschikbaar gemaakt. Hierin kunnen ze zien welke trainingen ze binnen ID College kunnen volgen.
We participeren in landelijke netwerken.	ID College heeft in diverse landelijke netwerken geparticipeerd, zoals de MBO Raad, CVI en ECBO.
We betrekken bedrijven en maatschappelijke instellingen bij de ontwikkeling van ons onderwijs.	Bij het ontwerpen van iedere opleiding hebben we het werkveld betrokken.

Examinering

De student laat met een diploma van ID College zien dat hij zich optimaal heeft ontwikkeld tot beginnend beroeps-beoefenaar. De student ervaart dat hij goed is voorbereid op de arbeidsmarkt en goed kan inspelen op datgene dat het werkveld vraagt. Met het ondertekenen en uitreiken

van het diploma aan de student staat ID College voor de kwaliteit van haar onderwijs. Een goed examenproces is daarbij belangrijk. We willen de kwaliteit van examens goed borgen.

WAT WILDEN WE	WAT HEBBEN WE BEREIKT
We versterken de betrokkenheid van het werkveld in de centrale examencommissie.	Drie vertegenwoordigers uit het beroepenveld zijn toegetreten tot de centrale examencommissie.
We maken de verantwoordelijkheden voor de betrokkenen in het examenproces transparanter.	Er is een vernieuwde examenorganisatie met rolbeschrijvingen opgesteld voor actoren in de examen- en lijnorganisatie.
Betere borging en afstemming van de kwaliteit van de examinering in de beroepspraktijk.	We hebben een werkgroep ‘Examinering in de beroepspraktijk’ geïnstalleerd. Deze bestaat uit de voorzitters van de examencommissies in ons mbo.
We vereenvoudigen het kwaliteitsborgingssysteem mbo, waardoor alle betrokkenen in het examenproces beter hun verantwoordelijkheid kunnen nemen.	We hebben het kwaliteitsborgingssysteem van het mbo vereenvoudigd.
We harmoniseren en optimaliseren de examenprocessen en producten van het mbo.	We hebben het Handboek Examinering mbo en Examenreglement mbo geharmoniseerd en geoptimaliseerd.

Kwaliteitsplan

Wij zijn voortdurend bezig om de kwaliteit van ons onderwijs te verbeteren. In ons kwaliteitsplan beschrijven we hoe we deze ambitie waarmaken. Hoe we zorgen dat tevreden zijn over de school en hun opleiding en alle studenten een diploma halen.

Ook het kwaliteitsplan beschrijft hoe we ervoor zorgen dat studenten het beste uit zichzelf halen en wij een innovatieve partner zijn voor bedrijven, gemeenten en maatschappelijke instellingen in onze regio.

WAT WILDEN WE	WAT HEBBEN WE BEREIKT
PROFESSIONALISERING	
We versterken het kwaliteitsdenken in teams.	Alle 44 onderwijsteams hebben in hun teamplan nadrukkelijk aandacht besteed aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs.
Alle docenten werken volgens het onderwijsmodel Flex-ID en 4C/ID-model.	Een deel van de nieuwe medewerkers heeft de basistraining over ons onderwijsmodel gevolgd. Daarnaast hebben onze ontwerpers, ontwikkelaars en specialisten de training voor gevorderden gevolgd.

We willen een management dat inspireert, motiveert, uitdaagt, coachend leiderschap toont en stuurt op resultaten.

Driekwart van de teamleiders en directeurs heeft deelgenomen aan het ontwikkeltraject voor management.

Differentiatie in de klas.

We hebben alle domeinen een scholing in differentiatie aangeboden.

INTENSIVERING GENERIEKE VAKKEN

We hebben sectiegroepen opgericht voor de generieke vakken.

We hebben sectiegroepen opgericht voor de vakken Nederlands, rekenen, Engels en Loopbaan en burgerschap. Zij ondersteunen het beleid voor de generieke vakken.

Iedere rekendocent kent het protocol voor studenten met ernstige rekenproblemen.

We hebben alle rekendocenten mondeling en schriftelijk geïnformeerd over het protocol.

Iedere student die dat nodig heeft, kan gebruik maken van extra (reken)ondersteuningslessen.

In alle domeinen hebben we ondersteuningslessen aan studenten aangeboden.

TERUGDRINGEN VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN

Elke student krijgt een passend opleidingsadvies.

We hebben iedere student op basis van het NOA-Vu startinstrument een passend opleidingsadvies gegeven.

We hebben een strategische en structurele samenwerking met vmbo-scholen voor ‘warme’ overstap.

We hebben met alle vmbo-scholen in de regio afspraken gemaakt over een goede overdracht van leerlingen. Deze afspraken hebben we duidelijk vastgelegd. Zo zorgen we dat studenten succesvol kunnen overstappen van vmbo naar mbo.

VERBETEREN VAN STUDIEWAARDE

Herontwerp van 95 opleidingen op basis van Flex-ID 2.0.

We hebben al onze opleidingen ontworpen op basis van ons onderwijsmodel Flex-ID 2.0.

Een vernieuwde onderwijscatalogus opleveren.

We hebben de vernieuwde en meer gebruiksvriendelijke onderwijscatalogus in gebruik genomen.

Een goed functionerend studentenrooster.

We hebben een studentenrooster ingevoerd dat stabiel is.

Nieuwe beroepsgerichte voorlichters, een promotieteam en voorlichtingscoördinatoren zijn aangesteld.

Iedere vestiging heeft een voorlichtingscoördinator. Deze coördineren de voorlichtingen op hun vestiging en onderhouden nauw contact met de decanen van het voortgezet onderwijs in hun regio. Verder heeft ieder domein beroepsgerichte voorlichters. Zij hebben scholing gekregen over onze wervingsstrategie. Verder hebben alle domeinen een studentenpromotieteam.

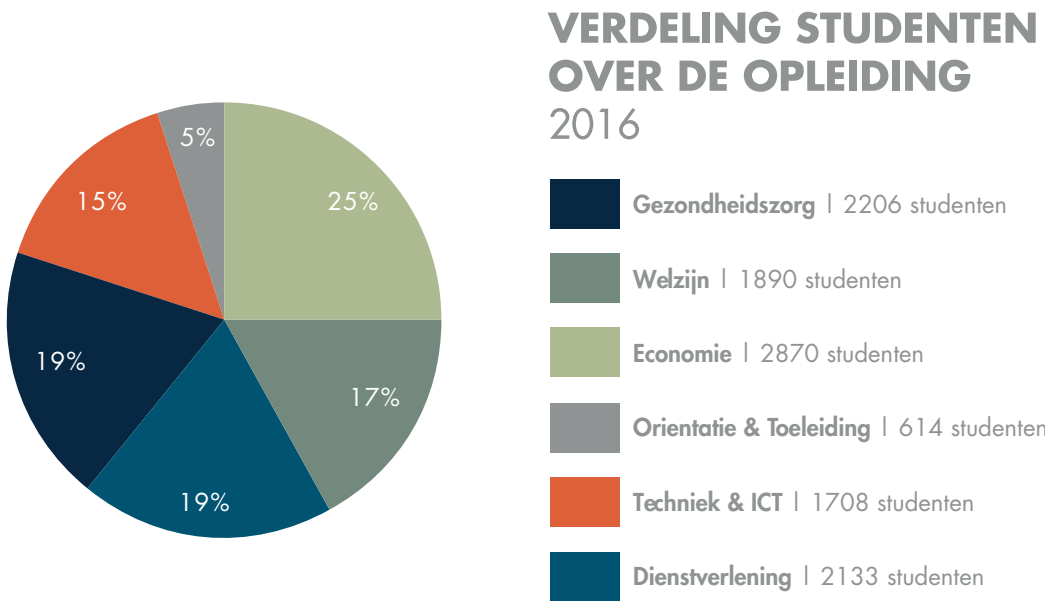
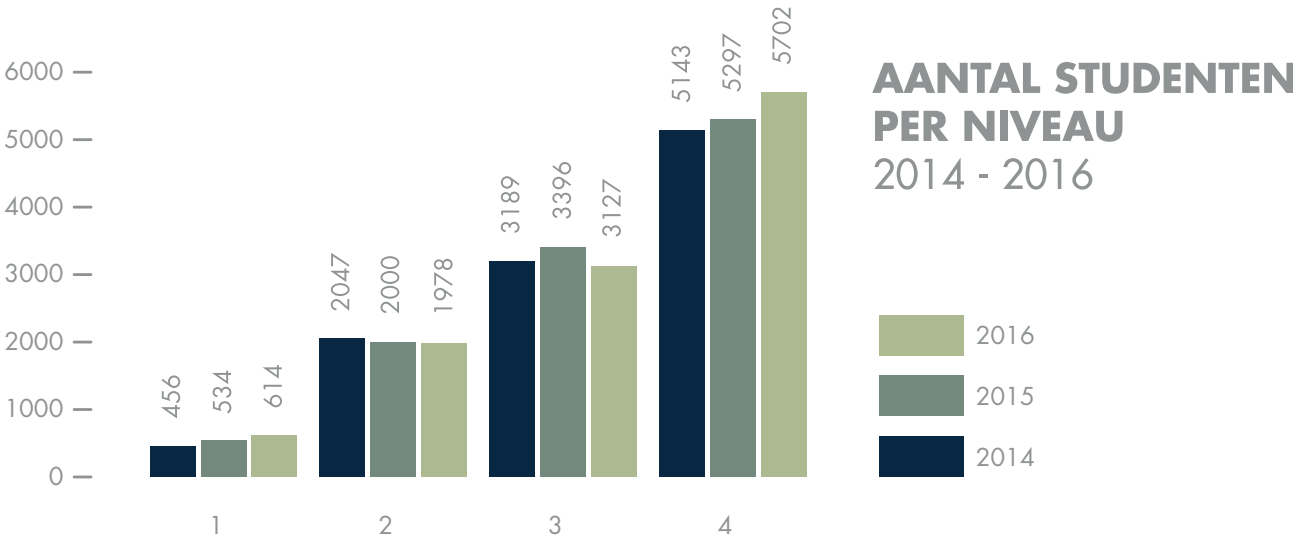
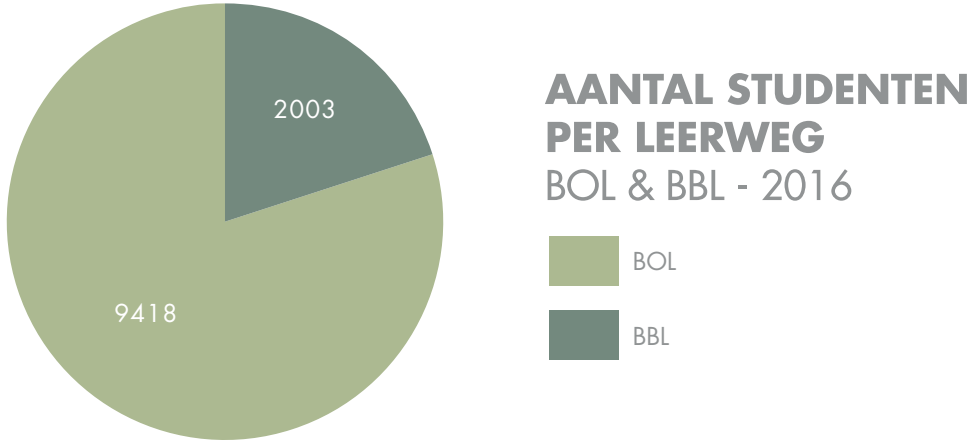
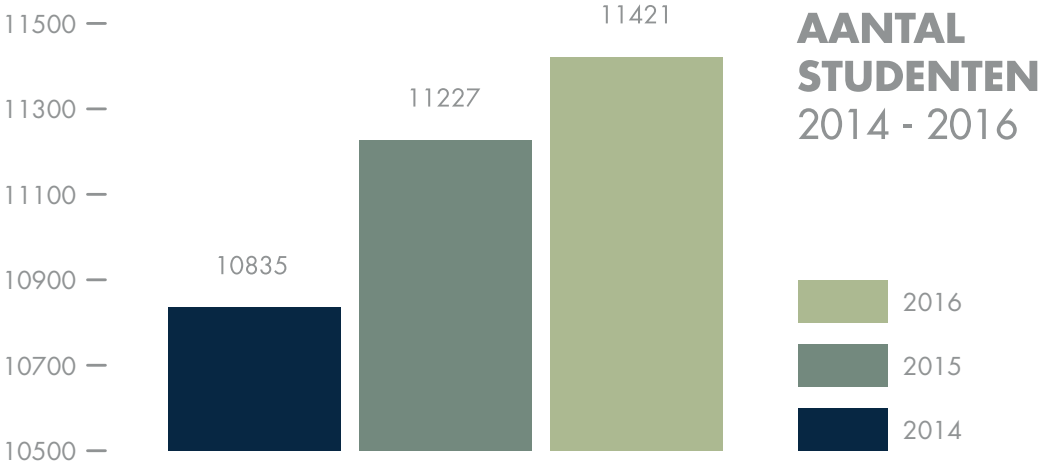
Excellentietrajecten

We willen ambitieuze studenten de kans geven extra uitdaging tijdens hun opleiding te vinden. Hiervoor hebben we speciale excellentietrajecten opgezet. Dit zijn speciale onderwijstrajecten voor talentvolle studenten. De trajecten

volgen de studenten naast hun eigen opleiding. Het zijn dus extra onderwijsprogramma's. Studenten krijgen daarin de kans om echte topprestaties te leveren.

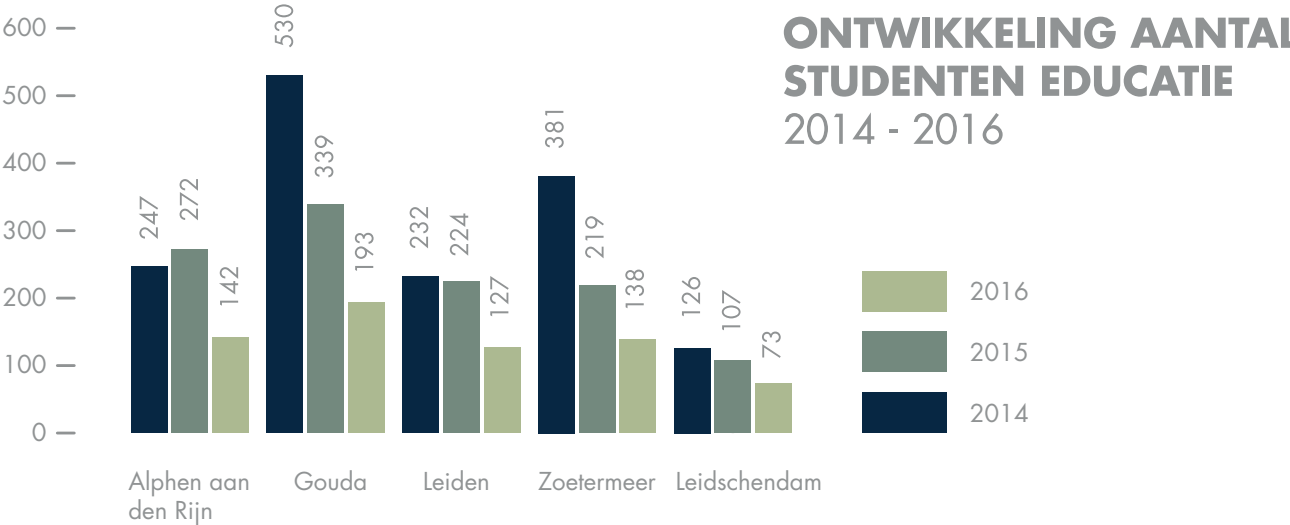
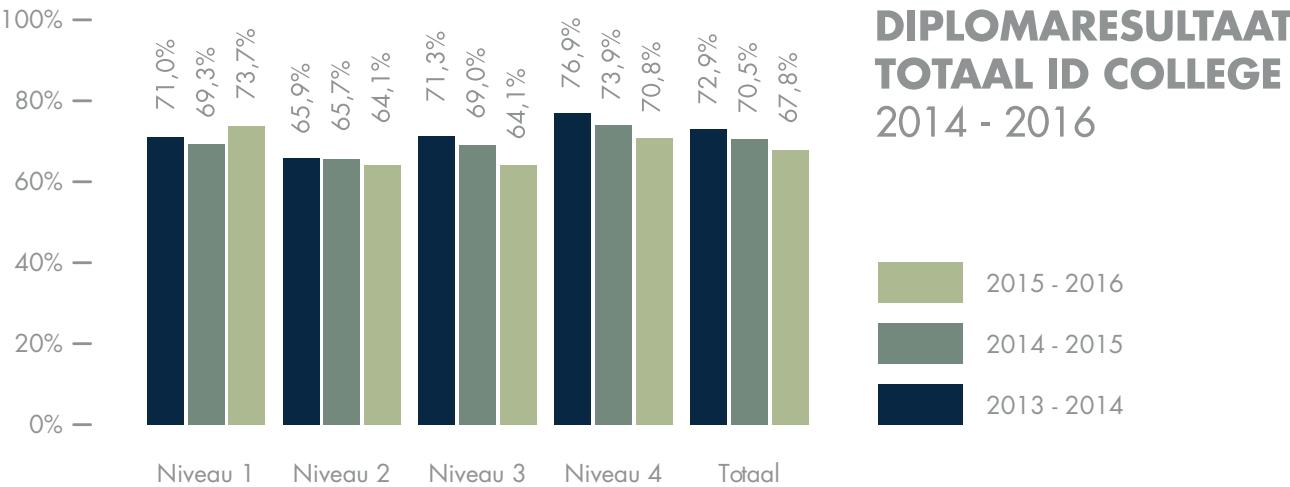
WAT WILDEN WE	WAT HEBBEN WE BEREIKT
Verzwaard Leertraject Ondernemend Gedrag ontwikkelen.	We hebben dit traject ontworpen. Tien studenten hebben deelgenomen aan dit traject.
Oprichting en implementatie Business School Entrepreneurship.	De Business School Entrepreneurship hebben we ontwikkeld.
Ontwikkelen en implementeren BTEC-Center.	Het BTEC-Center is ontwikkeld en geïmplementeerd. 24 studenten zijn in 2016 gestart met de gecombineerde opleiding Junior accountmanager en Pearson BTEC Level 3 Extended Diploma in Business (QCF).
Ontwikkelen en aanbieden Internationaal Leren.	Met het bedrijf Altissia hebben we een omgeving voor e-learning ingericht voor moderne vreemde talen. Deze e-learning trajecten hebben we toegankelijk gemaakt voor 200 studenten.
Vakwedstrijden SKILLS organiseren.	In 2016 namen we deel aan de landelijke SKILLS vakwedstrijden. Een student van de opleiding Patissier behaalde daarbij de eerste plaats.
Implementatie Activiteitenbureau Onderneem ID met ID Stores.	We hebben het activiteitenbureau in Leidschendam opgezet. Ook hebben we een ID Store in winkelcentrum Leidschenhage geopend.

GRAFIEKEN ONDERWIJS EN BEGELEIDING

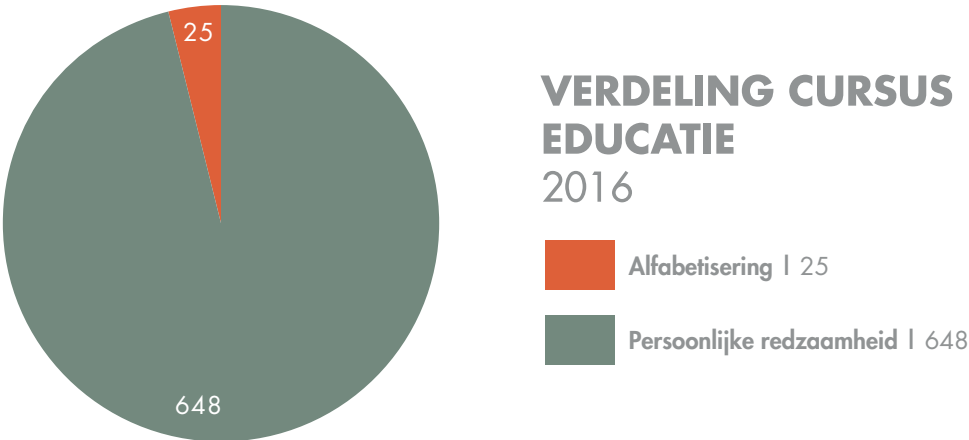
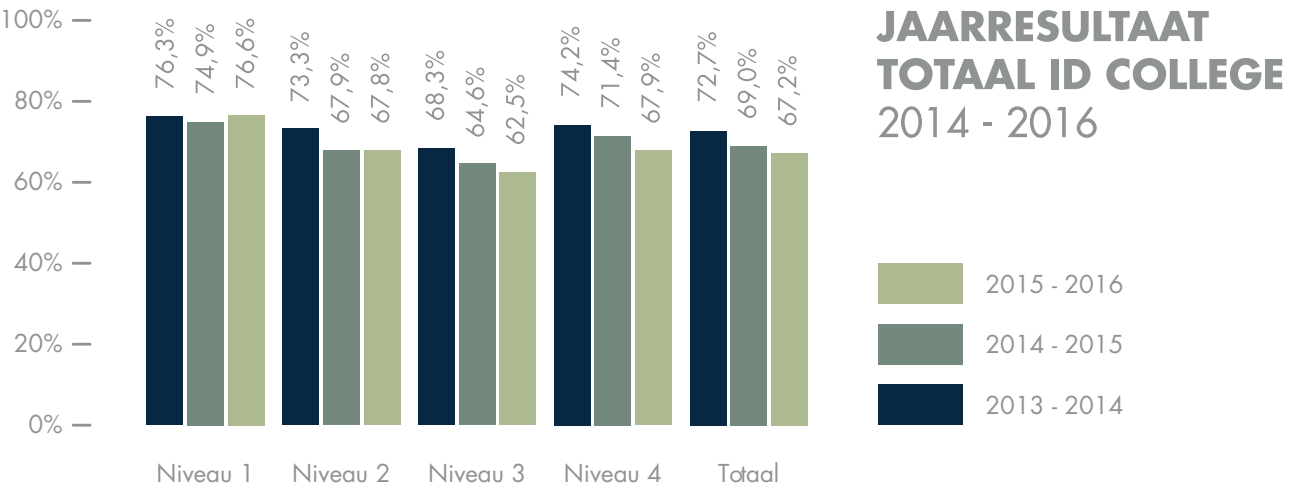
DIPLOMARESULTAAT (2014-2016)

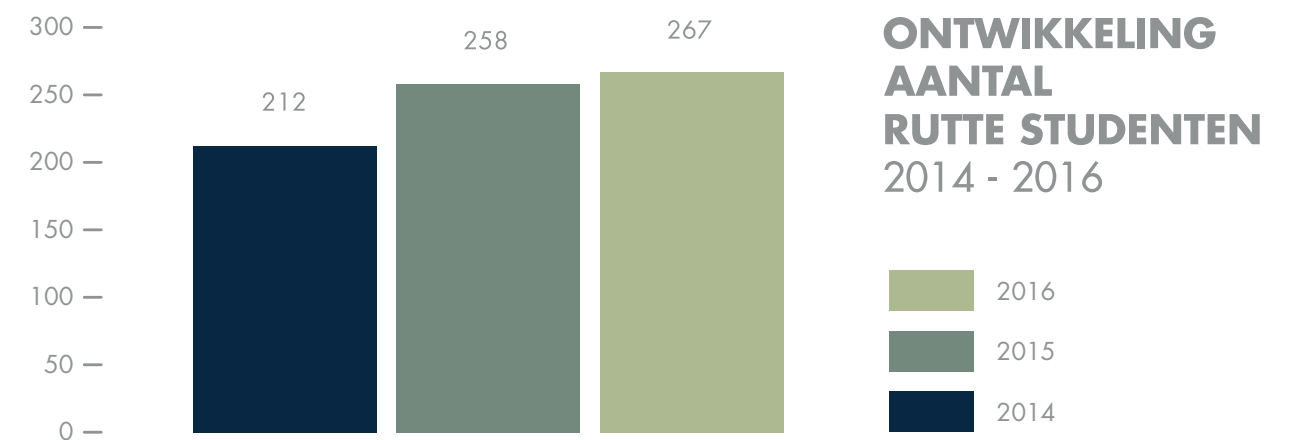
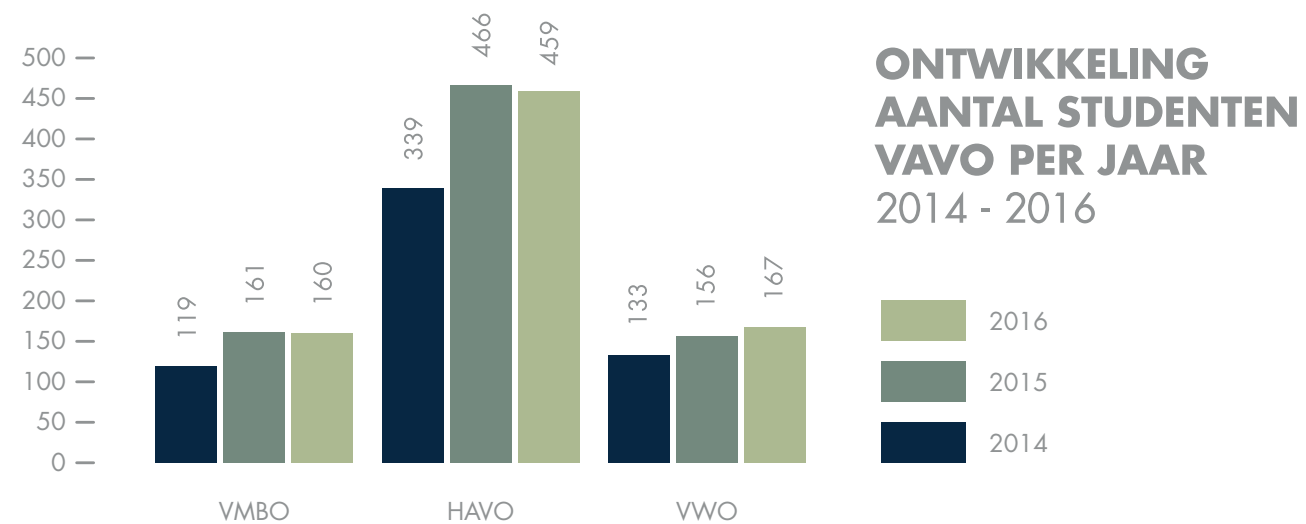
Het aantal studenten dat ID College met een diploma verlaat, als percentage van het totaal aantal studenten dat in datzelfde jaar ID College heeft verlaten.

JAARRESULTAAT (2014-2016)

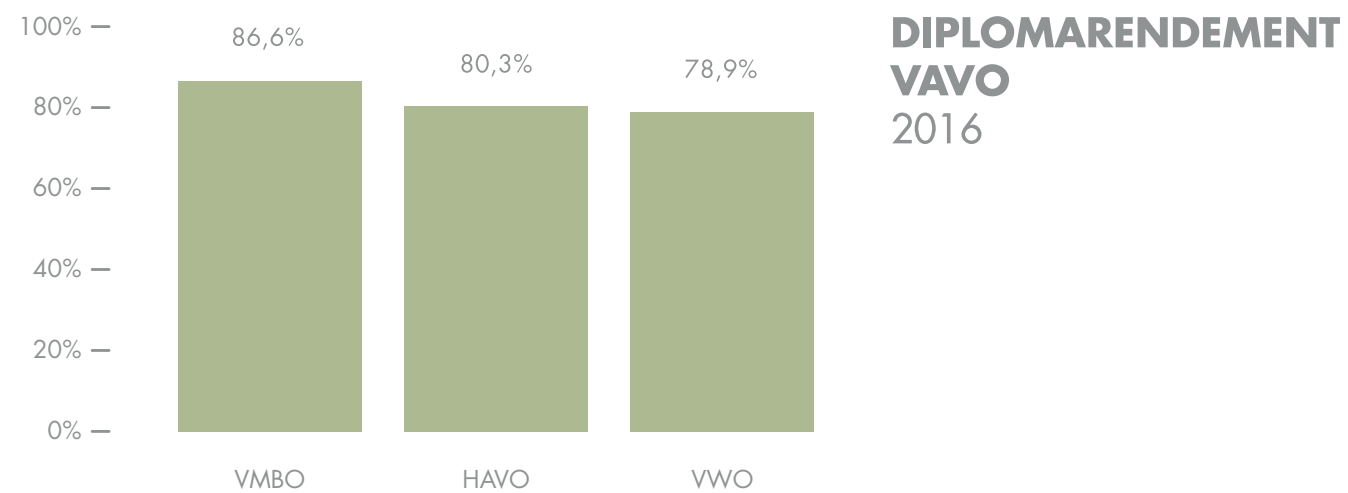
Het aantal schoolverlaters dat in een bepaald jaar een diploma heeft gehaald, als percentage van het totaal aantal studenten dat in datzelfde jaar ID College heeft verlaten.

Dit betreft het aantal studenten die overstappen van het voortgezet onderwijs naar ID College. Hier ligt een samenwerkingsovereenkomst aan ten grondslag waarin we hebben afgesproken dat leerlingen die om uiteenlopende

redenen geen diploma halen in een school voor voortgezet onderwijs, door middel van uitbesteding in het vavo certificaten of een diploma kunnen behalen.

DE MEDEWERKER IN ONTWIKKELING

Goed MBO-onderwijs vraagt om goede docenten, die samenwerken in goedlopende onderwijsteams. Onderwijs vindt immers plaats in de lokalen en in de interactie tussen docent en student. Daarom is het belangrijk dat docenten niet alleen bevoegd en vakbekwaam zijn, maar vooral met plezier werken en samen met hun collega's het verschil willen maken voor hun studenten. De leidinggevenden en andere medewerkers zorgen dat docenten hierbij op de juiste manier worden ondersteund. En daarin zijn ook zij ambitieus. Die topkwaliteit vraagt openheid, aandacht voor ieders talenten en belangen en oprechte wederzijdse interesse.

Topkwaliteit in teams

ID College wil onderwijs geven waarin studenten het beste uit zichzelf kunnen halen. Daarom werken wij met bovengemiddeld goede professionals, topdocenten en leidinggevenden die medewerkers in hun kracht zetten zodat die hun werk met plezier doen en bijdragen aan de

doelen van het team en specialisten op de ondersteunende stafdiensten. We geven hen de ruimte om hun talenten werkelijk in te zetten. Zo zorgen wij dat ze zich welkom, gewaardeerd en gesteund voelen in hun werk.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We hebben een beleid voor strategische formatieplanning opgesteld.	In twee domeinen (Gezondheidszorg en Techniek & ICT) zijn we gaan werken met strategische formatieplanning. Door de aanstaande fusie met ROC Leiden hebben we een bredere uitrol stilgezet. We richten onze focus ons vooral op een succesvolle integratie van beide personeelsformaties.
We passen de werving van nieuwe medewerkers aan.	In het najaar hebben we een recruiter ingezet. Doordat vacatures vanaf oktober 2016 feitelijk zijn stopgezet als gevolg van bijsturen op de begroting, hebben we deze samenwerking gestaakt. De inzichten die we met de recruiter hebben opgedaan, nemen we mee bij de inrichting van een nieuwe HRM-afdeling na de fusie.
We ontwikkelen een inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers.	We hebben een introductieprogramma voor alle nieuwe medewerkers opgezet. Hierin maken zij kennis met de organisatie, onze strategische koers en ons onderwijsmodel. Ook leren ze hoe ze kunnen werken met onze systemen en processen.

Continue ontwikkeling medewerkers

Om studenten te kunnen begeleiden, is het belangrijk dat alle medewerkers zichzelf voortdurend ontwikkelen. Dat ze de kennis en vaardigheden leren die ze nodig hebben om hun werk te kunnen verbeteren. Wij scheppen hiervoor de voorwaarden. Wij zorgen dat we de organisatie en processen zo inrichten dat alle medewerkers zelf verant-

woordelijk kunnen zijn voor hun ontwikkeling en de groei van het team waar ze deel van uitmaken. Dat is in het belang van onze studenten. En het zorgt ervoor dat medewerkers met plezier bij ID College werken en zich erkend voelen als professional.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Het ziekteverzuim is teruggebracht tot 3,5%.	Het gemiddeld ziekteverzuim in 2016 was 4,19%. Dit is een daling van meer dan 1% ten opzichte van 2015 (5,22%). Verder terugdringen van het ziekteverzuim blijft een aandachtspunt.
De medewerkerstevredenheid bedraagt minimaal een 7,1.	De algemene tevredenheid van medewerkers ligt met 7,4% een half procentpunt hoger dan in 2015.
De functionerings- en beoordelingscyclus is gericht op talentontwikkeling.	We hebben een nieuwe aanpak voor de gesprekkencyclus ontwikkeld. Dit voorstel gaan we na de fusie met ROC Leiden verder bespreken.
Het management toont inspirerend, motiverend en coachend leiderschap en stuurt op resultaten.	We hebben hieraan veel aandacht besteed in ons management development programma. Driekwart van de teamleiders en directeuren heeft deelgenomen aan het ontwikkeltraject voor management.
We ontwikkelen een samenhangende visie op human resource management.	We hebben een HRD-visie vastgesteld. Ook hebben we een voorstel gemaakt voor een HR-visie voor de nieuwe fusie-organisatie. Hierover nemen we volgend jaar een besluit.
We stellen een talentgericht loopbaanbeleid op.	We hebben een interactief overzicht met loopbaanpaden gepubliceerd. Hierin kunnen medewerkers zien welke functies zij zouden kunnen vervullen en wat dat van hen vraagt. In de komende periode gaan we deze loopbaanpaden inbedden in onze HR-cyclus.
We ontwerpen een samenhangend aanbod van leer- en ontwikkelmogelijkheden en omgeving.	We hebben een loket voor het leer- en ontwikkelcentrum en een online trainingsportaal geopend. Medewerkers kunnen hier terecht met al hun scholingsvragen. Het afgelopen jaar hebben we al een groot aantal trainingen gegeven.

Belang individualiteit en diversiteit

We geloven in de kracht van iedere individuele medewerker. Verschillende meningen, stijlen en ambities maken ID College sterker. Wij zijn ervan overtuigd dat die verschillen tussen medewerkers ondernemerschap stimuleert en onze beslissingen beter maakt. Bovendien zijn we met al die verschillende talenten een goede afspiegeling van

de samenleving. Daarom koesteren we die verschillen en stimuleren we het werken in gevarieerde teams met diverse talenten. Wij zorgen ervoor dat medewerkers zich gewaardeerd voelen. Dat ze zich met elkaar verbonden voelen door hun vakmanschap, hun passie voor onderwijs en de koers die wij als ID College varen.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We hebben een maatschappelijk evenwichtige personeelsopbouw.	We hebben hier geen specifieke acties op ingezet.
We hebben een samenhangend en vernieuwend beloningsbeleid met meer differentiatiemogelijkheden.	We hebben ons vooral gericht op het harmoniseren van het beloningsbeleid van ID College en ROC Leiden.
Ons professionaliseringsbeleid geeft ruimte aan diversiteit, samenwerken en het verbinden van verschillende talenten.	Aan de hand van bepaalde methodieken hebben we intensief gewerkt aan het versterken van teamvorming en onderlinge samenwerking binnen de organisatie.

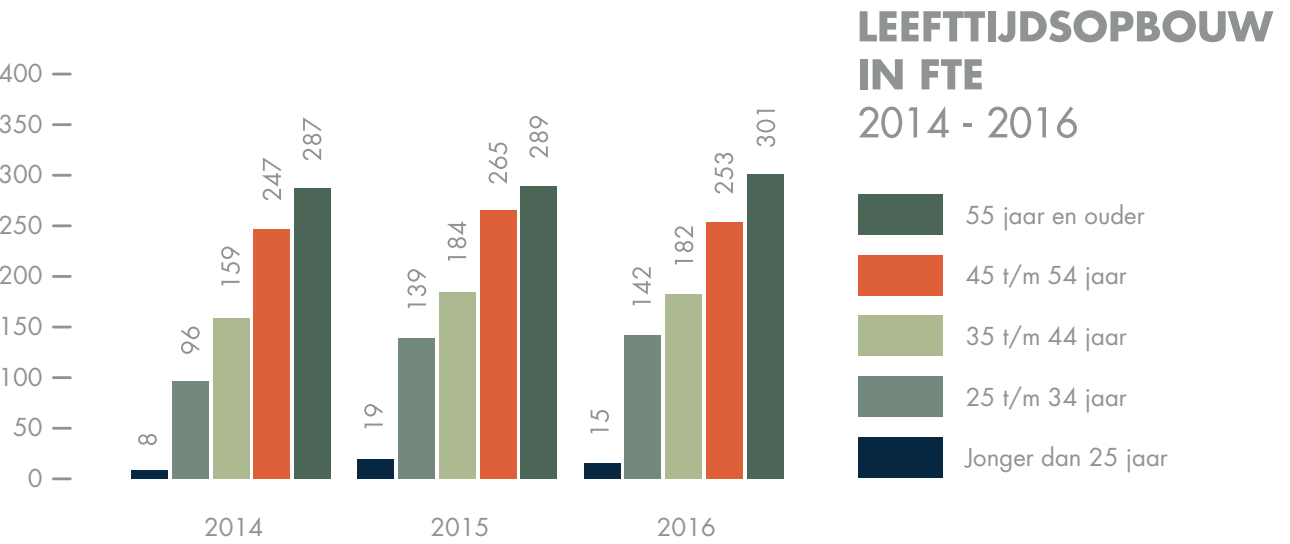
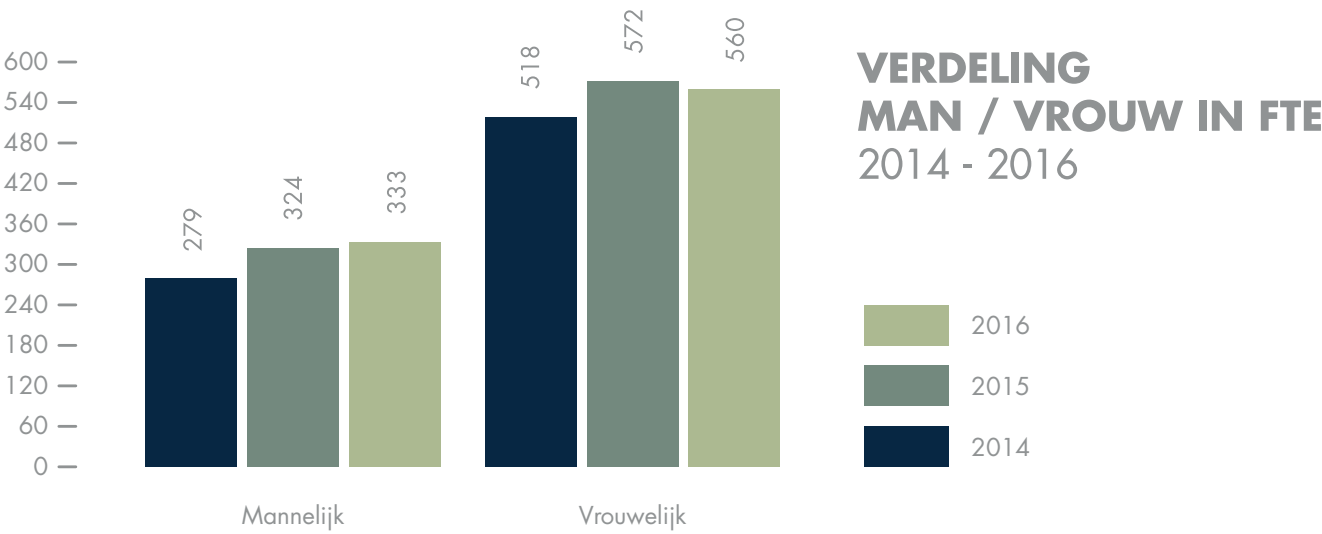
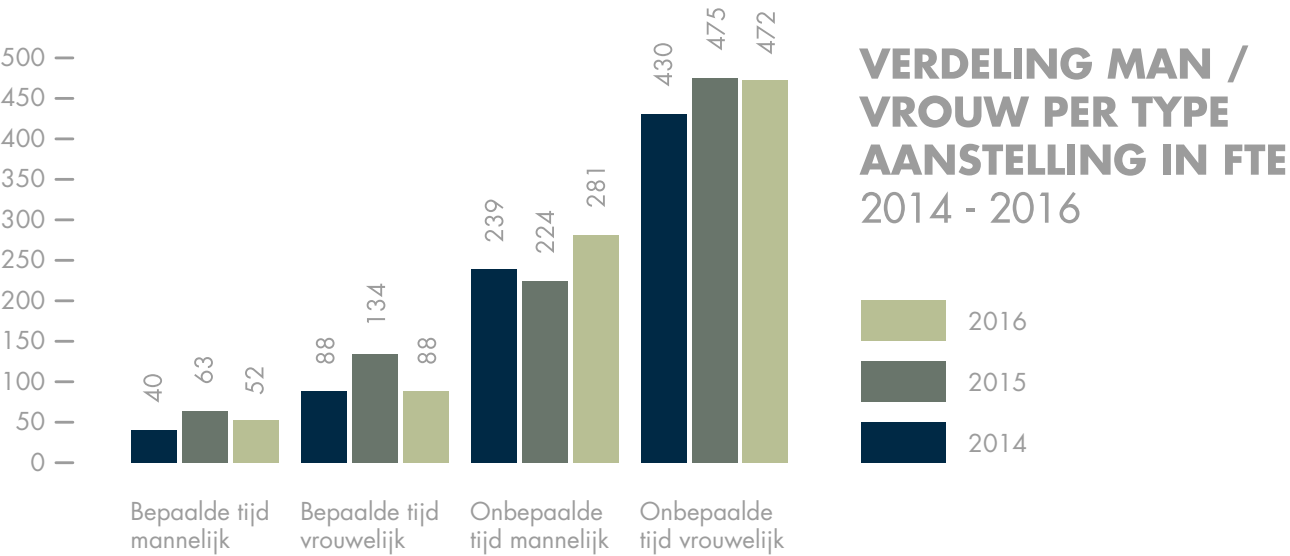
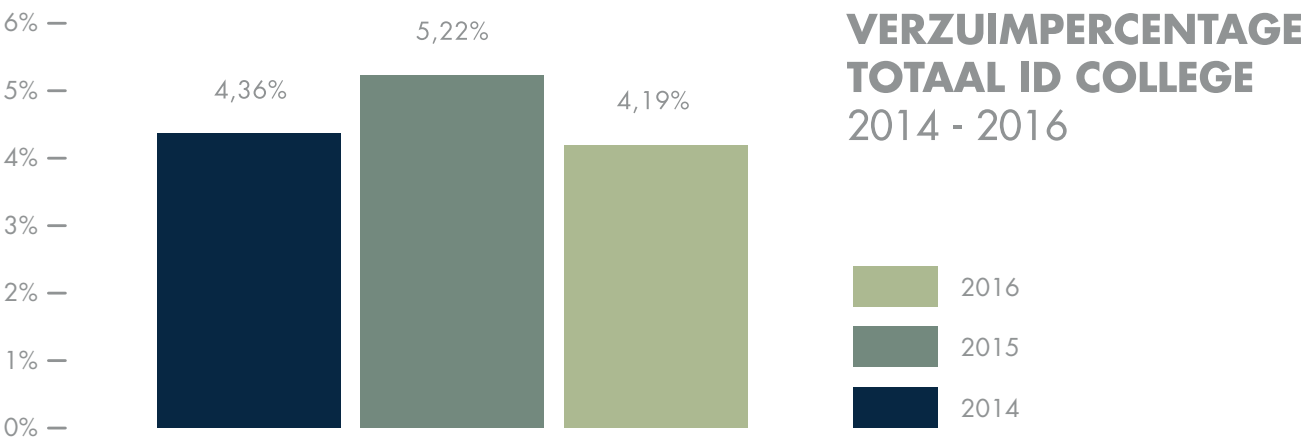
De docent organiseert het onderwijs

Docenten spelen een belangrijke rol bij het studiesucces van studenten. Daarom is het belangrijk dat zij de ruimte krijgen bij het vormgeven en organiseren van het

onderwijs. En ook dat zij hun talenten verder kunnen ontwikkelen.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Alle nieuwe docenten volgen een basistraining over ons onderwijsmodel Flex-ID.	Veel nieuwe medewerkers hebben een basistraining in ons onderwijsmodel gevolgd.
Onderwijsteams versterken de sociale veiligheid binnen het onderwijs.	We besteden hier ad hoc wel aandacht aan. Met de aanstelling van een veiligheidscoördinator gaat hier meer structuur in komen.
Docenten krijgen ondersteuning in coaching- en pedagogische vaardigheden.	Dit gebeurt steeds vaker, zij het vooral ad hoc en op aanvraag.
We doen praktijkonderzoek naar het vergroten van het leerrendement van het onderwijs.	De samenwerking tussen de docent-experts bij dienst Onderwijs & Begeleiding en het Leer- en Ontwikkelcentrum (LOC) van HRM heeft steeds meer gestalte gekregen. We zijn een onderzoek gestart naar de wijze waarop we het LOC verder kunnen professionaliseren.
Docenten trainen zich in de toepassing van differentiatie in instructie, leertijd en/of leerstof.	Een groot aantal docenten heeft een scholing gevolgd op het gebied van differentiatie. Docenten waren hier erg enthousiast over. We hebben afgesproken dat we deze scholingen intensiveren om meer docenten te bereiken.
Docenten trainen zich in basisvaardigheden ICT en het gebruik van e-didactiek, e-coaching en digitale lessen.	55% van de docenten heeft de basistraining inmiddels gevolgd. We gaan inventariseren welke scholingsbehoeften medewerkers nog meer hebben.

GRAFIEKEN HRM

EXCELLENTE BEDRIJFSVOERING

Goed onderwijs vraagt om uitstekende ICT-voorzieningen, veilige en goede gebouwen en een financieel gezonde organisatie. Daarnaast is het belangrijk dat we voortdurend de kwaliteit van ons onderwijs meten. Dat geeft ons namelijk handvatten om ons onderwijs van topniveau te realiseren. Dat is namelijk wat onze studenten verdienen.

Gezonde financiële basis

Wij zorgen dat onze financiële situatie gezond is. Nu en in de toekomst. Wij zorgen dat wij voldoende financiële middelen hebben om ons onderwijs te kunnen blijven

verbeteren en de studenten te helpen het beste uit zichzelf te halen en hun talenten te ontwikkelen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
De solvabiliteit bedraagt meer dan 30%.	De solvabiliteit bedraagt per 31 december 2016 39%.
De liquiditeit bedraagt meer dan 0,5.	De liquiditeit bedraagt per 31 december 2016 0,2.
De rentabiliteit bedraagt meer dan 2%.	De rentabiliteit bedraagt per 31 december 2016 1,2%.

Goede informatievoorziening

We verbeteren de informatievoorziening aan de onderwijsteams, directie, het College van Bestuur en de Raad van Toezicht zodat zij adequaat kunnen sturen op de gestelde doelen. Bovendien zorgen we dat de informatie

goed bereikbaar is en aansluit bij de wensen van alle doelgroepen. De informatie moet hen helpen de ambities van ID College waar te maken.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We verbeteren de informatievoorziening binnen ID College zodat iedere medewerker de informatie heeft die hij nodig heeft om zijn werk goed uit te voeren.	We hebben de informatiebehoefte van medewerkers nauwkeurig in kaart gebracht. Op basis hiervan hebben we een aantal maatregelen genomen om de informatievoorziening te verbeteren. Als eerste stap hebben we in 2016 de informatievoorziening op teamniveau uitgebreid en verbeterd. De rapportages over de kritische prestatie indicatoren (kpi's) zijn inmiddels een vast gespreksonderwerp geworden tussen directie, teamleider en kwaliteitszorg.

We maken de realisatie van onze strategische koers zichtbaar en meetbaar.

We zijn voortdurend bezig geweest met het verbeteren van de informatievoorziening aan onderwijsteams, directie en College van Bestuur. Wij zorgen ervoor dat onze interne informatievoorziening tijdig, betrouwbaar, toegankelijk en efficiënt is. Zo maken we belangrijke ontwikkelingen risico's beter inzichtelijk, waardoor we tijdig bij kunnen sturen als dat nodig is.

We versterken de digitale interne communicatie binnen onze organisatie.

We hebben onze interne nieuwsbrief gekoppeld aan de algemene nieuwsmodule op intranet. Daardoor kunnen medewerkers de nieuwsbrief op ieder gewenst moment en gewenste plek tot zich nemen. Voor nieuwe studenten hebben een welkomspagina op het studentportaal gemaakt. Via deze pagina kunnen ze makkelijk en snel alle belangrijke praktische informatie over hun opleiding vinden.

We optimaliseren het studentinformatiesysteem.

Wij hebben accept/mail geïmplementeerd waardoor de facturatie aan BBL-studenten is verbeterd. Om studenten beter te ondersteunen bij het maken van keuzes in hun opleiding, hebben we de module onderwijslogistiek geïmplementeerd. Met ingang van het schooljaar 2017-2018 kunnen studenten via de aanmeldmodule op de website bovendien zelf hun intakegesprek plannen. Dit sluit goed aan bij onze strategie om de student zoveel mogelijk de kans te geven hun eigen loopbaan te sturen.

We verbeteren het personeelsinformatiesysteem.

We hebben de mogelijkheden in Youforce uitgebreid. Nagenoeg 95% van alle mutatie- of declaratieformulieren is gedigitaliseerd. Daarnaast hebben we veel formulieren vereenvoudigd waardoor de kans op fouten is gereduceerd.

We hebben een goed portfoliomanagement ontwikkeld, zodat projecten en programma's bewust worden gekozen om de strategische doelstellingen van een organisatie te bereiken.

We hebben ons hierbij in 2016 gericht op de fusie met ROC Leiden. Vanuit het programmamanagement hebben we sturing, ondersteuning en advies gegeven aan de kwartiermakers van de fusie. Naast het programma 'Samen sterker mbo', hebben we het Kwaliteitsplan en Excellentieplan ondersteund vanuit het projectenbureau.

Kwaliteitsbewustzijn

Onze studenten verdienen goed onderwijs. Wij vinden het daarom belangrijk om de kwaliteit van ons onderwijs voortdurend te verbeteren. We hebben een systematisch proces van kwaliteitszorg ontwikkeld. Hierin staan we voortdurend stil bij de resultaten van ons werk.

We doen systematisch onderzoek naar de kwaliteit van ons werk en stellen verbeterplannen op als dat nodig is. Dit kwaliteitsbewustzijn helpt ons om ons onderwijs op een steeds hoger niveau te brengen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We versterken het kwaliteitsbewustzijn binnen onze organisatie.	Binnen alle teams hebben we het kwaliteitsbewustzijn versterkt door in gesprek te gaan over de onderwijskwaliteit en het gezamenlijk werken aan een teamplan.
We versterken het procesmanagement binnen onze organisatie.	In het kader van de fusie met ROC Leiden zijn we begonnen met het harmoniseren en verbeteren van de processen van ID College en ROC Leiden. Bovendien hebben we een digitaal portaal ingericht waarmee we het gebruik van processen beter kunnen beheersen.
We voeren een zelfevaluatie op instellingsniveau uit.	In het eerste kwartaal van 2016 hebben we de zelfevaluatie op instellingsniveau over 2015 uitgevoerd.

Klachten, geschillen en bezwaren

Wij vinden het belangrijk dat medewerkers en studenten zich prettig voelen bij ID College. Met 1.000 medewerkers en 11.000 studenten komt het wel eens voor dat iets

mis gaat. Uitgangspunt is dat we problemen eerst in de lijn bespreken. Als dit niet lukt kan een klacht worden ingediend via een digitaal meldpunt.

WAT WILLEN WE	WAT HEBBEN WE BEREIKT
Geschillen of bezwaren over een besluit van een leidinggevende over de toepassing van de CAO MBO behandelen we conform de geschillenregeling.	In 2016 hebben we geen formele bezwaren en/of geschillen ontvangen.
Klachten, ingediend bij de klachtencommissie, behandelen we binnen een redelijke termijn op een zorgvuldige, vertrouwelijke en constructieve wijze.	Er zijn vier klachten ingediend bij de klachtencommissie. De klachtencommissie heeft alle klachten in behandeling genomen en een hoorzitting georganiseerd. Conform de procedure heeft de klachtencommissie tijdig een advies uitgebracht aan het College van Bestuur.
We verbeteren het proces rondom ontvangen, verwerken en afhandelen van meldingen, klachten, geschillen, bezwaren en beroepen met als doel deze door de juiste persoon op het juiste moment te laten behandelen en tijdig af te handelen en ook de toegankelijkheid en vindbaarheid te vergroten.	We hebben per januari 2016 een op maat gemaakt digitaal registratiesysteem in gebruik genomen, die onder andere toegankelijk is voor studenten, ouders, medewerkers, BPV-bedrijven en buurtbewoners. Er wordt een onderscheid gemaakt in de verschillende typen meldingen en inhoud/onderwerp van de melding. De processen rondom aanmelding, verwerking en afhandeling zijn eenduidig. De melder wordt via korte lijnen geïnformeerd over (de voortgang van) de afhandeling. Tevens wordt de voortgang, afhandeling en doorlooptijden per melding geregistreerd.

Goede ICT-voorzieningen

ICT speelt een steeds belangrijkere rol in ons onderwijs. E-learning groeit. Digitale lesvormen nemen in aantal toe. Daarom zorgen wij dat onze digitale infrastructuur op orde is. Iedere medewerker en student heeft altijd toegang

tot het netwerk en onze onderwijsproducten. Bovendien vergemakkelijken onze ICT-voorzieningen de onderlinge contacten tussen medewerkers en verbeteren ze de informatievoorziening naar studenten.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Medewerkers en studenten werken met hun eigen apparatuur (bring your own device).	We hebben alle docenten uitgenodigd om deel te nemen aan dit traject en op kosten van ID College eigen apparatuur aan te schaffen. 73% heeft tot nu toe gebruik gemaakt van dit aanbod. We liggen hiermee op schema.
We vergroten de mogelijkheden van de elektronische leeromgeving.	We hebben de elektronische leeromgeving verder uitgebreid. Medewerkers kunnen nu nog makkelijker lessites aanmaken, gebruik maken van samenwerkingssites en online documenten vinden in het ID Magazijn.
We breiden de mogelijkheden van de digitale onderwijscatalogus uit.	In het de digitale onderwijscatalogus staat alle informatie die van belang is voor de opleidingen. We hebben de catalogus gebruiksvriendelijker gemaakt en verder uitgebreid. Het bevat nu ook de studentenprognoses, keuzedelen, het inzetplan voor de teams, de toets- en examenplannen en het onderwijsontwerp.
We verbeteren de telefonische en digitale bereikbaarheid van medewerkers.	We hebben extra ondersteuning geregeld voor het gebruik van onze MS Lync technologie en de software voor ons klantcontactcentrum. Onze bereikbaarheid is desondanks nog onvoldoende verbeterd. Medewerkers hebben extra tijd nodig om te wennen aan onze nieuwe technologie en werkwijze. Uiteraard blijven we hen daarbij intensief ondersteunen.

Huisvesting

We zorgen dat studenten en medewerkers kunnen werken in scholen met de meest moderne faciliteiten. Gebouwen

waarin zij zich prettig en veilig voelen. Waarin ze gezien worden. En voldoende persoonlijke aandacht krijgen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We openen een nieuw schoolgebouw in Leiden.	We hebben een prachtig nieuw schoolgebouw geopend aan de Breestraat in Leiden, midden in het historisch hart van de stad.
We hebben een goede bedrijfshulpverlening in alle gebouwen.	We hebben het aantal BHV'ers uitgebreid. Verder hebben we diverse BHV-trainingen gegeven en verschillende BHV-oefeningen gedaan.
We breiden het gebouw in Woerden uit om de groei van het aantal studenten op te vangen.	We hebben de tweede etage van onze school in Woerden verbouwd en in gebruik genomen. Daarmee hebben we de geplande capaciteit gerealiseerd.

Helderheid bekostigingsregels mbo en volwasseneducatie

De notitie 'Helderheid' verschaft duidelijkheid in de interpretatie van de bekostigingsregels in het middelbaar beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie.

Hieronder leggen we verantwoording af voor de wijze waarop we de verschillende regels hebben gehanteerd.

ONDERWERP	VERANTWOORDING
THEMA 1 Uitbesteding, tegen betaling, van bekostigd onderwijs aan een andere al dan niet bekostigde instelling.	In verband met het terugtrekken van de doorlopende leerlijn in het kader van de Vakmanschapsroute, is ID College een eenmalige vergoeding overeengekomen met het ONC om de gemaakte afspraken na te komen. Dit heeft geleid tot het uitbesteden van onderwijs aan het ONC.
THEMA 1 Samenwerkingsverbanden VO-BVE	ID College kent verschillende samenwerkings-overeenkomsten met het voortgezet onderwijs in het kader van doorlopende leerlijnen. De uitvoering van deze overeenkomsten is in overeenstemming met de reguliere bekostigingsafspraken.
THEMA 2 Investeren van publieke middelen in private activiteiten.	ID College zet geen publieke middelen in bij private activiteiten.

THEMA 3 Het verlenen van vrijstelling	ID College verleent vrijstellingen aan studenten conform het vrijstellingenbeleid, dat is opgenomen in het handboek examinering. Studenten met vrijstellingen voldoen aan de gestelde bekostigingsregels.
THEMA 4 Deelnemers voldoen niet zelf hun cursusgeld (ingeval van BBL of deeltijd BOL) of lesgeld (ingeval van voltijd BOL), maar dit geschiedt door de instelling of door een derde.	De student stemt via een ondertekende schriftelijke machtiging in dat een derde (een bedrijf of andere organisatie) het cursusgeld voldoet. Dat kan op twee manieren: 1 op het bindend plaatsingsadvies aanvinken dat een derde, met zijn instemming, het cursusgeld zal betalen. 2 het invullen van het formulier 'Verklaring voor betaling van cursusgeld door werkgever of instantie (de derden machtiging)'. Deze is terug te vinden op intranet en internet.
THEMA 5 In- en uitschrijving van deelnemers in meer dan één opleiding tegelijk.	ID College heeft geen deelnemers die in meer dan één voltijd opleiding staan ingeschreven.
THEMA 5 Uitschrijving kort na 1 oktober.	In de periode oktober 2016 zijn 12 studenten met een diploma uitgestroomd. Er zijn in deze periode 16 studenten uitgestroomd zonder diploma. Daarnaast stapten 5 studenten over naar een andere instelling.
THEMA 5 Gecombineerde trajecten educatie en beroepsonderwijs.	ID College voert geen gecombineerde trajecten educatie en beroepsonderwijs uit.
THEMA 6 De deelnemer volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven.	In 2016 zijn 132 studenten tijdens het schooljaar gewisseld van opleiding, hebben 24 studenten een andere leerweg gekozen en zijn 7 studenten zowel veranderd van opleiding als van leerweg.
THEMA 7 Bekostiging van maatwerktrajecten ten behoeve van bedrijven.	ID College voert geen maatwerktrajecten uit waarbij een derde partij een bijdrage betaalt voor het op maat maken van trajecten voor het eigen personeel.
THEMA 8 Buitenlandse deelnemers en onderwijs in het buitenland	ID College voert het onderwijs voor buitenlandse deelnemers en voor deelnemers in het buitenland uit conform de wet- en regelgeving.

MARKETING & COMMUNICATIE

ID College wil een stevige en herkenbare positie in de markt. Dat doen wij door een groot scala aan marketing- en communicatieactiviteiten. We kennen de sociale, maatschappelijke, politieke en demografische ontwikkelingen in onze regio. Ook weten wij wat studenten en hun ouders, het voortgezet onderwijs, bedrijven, maatschappelijke organisaties en de overheid van ID College verwachten. Deze ontwikkelingen en verwachtingen vertalen we naar een marketing- en communicatiestrategie, die bijdraagt aan het versterken van de positie van ID College.

Werving en voorlichting

We verbeteren de kwaliteit van de werving en de voorlichting, zodat wij studenten met de juiste propositie benaderen. Wij bieden hen vervolgens een passende opleiding aan. Zo zorgen wij ervoor dat voortijdig schooluitval

minder wordt. Om dit te bereiken, sluiten we aan bij de belevingswereld van studenten. Bovendien zorgen we dat onze voorlichting en werving betekenis geeft aan onze kern- en merkwwaarden.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Ons MBO-marktaandeel bedraagt meer dan 2,3%.	Het aantal studenten is in 2016-2017 voor het derde jaar op rij gegroeid met bijna 2%. Het marktaandeel is bij dit schrijven nog niet te berekenen, omdat DUO de gegevens per instelling nog niet heeft gepubliceerd die nodig zijn om het marktaandeel te berekenen.
We verbeteren het instroomproces.	Iedere week geven we onderwijsteams een overzicht van de instroomprognoses. Hierdoor kunnen de teams gerichte maatregelen nemen om de aanmeldingen van studenten sneller en beter af te handelen. Het aantal aanmeldingen dat tot een daadwerkelijke inschrijving heeft geleid (de conversie), is daardoor gestegen met 1% ten opzichte van 2015.
We verbeteren de voorlichting.	We hebben nieuwe beroepsgerichte voorlichters per domein. Zij verzorgen samen met de voorlichtingscoördinatoren en op basis van het wervingsplan voor kwaliteitsverbetering van de voorlichting. Daarbij blijft de doelstelling: studenten goed voorlichten, zodat ze een juiste studiekeuze maken.
We intensiveren de online voorlichting.	Het merendeel van de nieuwe studenten oriënteert zich via hun smartphone op een mbo-opleiding. Daar hebben we in onze voorlichting dan ook ruim aandacht aan besteed. Zo hebben we een online content kalender gemaakt, die zorgt voor verrijking van het nieuws. Bovendien hebben we een campagne opgezet die aansluit op het (mobiele) zoekgedrag van onze doelgroep. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in het aanpassen van de online voorlichting, onder andere door cruciale websitepagina's geschikt te maken voor mobiele telefoons. Verder hebben we het programma van onze Open Dagen ook online bekend gemaakt, zodat bezoekers een beter beeld van de dag konden krijgen.

We vergroten het bereik van de voorlichtingsactiviteiten.

In 2016 hebben zich 30% meer bezoekers geregistreerd voor de Open Dagen ten opzichte van 2015. En nog belangrijker: de Open dagen leverden 12% meer aanmeldingen op.

We versterken de relatie met vmbo-scholen in onze regio.

De voorlichters hebben samen ruim 50 voorlichtingsactiviteiten bezocht op scholen van het voortgezet onderwijs.

Pers en public affairs

We willen de buitenwereld meer naar binnen brengen. Daarom zetten we in op betere relaties met onze omgeving. Daarnaast willen wij in onze regio de belangen van

ID College, en daarmee die van onze studenten, bewaken. Daarom zorgen we voor een public affairs strategie waar in we onze kern- en merkwwaarden goed uitdragen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Meer aandacht in de landelijke en regionale media.	We hebben veel positieve pers aandacht gekregen voor de opening van onze nieuwe school aan de Breestraat (MBO College Gezondheidszorg), de fusie, de Skills-kampioen en voor onze student en 'Landelijke Uitblinker mbo 2016' Lianne Fons.
We trekken in onze communicatie-uitingen op met onze belangrijkste stakeholders.	Goede voorbeelden zijn de samenwerking met de gemeente Gouda bij het genereren van publiciteit rondom het college van André Kuipers. Bij de opening van onze nieuwe school aan de Breestraat in Leiden hebben we intensief opgetrokken met de gemeente Leiden en de MBO Raad.
We hebben een beleidsplan public affairs en pers.	We hebben samen met ROC Leiden een plan gemaakt en uitgevoerd voor public affairs. De contacten met de pers hebben we gebaseerd op bestaande plannen. In 2017 gaan we samen met ROC Leiden een persbeleid opstellen.
We nemen deel aan sectorbrede en imagoverbeterende campagnes.	We hebben zeer succesvol deelgenomen aan de landelijke uitblinkersverkiezing van de MBO Raad. Onze studente Lianne Fons is zelfs landelijk uitblinker geworden.
We versterken onze relaties met gemeenten, maatschappelijke instellingen en bedrijven.	We hebben onze relatie met de gemeente Leiden, Zoetermeer en Gouda aangehaald en verbeterd. Verder hebben we positief samengewerkt met diverse instellingen, zoals de stichting Mooi en de MBO Raad.

Marktgericht onderwijs

We willen dat studenten tevreden zijn over hun opleiding. Daarvoor is het ook belangrijk dat onze opleidingen goed aansluiten op de arbeidsmarkt. Wij zorgen er daarom voor dat ons onderwijs en nauwe relatie heeft met de

ontwikkelingen in het werkveld. En dat de studenten met hun diploma van ID College makkelijk een baan vinden of goed kunnen doorstromen naar een vervolgopleiding.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We ontwikkelen een visie op de arbeidsmarkt.	We hebben de accenten van de arbeidsmarkt per arbeidsmarktregio in kaart gebracht.
Op basis van een portfolio-analyse stellen wij een opleidingsaanbod vast dat aansluit bij de arbeidsmarkt, dat macrodoelmatig is, en de scholingsvraag van studenten.	We hebben een nieuwe portfolioanalyse gemaakt om het assortiment na het samengaan met ROC Leiden vast te stellen.
In onze wervingscampagnes besteden wij aandacht aan het arbeidsmarktperspectief van de opleidingen.	De arbeidsmarktperspectieven van de opleidingen geven wij weer via studiebijsluiters en/of de contentkalender. Zo weten potentiële studenten wat zij aan hun opleiding hebben.
We ontwikkelen alumnibeleid.	Dit onderwerp pakken we na de fusie met ROC Leiden op.

Een communicatieve organisatie

ID College wil een communicatieve organisatie zijn. Een organisatie waarin medewerkers zich met de organisatie en elkaar verbonden voelen. Waarin ze zich betrokken voelen bij de ontwikkelingen in de organisatie.

Maar ook waarin ze in hun handelen vorm geven aan onze kernwaarden veiligheid, verantwoordelijkheid, verbinding en vertrouwen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We versterken de lijncommunicatie.	We hebben het onderwijs intensief ondersteund bij het verbeteren van de interne communicatie. Vanuit deze ondersteuning zijn allerlei nieuwe initiatieven ontstaan, zoals proefstuderen, trainingen voor voorlichters en communicatieacties richting stagebedrijven en studenten.
We versterken het bereik en de waardering voor alle interne communicatiemiddelen.	We hebben de nieuwsmodule op intranet opnieuw ingericht en speciale nieuwspagina's gemaakt over ons onderwijsmodel, het kwaliteitsplan en de samenwerking tussen ID College en ROC Leiden. De interne nieuwsbrief is nu gekoppeld aan de algemene nieuwsmodule op intranet. Daardoor zijn de nieuwsbrieven voor alle medewerkers op alle gewenste momenten beschikbaar. Iedere twee weken hebben we een speciale nieuwsbrief verspreid over de samenwerking tussen ID College en ROC Leiden. Het intranetgedeelte over de samenwerking tussen ID College en ROC Leiden is uitgebreid met een nieuwsmodule en antwoorden op veelgestelde vragen. De personeelsbladen van ID College en ROC Leiden zijn samengevoegd tot één magazine.
We zetten een cultuurtraject op waarin wij de kern- en merkwaarden en leidende principes van onze koers betekenis geven in het dagelijks handelen.	We zijn gestart met het ID Café: Hierin organiseren docenten op de vestigingen inhoudelijke themadiscussies, gevolgd door een borrel. Doelen zijn: het delen van ervaringen en kennis en het versterken van de banden tussen medewerkers van een vestiging.

DEEL IV

HET ONDERWIJS

DOMEIN DIENSTVERLENING

Het domein Dienstverlening leidt studenten op voor een breed scala aan beroepen. Het blijkt dat mensen meer geld besteden aan brood en banket, de kapper, schoonheidsbehandelingen en sport- en bewegingsactiviteiten.

Klanten hechten daarbij veel waarde aan klantgerichtheid, persoonlijke aandacht en kwaliteit van leven.

Daar bereiden wij onze studenten op voor door het geven van excellent en ondernemend onderwijs.

En dat ontwikkelen we samen met het werkveld.

PRESTATIE-INDICATOR	DOEL	BEHAALD
JAARRESULTAAT MBO	75,0%	74,4%
STUDENTTEVREDENHEID MET SCHOOL	7,0	7,0
UITVAL	25,0%	27,3%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 2	11%	7,5%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 3	4,5%	4,2%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 4	3,0%	5,3%
VERZUIM STUDENTEN	9,0%	7,2%
MEDEWERKERSTEVREDENHEID	7,4	7,5
ZIEKTEVERZUIM	3,0%	1,4%
AANTAL (ONGEWOGEN) STUDENTEN	1.650	2.049

Gepersonaliseerd onderwijs

We zorgen voor meer gepersonaliseerd onderwijs.

Dat betekent dat het onderwijs aansluit bij de talenten, interesses en ontwikkeling van de studenten. Dat studenten keuzes kunnen maken tijdens hun opleiding.

Ook intensiveren we de begeleiding van studenten. Zo vergroten wij de kans dat studenten hun diploma halen en het beste uit zichzelf kunnen halen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Differentiatie en maatwerk in de klas.	Eerst hebben we de samenwerking en samenstelling van de onderwijsteams versterkt. Daarna hebben we veel aandacht besteed aan de wijze waarop de docenten hun verschillende rollen kunnen versterken. Ook hebben wij bij de beide nieuwe teams voor Dienstverlener niveau 2 de docenten geschoold en gecoacht. Docenten zijn in de les bezocht door een externe coach en hebben feedback gekregen.
We personaliseren de loopbaanoriëntatie.	We hebben loopbaanoriëntatie een belangrijke plek gegeven in de ontwikkeling en opleiding van onze studenten.
Versterken begeleiding kwetsbare studenten.	Samen met het Onderwijs Servicecentrum, de Studieloopbaanbegeleider en, waar nodig, tweedelijns hulp hebben we kwetsbare studenten begeleid. Ook hebben we veel gebruik gemaakt van de VSV-trajecten die de gemeenten in onze regio aanbieden.
We ontwikkelen in samenwerking met andere domeinen een brede niveau 2-opleiding.	We zijn inderdaad gestart met de brede opleiding Dienstverlener niveau 2.
Intensiveren het onderwijs in Nederlandse taal en rekenen.	We hebben het onderwijs in Nederlands en rekenen inderdaad geïntensiveerd.
We zorgen dat alle studenten een passende BPV-plaats krijgen.	Alle studenten hebben een passende stageplek kunnen vinden. Het is wel belangrijk dat we ons hier actief voor blijven inzetten.
We intensiveren de studieloopbaanbegeleiding.	We hebben de studieloopbaanbegeleiding in de opleiding van studenten inderdaad versterkt.
We geven studenten de kans om internationale ervaring op te doen.	Studenten hebben de mogelijkheid om in het buitenland stage te lopen of opleidingen te doen. In 2017 geven we studenten de kans om stage op Malta te lopen.

Flexibel en duurzaam onderwijs

We bereiden onze studenten voor op een arbeidsmarkt waarin klanten hoge eisen stellen. Dat vraagt om excellent onderwijs waarin we de studenten goed voorbereiden op een veeleisend en verantwoordelijk beroep. Onderwijs ook

waarin ondernemerschap voorop staat. Waarin studenten kansen leren zien en pakken en ervoor zorgen dat ze het beste uit zichzelf, hun opleiding en hun werk halen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We ontwikkelen een Hair & Beauty College in Leiden.	De vorming van dit college hebben we een jaar uitgesteld in verband met de fusie van ID College en ROC Leiden. Wel zijn we inmiddels begonnen met de voorbereidingen van dit project.
We versterken het ondernemerschap binnen onze opleidingen.	Ondernemen in de zin van talentontwikkeling en actief zijn in het vinden van oplossingen is vast onderdeel in de commerciële beroepen binnen Dienstverlening. Ondernemen in de zin van het opzetten van een eigen bedrijf is onderdeel van het kwalificatiedossier, maar blijft vaak beperkt tot een theoretisch model.
We zorgen voor een doorlopende leerlijn Schoonheidsverzorging naar de HBO-opleiding Huidtherapie.	We hebben een module Huidtherapie ontwikkeld, die goed aansluit op de hbo-opleiding Huidtherapie. Deze module maakt inmiddels onderdeel uit van de opleiding Schoonheidsspecialist.
We ontwikkelen de opleiding Sport & Bewegen, Outdoor en Leisure.	Deze opleiding is inmiddels van start gegaan.
We ontwikkelen de nieuwe kwalificatiedossiers.	We hebben alle opleidingen vormgegeven volgens het nieuwe kwalificatiedossier.
Studenten van de opleiding Bakkerij & Horeca doen mee aan de landelijke Skills-wedstrijden.	Een van onze studenten is eerste geworden bij het onderdeel Patisserie. Daarnaast hebben we voorwedstrijden gehouden voor Haarverzorging, Schoonheidsverzorging, Bakker en Koks en Orde & Veiligheid. Studenten van ID College hebben zich daarin geplaatst voor de regionale kwalificatieronden in februari 2017.

Een echte netwerkorganisatie

Wij willen uitstekend georganiseerd onderwijs aanbieden. Onderwijs dat naadloos aansluit bij de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Daarom onderhouden we een goede relatie met de bedrijven in het werkveld. Wij ontwikkelen samen met bedrijven onderwijs en zorgen dat de inhoud

van onze opleidingen aansluiten bij de wensen van het bedrijfsleven. Ook leveren wij een actieve bijdrage aan de ontwikkeling van de sectoren waar wij de studenten voor opleiden.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Studenten participeren in grootschalige evenementen in de regio.	Met name studenten van Orde en Veiligheid en Sport en Bewegen waren actief in grootschalige evenementen, zoals beveiliging bij de intocht van Sinterklaas, toezicht bij wedstrijden van ADO Den Haag en begeleiding van bezoekers in en naar de Keukenhof. Bijzonder dit jaar was de hulp van studenten bij het EK Lifeguard van RedNed in Noordwijk aan Zee.
We ontwikkelen onze opleidingen in nauwe samenwerking met het werkveld.	Bij alle opleidingen en examens hebben we intensief samengewerkt met het werkveld. Zo hebben we het werkveld nauw betrokken bij het uitwerken van de nieuwe kwalificatiedossiers.
We betrekken ouders bij de opleiding van hun kinderen.	Ouders zijn, meer dan vorig jaar, aanwezig bij de intakegesprekken met nieuwe studenten. Daarnaast organiseren we voorafgaand aan de start van het schooljaar bijeenkomsten voor studenten en hun ouders.

DOMEIN ECONOMIE

Onze economische opleidingen hebben veel groeimogelijkheden. Dat vraagt echter wel om een forse verbetering van de onderwijskwaliteit. Hierover zijn wij momenteel niet tevreden. Daarnaast streeft het domein naar een meer transparant en overzichtelijk onderwijsaanbod en een betere examinering. Ook wil het domein inzetten op een sterker netwerk en meer samenwerking met de ondernemers in onze regio. Wij zijn overtuigd dat wij onze krachten verder kunnen uitbouwen. Onze onderwijsteams zijn creatief en inventief en de drie merkwwaarden van ID College; individualiteit, identiteit en ondernemerschap, passen de docenten als een handschoen.

PRESTATIE-INDICATOR	DOEL	BEHAALD
JAARRESULTAAT MBO	72,0%	60,9%
STUDENTTEVREDENHEID MET SCHOOL	6,6	6,2
UITVAL	27,0%	37%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 2	17,0%	13,5%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 3	12,0%	9,1%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 4	6,0%	5,0%
VERZUIM STUDENTEN	7,0%	19,8%
MEDEWERKERSTEVREDENHEID	6,2	6,8%
ZIEKTEVERZUIM	4,5%	3,9%
AANTAL (ONGEWOGEN) STUDENTEN	2.780	2779

Herziening portfolio opleidingen

We gaan het onderwijs beter organiseren en zorgen dat het onderwijs beter aansluit bij de arbeidsmarkt van de verschillende regio's waarin wij actief zijn. Ook zorgen wij dat het onderwijs aansluit bij de individuele ontwikkeling

van studenten. Op deze manier willen wij de tevredenheid van studenten, docenten en het werkveld verhogen. Ook zorgen we er zo voor dat meer studenten de opleiding met een diploma verlaten.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We herzien het aanbod van onze opleidingen.	We bieden minder opleidingen aan op minder locaties. Dit heeft geleid tot een betere organiseerbaarheid van het onderwijs.
We verbeteren de organisatie en structuur van het onderwijs.	We werken steeds meer vanuit de teams. De teams verbeteren, samen met ouders en docenten, het onderwijs en zijn verantwoordelijk voor de organisatie. De teamleider faciliteert dit proces.
We betrekken het bedrijfsleven bij de ontwikkeling van onze opleidingen.	In 2016 hebben we twee sessies met het werkveld gehouden over de toekomst en inhoud van onze opleidingen.
We vergroten de keuzemogelijkheden van studenten tijdens hun studie.	In 2016 hebben we de keuzedelen ingevoerd in het curriculum. Dit biedt studenten meer kans om hun opleiding te verdiepen of te verbreden. In 2016 hebben wij een aantal excellentietrajecten aangeboden voor de studenten die extra uitdaging zochten. Studenten die juist extra nodig hulp nodig hadden, hebben we remedial teaching gegeven.
We differentiëren in het onderwijs.	Hier hebben we veel aandacht aan besteed. Zo hebben we hier een studiedag voor alle docenten aan besteed, met goede voorbeelden en diverse workshops. Daarna zijn de onderwijsteams hiermee aan de slag gegaan. De gesprekken over differentiatie zijn inmiddels in volle gang. De uitvoering vraagt echter nog aandacht. We gaan hier dan ook in 2017 extra mee aan de slag.
We versterken de rol van ICT en E-learning in het onderwijs.	In 2016 zijn we ook voor docenten overgegaan naar Bring Your Own Device. Dat betekent dat ze met hun eigen apparatuur werken, veelal bekostigd door ID College. Daarnaast hebben veel docenten workshops gevolgd over e-learning en digitaal leren.
We verbeteren de BBL-opleidingen.	Hier zijn we in 2016 mee gestart. In 2017 gaan we deze verbetering verder vormgeven. We hebben voorgesteld om alleen bij de opleidingen detailhandel met BBL-trajecten door te gaan.

Versterken kracht van het domein

Binnen het domein Economie willen we het eigenaarschap van medewerkers versterken. De onderwijsteams voelen zich eigenaar van de veranderingen binnen het domein.

Ze hebben de kennis, vaardigheden en houding om de verbeteringen zelf vorm te geven. En krijgen de kans om hun talenten te ontwikkelen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We versterken het ondernemerschap binnen de onderwijsteams.	We zijn een groot project gestart: Samen aan Zet. Hierin leren de teams hun kracht te benutten en te versterken. Bovendien krijgen ze meer ruimte om zelf initiatieven te ontplooiën. De eerste positieve effecten zijn al zichtbaar. In 2017 gaan we door met het versterken van de ondernemende onderwijscultuur. Het is belangrijk dat de teams echt tot bloei komen.
We versterken de relaties met het vmbo en de hogescholen.	Met InHolland zijn een aantal samenwerkingsinitiatieven opgestart, onder ander in het kader van leren ondernemen.
We vergroten de kennis van het werken met hybride onderwijsomgevingen.	De onderwijsteams hebben samen met bedrijven allerlei initiatieven genomen om gezamenlijke trajecten en projecten te starten. In 2017 gaan we deze initiatieven verder uitwerken en inbedden in structurele vormen van samenwerking.
We hebben een duidelijk promotie- en scholingsbeleid.	We hebben meer aandacht in de teams voor scholingsbeleid. We moeten dit nog wel verder doortrekken en formaliseren. Daar gaan we in 2017 mee aan de slag.

Ondernemerschap en excellentie

In de economische sector is ondernemerschap een noodzakelijke basishouding. Het gaat dan om initiatief nemen, doorzettingsvermogen, creativiteit, probleemoplossend vermogen en kritisch denken. In ons onderwijs speelt ondernemerschap daarom een belangrijke rol.

Ook krijgen studenten meer kans om internationale ervaring op te doen. De economische sector is immers een sector die wereldwijd opereert. Daar willen wij studenten goed op voorbereiden.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We ontwikkelen een keuzedeel 'Ondernemend gedrag' voor alle opleidingen.	Studenten van alle economieopleidingen kunnen dit keuzedeel inmiddels volgen.
We ontwikkelen de opleiding Ondernemerschap op basis van vakmanschap.	Deze opleiding is inmiddels ontwikkeld. Door onvoldoende aanmeldingen hebben we de opleiding nog niet uitgevoerd.
Studenten krijgen de kans om tijdens de opleiding een eigen onderneming te starten.	Studenten krijgen hier alle ruimte voor. We werken hierbij nauw samen met onder meer Jong Ondernemen en ONL.
We ontwikkelen een netwerk met ondernemers en ondernemersverenigingen in onze regio.	We hebben ons netwerk met bedrijven verder uitgebreid. In 2017 gaan we hiermee door. We willen die contacten en relaties meer structureel gaan inzetten in ons beleid.
We ontwikkelen een excellente leerlijn BTEC.	Deze opleiding is inmiddels van start gegaan met 22 studenten.
We ontwikkelen tweetalige opleidingstrajecten.	We hebben inmiddels twee tweetalige opleidingen: de BTEC opleiding Junior accountmanager/internationaal business studies en de opleiding Internationaal medewerker marketing, communicatie en evenementen.
We versterken de examinering.	Het verbeteren van onze examens is voor ons erg belangrijk. In 2016 hebben we met name aandacht besteed aan het verbeteren van het examineren in de beroepspraktijk.
We verbeteren de beroepspraktijkvorming van studenten.	We hebben ons BPV-bureau gecontinueerd. We hebben verder een duidelijker scheiding aangebracht tussen de begeleiding en examinering tijdens de beroepspraktijkvorming.

Goede kwaliteit onderwijs

We vinden het belangrijk dat zowel studenten als docenten tevreden zijn over het onderwijs bij Economie. Daarom nemen wij allerlei maatregelen om de kwaliteit van ons onderwijs te verhogen en de uitval van studenten te

verlagen. Het is belangrijk dat alle studenten hun opleiding met een diploma verlaten en echt het gevoel hebben dat ze hun talenten hebben kunnen ontwikkelen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We zorgen dat wij voldoende uren les geven.	We voldoen in alle opleidingen aan de wettelijke urennorm.
We verbeteren de inhoud van de opleidingen.	We hebben alle opleidingen afgestemd met het onderwijs van ROC Leiden en vormgegeven volgens de nieuwe kwalificatiedossiers.
We ontwikkelen een duidelijke visie op personeelsplanning met een helder loopbaanbeleid en mobiliteitsbeleid.	Dit traject gaan we bij de vorming van een gezamenlijk MBO College Economie verder oppakken.
We ontwikkelen een goed inwerkprogramma voor nieuwe docenten.	ID College heeft een introductieprogramma voor alle nieuwe medewerkers opgezet. Hierin maken zij kennis met de organisatie, onze strategische koers en ons onderwijsmodel. Ook leren ze hoe ze moeten werken met onze systemen en processen. Als domein vragen we onze nieuwe medewerkers om ook deel te nemen aan dit programma.
We verbeteren de functionerings- en beoordelingscyclus.	De verbeteringen gaan we in 2017 bij de vorming van een gezamenlijk MBO College Economie vormgeven.

XVI

DOMEIN GEZONDHEIDSZORG

De gezondheidszorg is fors in beweging. Met name de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) heeft gevolgen voor de arbeidsmarkt. Door het geleidelijk sluiten van de verzorgingshuizen neemt onder andere de werkgelegenheid voor Helpende Zorg en Welzijn af. Doordat burgers met een hulpvraag langer thuis wonen en opnames in ziekenhuizen korter duren neemt de complexiteit van zorg in de Thuiszorg toe. Bovendien speelt digitalisering een steeds grotere rol binnen de zorgverlening. Als ID College willen wij de studenten goed voorbereiden op deze veranderingen. Daarom zorgen wij dat onze opleidingen naadloos aansluiten op de ontwikkelingen in de gezondheidszorg.

PRESTATIE-INDICATOR	DOEL	BEHAALD
JAARRESULTAAT MBO	73,0%	67,0%
STUDENTTEVREDENHEID MET SCHOOL	6,7	6,3
UITVAL	25,0%	31,0%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 2	4,5%	14,5%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 3	2,0%	5,0%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 4	3,0%	6,7%
VERZUIM STUDENTEN	4,0%	5,1%
MEDEWERKERSTEVREDENHEID	6,8	7,1
ZIEKTEVERZUIM	5,0%	4,0%
AANTAL (ONGEWOGEN) STUDENTEN	2.600	2.199

Flexibel en duurzaam onderwijs

Aan de hand van de nieuwe kwalificatiedossiers bouwen we een opleidingsstructuur waarmee we snel in spelen op de veranderingen in de uitvoering van de zorg of het aanbod van dienstverlening. De technologische

ontwikkelingen en digitalisering van de zorg krijgen aandacht in de opleidingen. Bovendien geven wij studenten de kans om hun ambities te realiseren. Na afronding van hun opleiding hebben ze een goede kans op de arbeidsmarkt.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We vertalen de nieuwe kwalificatiedossiers naar innovatief onderwijs dat aansluit op de ontwikkelingen in het werkveld.	Het onderwijs hebben we samen met vertegenwoordigers van het werkveld vormgegeven. Ontwikkelingen uit het werkveld zoals een digitaal cliëntendossier, werken met online protocollen en het combineren van welzijn- en zorgtaken in één functionaris hebben we inmiddels een plek gegeven in onze opleidingen.
Wij stemmen de keuzedelen af met het werkveld en de arbeidsmarktontwikkelingen.	Door middel van diverse bijeenkomsten met het werkveld en werkveldoverleggen zijn de gewenste keuzedelen vanuit het werkveld in beeld gebracht. Deze hebben we zoveel mogelijk een plek in de opleidingen gegeven, rekening houdend met de inhoud en structuur van de kwalificatiedossiers. In onze BBL-opleidingen kunnen werkgevers vragen om aanvullende keuzedelen die we dan samen met hen ontwikkelen.
Wij stemmen het onderwijs af met de andere onderwijsdomeinen.	Afstemming in onderwijs tussen domeinen heeft plaatsgevonden via het portefeuliehoudersoverleg onderwijs. Tevens zijn er raakvlakken binnen het onderwijs van gezondheidszorg en het domein welzijn en het domein ICT en Techniek. Deze cross overs zijn besproken en waar mogelijk vertaald in keuzedelen en gezamenlijk onderwijs.
De digitalisering binnen de zorg krijgt een belangrijke plek in de opleidingen.	Digitalisering in de zorg vindt op vele plekken plaats. Deels in de administratie en ook in de uitvoering van zorg. Deze digitalisering hebben we opgenomen in ons onderwijsprogramma.
We ontwikkelen samen met het domein Dienstverlening het nieuwe kwalificatiedossier Dienstverlening niveau 2 met het oog op betere kansen op werk.	Het herontwerp van de nieuwe opleiding Dienstverlening niveau 2 is in gezamenlijk opgepakt en vorm gegeven. De regie was belegd bij de directie van het domein Dienstverlening, het domein Gezondheidszorg heeft in het ontwerp medewerkers met expertise geleverd om het dossier vorm te geven. Het dossier sluit hierbij aan bij het kwalificatie dossier, maar borgt ook de mogelijkheid voor doorstroom van niveau 2 naar niveau 3 binnen het domein gezondheidszorg.

Docent is expert met recente vakkennis

De docenten bepalen mede het succes van ons onderwijs. Daarom hebben zij actuele kennis op het gebied van onderwijsontwikkelingen, didactiek en pedagogiek. Ze hebben de ambitie om hun kennis en kunde in te zetten voor onze studenten en bij te houden. Ze maken gebruik

van E-learning en zijn op de hoogte van de digitalisering in de uitvoering van de zorg. Bovendien onderhouden zij intensief contact met de beroepspraktijk zodat ze goed op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
De docenten hebben voldoende ICT-vaardigheden om de digitalisering in de zorg toe te kunnen passen in het onderwijs.	Al onze docenten hebben minimaal twee trainingen ICT-vaardigheden in het onderwijs gevolgd. In het voorjaar van 2017 bieden we onze docenten nieuwe ICT-trainingen aan.
De docenten ontwikkelen nieuwe ICT-toepassingen in het onderwijs.	Alle docenten zijn getraind in het omgaan met nieuwe digitale leermiddelen, zoals het Elektronisch cliëntendossier Zorgpad, digibib, Malmberg, AIS en het HIS.
Elke docent heeft in het persoonlijk ontwikkelplan beschreven met welke activiteiten hij/zij zijn/haar vakkennis actueel houdt.	In ieder functioneringsgesprek bespreken we hoe medewerkers hun vakkennis bijhouden. Iedere medewerker maakt op basis van de beschikbare scholingsuren een persoonlijk scholingsplan. Veel docenten hebben aangegeven dat ze graag stage willen lopen in het werkveld. In onze domeinbrede studiedag in november hebben we daar dan ook veel aandacht aan besteed.

Talentontwikkeling

We willen een cultuur van innovatie, ondernemen en kwalitatief goed onderwijs dat aansluit bij de behoeften en talenten van studenten en medewerkers. De docenten zorgen dat ze hun talenten ontwikkelen en goed op de hoogte zijn van de laatste ontwikkelingen

in de gezondheidszorg. Ze geven door hun eigen ontwikkeling ook richting aan de innovatie van het domein Gezondheidszorg. Dat versterkt ons onderwijs. En daar profiteren zowel de studenten als de zorginstellingen van.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We hebben een plan ontwikkeld waarmee wij de talenten en vakdeskundigheid van onze medewerkers in beeld kunnen brengen.	We hebben gewerkt aan een meerjaren personeelsformatieplan. Verder hebben we de vakdeskundigheid van docenten in kaart gebracht.
Het personeelsbeleid is gericht op de onderwijsontwikkelingen in het domein.	Bij het werven en aanstellen van nieuw personeel houden we rekening met competenties die aansluiten op ontwikkelingen in het onderwijs, bijvoorbeeld vaardigheid in het toepassen van blended learning.
De ontwikkeling van de medewerkers sluit aan bij de vraag van het werkveld.	Docenten lopen stage in het werkveld als onderdeel van deskundigheidsbevordering. De trainingen en bijscholing van docenten sluiten aan op de toepassing van digitale hulpmiddelen in de gezondheidszorg en de veranderende visie op het verlenen van ondersteuning en zorg.

Netwerkorganisatie

We ontwikkelen het onderwijs in verbinding met onze omgeving. Partnership in onderwijs, dat is wat wij nastreven. Wij werken nauw samen met zorginstellingen in de regio. Zo kunnen we de meest recente trends in de

zorg goed vertalen naar ons onderwijs. Verder zorgen we dat ons onderwijs goed aansluit bij het vmbo en hbo. Zo krijgen wij een stevige positie in de regio. Wij zetten onszelf als dé instelling voor gezondheidszorg op de kaart.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Via de accountmanager van ID College Werkt ontwikkelen wij scholingstrajecten voor zorginstellingen.	We hebben een breed opleidingsaanbod voor werkgevers in de gezondheidszorg bij ID Werkt. Op verzoek van het werkveld hebben we onder andere een scholing verpleegtechnische vaardigheden uitgevoerd. Docenten volgen deze scholing als bijscholing voor hun BIG-registratie. Deze scholing gaan we ook openstellen voor medewerkers uit het werkveld.
We hebben een doorlopende leerlijn ontwikkeld voor studenten die naar het hbo willen. We hebben doorlopende leerlijnen met het vmbo.	Samen met het vmbo hebben we veel aandacht besteed aan een goede doorstroom van het vmbo naar de opleiding Dienstverlening niveau 2. Een doorlopende leerlijn van niveau 3 naar 4 is minder gebruikelijk. We gaan onderzoeken of we deze doorstroom nog kunnen verbeteren. In 2017 gaan we ons ook richten op het versterken van de doorlopende leerlijn naar het hbo. Samen met de Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Den Haag, Hogeschool Leiden en Hogeschool InHolland gaan we een keuzedeel ‘doorstroom hbo’ ontwikkelen. Ook niveau 4-studenten van oudere cohorten kunnen profiteren van de samenwerking met deze hogescholen.
We hebben een doorlopende leerlijn ontwikkeld voor studenten die doorstromen naar een mbo-zorgopleiding van een hoger niveau.	We hebben het onderwijsaanbod op elkaar afgestemd, waarbij we gekeken is naar overlap en vrijstelling daar waar mogelijk. Ook bij ons hebben studenten keuzemogelijkheden in de opleiding. Versnelling van de opleiding is daarbij niet echt mogelijk. Wij bieden vooral verbreding en verdieping van handelingsvaardigheden aan.
We versterken de relaties met belangrijke zorginstellingen in de regio.	De werkveldbijeenkomsten over de ontwikkeling van onze onderwijsprogramma’s zijn goed bezocht. De bijeenkomsten in het kader van het Zorgpact hebben de relatie met zorginstellingen verstevigd en geleid tot nieuwe initiatieven tot samenwerking.
We sluiten samenwerkingsverbanden met zorginstellingen om de aansluiting tussen onderwijs en beroepspraktijk te versterken.	We hebben verschillende samenwerkingsovereenkomsten afgesloten, onder meer met het LUMC, Groene hart Ziekenhuis, Zorgpartners en Welthuis.

XVII

DOMEIN TECHNIEK & ICT

Het domein Techniek & ICT wil het knooppunt zijn voor Innovatief Technisch en ICT-onderwijs in de regio. Niet voor niets zijn wij daarom penvoerder van het Centrum voor Innovatief Vakmanschap (CIV) Smart Technology. Om dit te bereiken vernieuwen wij ons onderwijsaanbod en onze manier van werken en versterken wij de relatie met het bedrijfsleven. Wij willen een echte sparringpartner voor bedrijven zijn. Samen met werkgevers willen wij technisch goed geschoolde mensen opleiden voor de arbeidsmarkt en wij bieden werknemers hoogwaardige om- en bijscholing aan.

PRESTATIE-INDICATOR	DOEL	BEHAALD
JAARRESULTAAT MBO	66,0%	66,3%
STUDENTTEVREDENHEID MET SCHOOL	6,5	6,3
UITVAL	32,0%	34,5%
VERZUIM STUDENTEN	20,0%	9,0%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 2	10,8%	12,2%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 3	2,3%	4,9%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 4	4,7%	4,8%
MEDEWERKERSTEVREDENHEID	6,5	7,2
ZIEKTEVERZUIM	5,5%	3,7%
AANTAL (ONGEWOGEN) STUDENTEN	1.636	1.638

Flexibel en duurzaam onderwijs

Onze opleidingen sluiten aan bij het topsectorenbeleid van de overheid, de arbeidsmarktontwikkelingen en het speerpuntenbeleid van de provincie Zuid-Holland. Ook verbinden wij ons onderwijs met Smart Technology.

Onze opleidingen ontwikkelen we samen met het bedrijfsleven, en wij betrekken er ook het vmbo en hbo bij. Zo creëren we doorlopende leerlijnen waarin studenten op een zo hoog mogelijk niveau een diploma kunnen halen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We flexibiliseren het onderwijs.	We hebben het nieuwe kwalificatiedossier ingevoerd, inclusief keuzedelen en voorgesorteerde leerwegen. De authentieke leeractiviteiten worden ingevuld en uitgevoerd met het bedrijfsleven en gekoppeld aan de persoonlijke leerdoelen van de student.
We ontwikkelen keuzedelen binnen het onderwijs.	We hebben keuzedelen voor alle eerstejaars studenten ontwikkeld.
We creëren doorlopende leerlijnen met het vmbo.	We zijn in gesprek met vmbo-scholen in onze regio om deze doorlopende leerlijnen te ontwikkelen.
We creëren doorlopende leerlijnen met de hogescholen in de regio.	Er bestaat een doorstroommodule mbo-hbo. In het projectonderwijs werken onze studenten samen met studenten van de hogescholen InHolland, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. We ontwerpen met het hbo nieuwe doorlopende leerlijnen.
We versterken de internationalisering van onze opleidingen.	We hebben meerdere projecten op het gebied van internationaal leren uitgevoerd. Ook hebben we een netwerk met scholen in het buitenland opgezet. De uitwisseling van docenten en studenten van ID College en scholen in het buitenland vormt vast onderdeel van een aantal opleidingen. Deze uitwisseling gaan we in 2017 verder intensiveren en uitbreiden.
Smart Technology speelt in alle opleidingen een belangrijke rol.	Het onderwijskundig concept van cocreatie met het werkveld heeft vaste voet gekregen binnen alle opleidingen. Smart Technology maakt onderdeel uit van projecten en de samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid. Het Centrum voor Innovatief Vakmanschap (CIV) heeft hier een leidende rol in.

Docent is expert met recente vakkennis

De docenten geven de gewenste verandering van het domein Techniek & ICT concreet vorm. Daarom bezitten zij de kennis, houding en vaardigheden om ons nieuwe onderwijs en Smart Technology vorm te geven. Zij zijn op de hoogte van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en

de laatste technologische ontwikkelingen. Bovendien hebben zij gedegen kennis van het vak, didactiek en ICT. Zo zijn zij in staat om studenten optimaal voor te bereiden op de snel veranderende wereld van de techniek.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Alle docenten hebben een individueel scholingsplan opgesteld dat aansluit bij de teamscholingsdoelen.	Dit is bij enkele opleidingen voor enkele docenten gerealiseerd. We breiden dit in 2017 verder uit.
We versterken de positie van de docent in een veranderende technische wereld.	We hebben projecten opgezet met het bedrijfsleven en overheden waarin docenten in aanraking gekomen met de nieuwste technologische ontwikkelingen, multidisciplinaire samenwerking en de gangbare professionele normen. Deze multidisciplinaire projecten worden een vast onderdeel van onze manier van werken.
We scholen onze medewerkers in netwerken en ondernemerschap.	Veel docenten zijn betrokken in allerlei projecten, ofwel door ze te initiëren ofwel door betrokkenheid bij de uitvoering ervan.

We zijn een netwerkorganisatie

We ontwikkelen het onderwijs in samenwerking met het bedrijfsleven. Daarnaast betrekken we bedrijven bij de uitvoering van ons onderwijs. Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van gastlessen, werkbezoeken en het ter beschikking stellen van technische middelen. Andersom ondersteunen wij bedrijven bij het opstellen van hun scholingsplannen,

het scholen van hun medewerkers en het aantrekkelijker maken van de technische sector. De samenwerking met bedrijven leggen wij zoveel mogelijk vast in convenanten. Hierin maken we afspraken over de wijze van samenwerken en de manier waarop we bijdragen aan het versterken van de technische sector.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We sluiten strategische partnerships met technische bedrijven.	In alle opleidingen werken we samen met het regionale bedrijfsleven. Het bedrijvensnetwerk van het Centrum voor Innovatief Vakmanschap (CIV) Smart Technology, waarvan ID College penvoerder is, is strategisch van aard. Samen met de partners in dit verband ontwikkelen we duurzame projecten en bedrijfslabs rondom innovatiethema's.
Alle medewerkers van het domein participeren in regionale technieknetwerken.	De teamleiders en directie zijn betrokken bij en/of lid van alle relevante regionale netwerken. Veel docenten opereren in de (minder formele) netwerken van stagebedrijven en CIV-bedrijven.
We vergroten ons aanbod van bedrijfsopleidingen.	ID Werkt heeft samen met het domein een eerste aanbod van technische bedrijfsopleidingen ontwikkeld.
We betrekken bedrijven bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van ons onderwijs.	Samenwerking met het bedrijfsleven en overheden is een randvoorwaarde voor hoogwaardig en actueel technisch onderwijs geworden. Dit gebeurt vooral in de vorm van gezamenlijke projecten, die ook door externe partners worden aangedragen. Dit samenwerkend en netwerkend leren vormt de kern van de transitie van het domein.
We versterken de studentenparticipatie in ons onderwijs.	De meeste opleidingen hebben studentpanels die feedback geven over het onderwijs, de betrokkenheid van docenten en de sfeer op school. Daarnaast zijn we begonnen met het oprichten van een studentenraad voor ieder onderwijsteam. Zij zullen zich bezig gaan houden met het organiseren van leuke en zinvolle activiteiten.
We betrekken ouders bij het onderwijs.	We hebben diverse informatie- en ouderavonden georganiseerd.

Centrum voor Innovatief Vakmanschap

Het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology (CIV) heeft zich in 2016 met name gericht op het verder concretiseren van een duurzame samenwerking met de partners in het bedrijfsleven, gemeentes en collega onderwijsinstellingen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Concretiseren duurzame samenwerking met het bedrijfsleven	Samen met het bedrijfsleven en het Da Vinci College hebben we de nieuwe opleiding Technicus Engineering Smart Technology ontwikkeld. Deze opleiding is in augustus van start gegaan met 22 studenten.
Creëren mogelijkheden voor flexibilisering onderwijs	De samenwerking met de bedrijven in het CIV vindt vooral plaats via onderwijs in satelliet-labs bij bedrijven. Of in zogenoemde living labs, waarin studenten en docenten van technische en niet-technische opleidingen samen met bedrijfsmedewerkers aan de slag gaan met smart technology opdrachten. Hierdoor wordt zichtbaar welke stappen hiervoor in het onderwijs maar ook in bedrijven nodig zijn. Mede dankzij een financiële impuls van A+O Metalelektro kunnen we hiervoor ook ondersteunende instrumenten ontwikkelen.
Invulling geven aan samenwerking met gemeenten	De aangesloten gemeenten in het CIV geven steeds meer invulling aan de kansen en mogelijkheden die het CIV Smart Technology biedt. Voorbeelden zijn de organisatie van een Colleetour met Andre Kuipers voor 300 basisschoolleerlingen bij het ID College in Gouda, een ICT Challenge voor studenten Techniek en ICT tijdens de Week van het Werk in Alphen a/d Rijn en het Living Lab VerpleegThuis, een initiatief van gemeente Zoetermeer en ID College. De gemeente Gouda heeft een extra financiële bijdrage van € 80.000 toegezegd om het contact met lokale en regionale MKB-bedrijven en startups te versterken. Dit kan leiden tot nieuwe satellietlabs, stageplekken en een lokale bedrijvenkring Smart Technology.
Invulling geven aan samenwerking met Hogescholen	De samenwerking met hogescholen vindt vooral plaats in multidisciplinaire en multilevel projecten binnen living labs. Hierin werken studenten van ID College samen met studenten van het hbo. Met de Hogeschool Rotterdam participeren we in het Natuureducatiecentrum Zwijndrecht, en met de Haagse Hogeschool werken we samen in het developerslab en vitalitylab. Deze trajecten kunnen de opmaat vormen voor smart technology gerelateerde doorlopende leerlijnen.
Invulling geven aan samenwerking met het voortgezet onderwijs	We zijn in gesprek met diverse scholen voor vmbo-t en havo-onderwijs. In 2017 gaan we deze samenwerking intensiveren. Hier liggen goede kansen die nog niet worden benut.
Invulling geven aan samenwerking met collega ROC's	ID College en Da Vinci College trekken ook gezamenlijk op bij het ontwikkelen van keuzedelen Smart Technology. Samen met ROC Twente en Summa College gaan we het keuzedeel Smart Technology ontwikkelen, dat in alle opleidingen een plek kan krijgen. Eind 2016 hebben we met hen ook een eerste gesprek gevoerd over het ontwikkelen van een keuzedeel Smart Welding. We gaan hier in 2017 mee verder.

XVIII

DOMEIN WELZIJN

De welzijnssector verandert. De WMO, AWBZ en jeugdzorg hebben een transitie van het sociale domein tot gevolg gehad. Van medewerkers in de welzijnssector worden andere kennis en vaardigheden gevraagd. Het domein Welzijn heeft de opleidingen vernieuwd en verbreed, zodat studenten goed voorbereid zijn op de veranderingen in de sociale sector. Dit is een voortdurend proces. Ook de docenten moeten mee kunnen bewegen op de verschuivingen binnen de sociale sector. Daarom besteedt het domein veel aandacht aan de ontwikkeling van medewerkers.

PRESTATIE-INDICATOR	DOEL	BEHAALD
JAARRESULTAAT MBO	78,0%	68,3%
STUDENTTEVREDENHEID MET SCHOOL	6,6	6,3
UITVAL	20,0%	30,3%
VERZUIM STUDENTEN	5,0%	6,1%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 3	2,7%	4,5%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU 4	2,5%	3,3%
MEDEWERKERSTEVREDENHEID	6,4	7,4
ZIEKTEVERZUIM	4,5%	4,4%
AANTAL (ONGEWOGEN) STUDENTEN	2.000	1.933

Docenten ontwikkelen recente vakkennis

De medewerkers leveren een belangrijke bijdrage aan het realiseren van de koers van ID College en de doelen van het domein. Daarvoor zetten zij hun talenten in en zorgen zij dat ze op de hoogte blijven van de veranderingen binnen de sociale sector. Docenten lopen stage in het

werkveld, volgen scholing of ontwikkelen zich op een andere manier. Zo zijn ze een expert met de meest recente vakkennis. Op deze manier kunnen ze studenten goed voorbereiden op een snel veranderende sector.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Alle medewerkers hebben een persoonlijk ontwikkelplan opgesteld.	Elk team heeft een teamontwikkelplan opgesteld. Het persoonlijk ontwikkelplan is nog niet voor elke medewerker aanwezig. Dat willen we wel in 2017 realiseren.
Het persoonlijk ontwikkelplan is onderdeel van de functionerings- en beoordelingsgesprekken.	De functionerings- en beoordelingscyclus moet nog beter ingericht worden, hebben we vastgesteld. Het is ook belangrijk dat de teams op dezelfde manier omgaan met de gesprekkencyclus. Deze verbeter slag nemen we in 2017 ter hand. In ieder geval zal de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers onderdeel zijn van de functionerings- en beoordelingsgesprekken.
Alle teamleiders en directeuren volgen een management development traject.	Alle teamleiders en directeuren hebben deelgenomen aan de bijeenkomsten van management development traject.
We volgen een traject om een hecht managementteam te ontwikkelen.	Het traject is afgerond. Er is een hechter managementteam ontstaan waarbinnen de samenwerking goed verloopt.
De medewerkers ontwikkelen zich tot generalisten met specialistische vakkennis.	We hebben veel aandacht besteed aan deze ontwikkeling. Komend jaar gaan we dit een vervolg geven in de strategische formatieplanning. We zorgen hierbij dat we iedere medewerker goed toegerust in kunnen zetten.
De docenten stemmen de onderwijsinhoud op elkaar af.	Ieder team heeft inmiddels een vast overleg over de onderwijsinhoud. Ieder team vaardigt een medewerker af naar de domeinbrede onderwijsgroepen.
Docenten differentiëren in het onderwijs.	Het domein heeft veel scholing ingezet op gedifferentieerd werken. Trajecten lopen nog, inclusief lesbezoeken. Uit studentenpanels halen we op welke effecten dit heeft.

Gepersonaliseerd onderwijs

De student kan zijn opleiding personaliseren. Hij kan binnen zijn opleiding kiezen wat voor zijn loopbaan belangrijk is. Wij zorgen dat hij keuzedelen kan kiezen die

passen bij zijn interesses en relevant zijn voor het werkveld. Ook geven we de student invloed op de snelheid waarmee hij zijn opleiding kan afronden.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We ontwikkelen keuzevakken die aansluiten bij de ontwikkelingen in het werkveld en aansluiten bij de interesses van studenten.	De keuzedelen zijn gekozen en ontwikkeld in samenwerking met het beroepenveld. De student kan hier zijn eigen leertraject uit samenstellen.
Het onderwijsprogramma is overzichtelijk gepresenteerd zodat het bij alle docenten en studenten bekend is.	De onderwijscatalogus is voor 100% gevuld. We sturen op goed gebruik van de onderwijscatalogus door zowel studenten als docenten.
Studenten die de generieke vakken versneld afronden bieden wij verdiepende en verbredende onderwijsactiviteiten aan.	We hebben diverse verdiepings- en verrijkingsopdrachten ontwikkeld. Ook het volgen van een extra keuzedeel behoort tot de mogelijkheden.
Het leren in de praktijk (onderwijs op de locatie van een instelling) speelt een duidelijke rol in de opleidingen.	We hebben drie lerende wijkcentra en een leerafdeling. We stimuleren het uitvoeren van authentieke leeractiviteiten in de praktijk. Daar waar dit onvoldoende lukt, brengen we de praktijk in de school, bijvoorbeeld door gastlessen en simulaties.
We maken gebruik van digitale middelen en onderwijsvormen die aansluiten bij de leefwereld van de studenten.	Het domein doet inmiddels met alle eerstejaars studenten mee aan Bring Your Own Device. Ze werken hierin met hun eigen digitale apparatuur. We hebben daarvoor lesmethodes ontwikkeld met een digitale, adaptieve component. Docenten maken meer en meer gebruik van digitale werkvormen.

Flexibel en duurzaam onderwijs

Het is belangrijk dat ons onderwijs goed aansluit op de veranderingen in de sociale sector. Het werkveld vraagt om generalisten met specialistische kennis die goed om kunnen gaan met de snelle ontwikkelingen in de welzijnssector. Dat vraagt om verbreding van onze opleidingen,

een proces waar wij het werkveld nauw bij betrekken. Verder zorgen we dat we de aansluiting met het vmbo versterken en studenten goed voorbereiden op doorstroming naar het hbo.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We verbreden onze opleidingen.	In de regiegroep onderwijs, kwaliteit en examinering vindt afstemming plaats op de verschillende crebo's. We zorgen voor verbreding op zodanige wijze dat wij onze studenten opleiden tot flexibele en breed inzetbare beroepsbeoefenaren.
We ontwikkelen doorlopende leerlijnen met het vmbo.	In de verschillende regio's werken we samen met het vmbo. Zo begeleiden studenten van ID College Alphen aan den Rijn en Woerden vmbo-leerlingen bij het maken van hun sectorwerkstuk. Verder kunnen vmbo-leerlingen proefstuderen bij ID College. Bovendien geven docenten en studenten van ID College voorlichting op vmbo-scholen.
We ontwikkelen doorlopende leerlijnen met het hbo.	Met Hogeschool Leiden hebben we een doorstroommodule ontwikkeld, die we aanbieden als excellentietraject.
We zorgen voor een goede doorstroming van de opleiding Onderwijsassistent naar de PABO.	Met de Haagse Hogeschool en Hogeschool InHolland en de Marnix PABO werken we samen om de instroom in de PABO te verbeteren. We participeren in het project Goed Voorbereid naar de PABO. PABO-docenten geven les bij ID College en ondersteunen onze eigen docenten. Ook betrekken we PABO-docenten bij het ontwikkelen van lesmateriaal.

Van bolwerk naar netwerk

Het domein Welzijn werkt intensief samen met het werkveld. Zo ontwikkelen wij ons onderwijs altijd in nauwe samenwerking met verschillende welzijnsorganisaties. Aan de andere kant helpen wij de welzijnsorganisaties met

het bij- en omscholen van hun medewerkers. Zo zorgen wij er samen voor dat het welzijnswerk in onze regio sterker wordt. Zo voegen wij werkelijk waarde toe aan onze regio.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We versterken het netwerk met welzijnsinstellingen.	We onderhouden nauwe contacten met welzijnsinstellingen. Door het organiseren van een grote werkconferentie in oktober 2016 rondom het thema Integrale kindcentra hebben we ons opnieuw sterk geprofileerd in de regio.
We betrekken het werkveld bij ons onderwijs.	In alle ontwerpgroepen is het werkveld vertegenwoordigd. Het werkveld is ook nauw betrokken bij de examinering.
We ontwikkelen om- en bijscholingstrajecten voor medewerkers van welzijnsorganisaties.	In samenwerking met ID College Werkt realiseren we succesvol bij- en omscholingstrajecten voor medewerkers van de welzijnsorganisaties.
We ontwikkelen een nieuwe wervingsstrategie voor de welzijnsopleidingen.	De werving van nieuwe studenten hebben we voortdurend getoetst aan de actualiteit. We hebben ontdekt dat het belangrijk is vmbo-decanen tijdig te informeren over nieuwe ontwikkelingen in ons onderwijs en de welzijnssector.

DOMEIN ORIËNTATIE & TOELEIDING

Oriëntatie en Toeleiding bestaat uit twee pijlers: het Onderwijs Service Centrum (hierna OSC) met daarin de verzuimbegeleiding en de Entreeopleidingen. Het OSC geeft studenten met een extra begeleidingsvraag hulp en ondersteuning zodat ze toch hun opleiding kunnen afronden. Hierbij werkt het OSC samen met de onderwijsteams en het vmbo. De Entreeopleidingen gaan wij verder versterken. Met name richten wij ons op het vergroten van de pedagogisch didactische deskundigheid van de medewerkers, het terugdringen van het verzuim van studenten en het verbeteren van de doorstroom naar niveau 2-opleidingen of een baan.

PRESTATIE-INDICATOR	DOEL	BEREIKT
JAARRESULTAAT MBO	75,0%	76,6%
STUDENTTEVREDENHEID MET SCHOOL	7,5	7,3
UITVAL	25,0%	27,0%
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN	23,0%	35,9%
VERZUIM STUDENTEN	15,0%	14,5%
MEDEWERKERSTEVREDENHEID	7,5	7,5
ZIEKTEVERZUIM	4,0%	4,86%
AANTAL (ONGEWOGEN) STUDENTEN	500	625

Het Onderwijs Service Centrum

Het Onderwijs Service Centrum biedt, in nauwe samenwerking met de onderwijsteams, begeleiding aan alle studenten die dit nodig hebben om hun opleiding succesvol af te ronden. De begeleidingsarrangementen

voor Passend Onderwijs maken deel uit van de OSC-begeleiding. Voor de begeleiding wordt nauw samengewerkt met zorginstellingen en maatschappelijke organisaties in de regio.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Het passend onderwijs is geïntegreerd in het onderwijsproces.	Met alle onderwijsteams hebben we samengewerkt bij de uitvoering van Passend onderwijs. Naast intensieve individuele begeleiding hebben we docenten handelingstips aangereikt voor de begeleiding in de klas. Uitgangspunt hierbij is niet de 'beperking' van de student maar de onderwijs- en de begeleidingsbehoefte van iedere student.
We geven iedere student met een extra begeleidingsvraag de juiste ondersteuning.	Voor studenten met een extra begeleidingsvraag hebben we samen met de student, zijn ouders, de studieloopbaanbegeleider en de begeleider vanuit het Onderwijs Servicecentrum een begeleidingsplan opgesteld. Deze plannen hebben we periodiek geëvalueerd.
We versterken de samenwerking met de onderwijsteams.	Ieder onderwijsteam heeft een vaste begeleider vanuit het Onderwijs Servicecentrum. Deze begeleider adviseert het docententeam over de begeleiding van studenten. Ook werkt hij samen met de studieloopbaanbegeleiders van het team bij de uitvoering van de begeleiding van de studenten.
We versterken het instroomproces.	De hoofden van het Onderwijs Servicecentrum sturen mee op de uitvoering en doorlooptijd van het instroomproces. Bij het intakegesprek met studenten met een begeleidingsvraag, is ook een adviseur van het Onderwijs Servicecentrum aanwezig. Daarnaast is het Onderwijs Servicecentrum betrokken bij de scholing van de intakepersoneel in samenwerking met het LOC.
We ontwikkelen in alle regio's doorlopende begeleidingslijnen met vo-scholen.	We hebben met de zorgcoördinatoren van het voortgezet onderwijs gezorgd voor een verbetering van de warme overdracht van vmbo-leerlingen aan het mbo. Zo realiseren we al vanaf de start in het mbo een doorlopende begeleidingslijn. In 2017 breiden we deze samenwerking verder uit. We gaan contactbijeenkomsten organiseren met de zorgcoördinatoren en de adviseurs van het Onderwijs Servicecentrum.
We versterken de samenwerking met zorgpartijen en maatschappelijke organisaties in de regio.	We hebben intensief samengewerkt met diverse zorgpartijen en maatschappelijke organisaties in onze regio. Deze partijen zijn ook aanwezig in onze schoolgebouwen. Het afgelopen jaar is naast leerplicht/RMC, de jeugdzorg en het schoolmaatschappelijk werk, ook de GGD op een aantal locaties aangeschoven. Met de meeste organisaties hebben we afgesproken het mbo als een 'wijk' te zien. Verder hebben we afgesproken de leeftijdsgrens van 18 jaar niet meer als leidend te zien voor het bepalen van de ondersteuningsbehoefte, maar echt uit te gaan van de behoefte van de student.

Gepersonaliseerd onderwijs in de Entreeopleidingen

De afgelopen jaren is het aantal studenten bij de entreeopleidingen toegenomen. Door een intensieve begeleiding halen veel studenten hun diploma. Ook zijn studenten bovengemiddeld tevreden over hun entreeopleiding. Toch vinden wij het aantal studenten

dat uitvalt nog steeds te hoog. Die voortijdige schooluitval willen we flink terugdringen door de begeleiding nog beter af te stemmen op de behoefte van de student. Daarnaast willen we dat meer studenten succesvol doorstromen naar een niveau 2-opleiding of betaald werk.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We ontwikkelen de nieuwe kwalificatiedossiers.	We hebben alle kwalificatie dossiers Entree ontworpen volgens het 4C/ID-model.
We ontwikkelen keuzedelen waaruit studenten kunnen kiezen en die aansluiten bij de vraag op de arbeidsmarkt.	We hebben keuzedelen ontwikkeld die aansluiten bij de doelstellingen van de opleiding. In deze keuzedelen hebben we ons gericht op het aanleren van verrijkende leervaardigheden en ondernemende vaardigheden.
We ontwikkelen ons onderwijs in nauwe samenwerking met het werkveld en de andere onderwijsdomeinen.	We ontwikkelen ons onderwijs in samenwerking met collega's uit het werkveld. Met ingang van 2017 gaan we het onderwijs ook ontwikkelen met collega's uit andere domeinen.
Studenten kunnen hun opleiding versneld afronden.	Studenten kunnen de opleiding versneld in zes maanden afronden. Dit is in de helft van de reguliere opleidingstijd.
We maken gebruik van E-learning in het onderwijs.	E-learning is een verplicht onderdeel binnen ons onderwijs. We maken hierbij gebruik van Electude als ondersteunend systeem. De e-learning opdrachten hebben we gekoppeld aan de onderwijsproducten binnen de authentieke leeractiviteiten.
We optimaliseren de verzuimbegeleiding.	Studenten hebben vanaf dit jaar te maken met een lik-op-stukbeleid. Een student die niet aanwezig is, wordt direct door zijn studieloopbaanbegeleider benaderd. Hierdoor is het verzuim verminderd.
We intensiveren de begeleiding in de BPV.	De begeleiding tijdens de beroepspraktijkvorming hebben we geïntensiveerd. Iedere vestiging kent naast de studieloopbaanbegeleider van de studenten, een vaste aanspreekpersoon voor de beroepspraktijkvorming. Alle docenten lopen jaarlijks stage in één van de bedrijven waar de student zijn beroepspraktijkvorming doet.
We geven sport en spel een vaste plek in het onderwijs.	Sport en spel heeft een vaste plek in het onderwijs gekregen in onze vestigingen, Gouda, Leiden en Zoetermeer.
We wijken af van de urennorm. De vrijgekomen uren worden ingezet voor activiteiten die bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit van het onderwijs.	Een belangrijke eis om af te mogen wijken van de urennorm betreft het rendement. Het huidige rendement van de Entree opleiding is goed. De studenttevredenheid scoort een 7,2. Het diplomarendement is ruim 70%. De vrijgekomen uren zetten we in voor het opzetten van docentstages, het optimaliseren van gepersonaliseerde leertrajecten, het versterken van de studieloopbaanbegeleiding binnen het onderwijsproces (meer structuur en handvatten) en het uitwerken van plannen ter vermindering van verzuim en VSV. De uitgewerkte plannen voeren we in het cohort 2018 – 2019 in.

Talentontwikkeling

We zorgen dat alle medewerkers van het OSC en de Entreeopleidingen zich beroepsmatig en persoonlijk kunnen ontwikkelen. Daarom neemt iedereen deel aan ontwikkelingsgerichte scholing. Kennis van onze koers en Flex-ID vormen de basis van waaruit wij ons

ontwikkelen. Voor Entree ligt het accent de komende periode op deskundigheidsbevordering op het gebied van pedagogisch-didactische en onderwijskundige ontwikkeling en het versterken van coachingsvaardigheden en kennis van begeleiding van leerproblemen.

WAT WILLEN WIJ	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
Medewerkers nemen deel aan ontwikkelingsgerichte scholing.	Ieder team heeft een scholingsplan opgesteld, dat voldoet aan de ontwikkelbehoefte van de medewerkers. De hiervoor benodigde scholingen zetten we op in nauwe samenwerking met het Leer- en ontwikkelcentrum.
Directie, hoofden en teamleiders scholen zich in managementvaardigheden.	Alle teamleiders volgen het management development traject.
We verbeteren de interne communicatie en informatievoorziening.	We zijn gestart met zowel een interne als externe nieuwsbrief.

DOMEIN ID COLLEGE WERKT

ID College Werkt is voor het werkveld in de regio dé partner voor scholingsvraagstukken. Wij geven bij- en nascholingen, bieden educatie en we verzorgen voortgezet algemeen volwassenenonderwijs. Met ons onderwijs versterken we de positie van werknemers en daarmee de bedrijven op de regionale arbeidsmarkt. Ook ondersteunen we studenten met een aanvullend aanbod in volwassenenonderwijs. Maatwerk, kwaliteit en flexibiliteit staat voorop. ID College Werkt vertaalt de onderwijsvraag van het werkveld naar maatwerkonderwijs. Daarvoor beheren wij een breed en goed netwerk met daarin bedrijven, instellingen en overheden in de regio.

PRESTATIE-INDICATOR	DOEL	BEHAALD
STUDENTTEVREDENHEID MET SCHOOL	7,2	6,4
DIPLOMARENDEMENT VMBO-TL	80,0%	86,6%
DIPLOMARENDEMENT HAVO	80,0%	80,3%
DIPLOMARENDEMENT VWO	80,0%	78,9%
UITVAL VMBO-TL	15%	21,0%
UITVAL HAVO	10%	15,5%
UITVAL VWO	3%	7,7%
MEDEWERKERSTEVREDENHEID	7,1	7,6 (IDW vavo) 6,5 (IDW Educatie)
ZIEKTEVERZUIM	4,0%	2,2% (IDW vavo) 4,2% (domein IDW)
AANTAL STUDENTEN VAVO	700	786

Contractonderwijs

ID College Werkt heeft een sterke relatie met de bedrijven en maatschappelijk bestuurlijke organisaties in onze regio. Wij weten welke bij- en nascholingen bij kunnen dragen aan het versterken van hun positie. Daarvoor onderhouden wij intensief contact met deze instellingen en ontwikkelen

wij trajecten die aansluiten bij hun scholingsvragen. Tegelijkertijd voeden wij ons mbo-onderwijs met nieuwe inzichten uit het werkveld en houden we het onderwijs actueel. Wij richten ons in eerste instantie op de sectoren Gezondheidszorg, Techniek & ICT en Welzijn.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We realiseren samenwerkingsovereenkomsten met Welzijn, Gezondheidszorg en Techniek & ICT.	De samenwerkingsovereenkomsten met de domeinen hebben we reeds in mei 2015 gesloten, bij de doorstart van ID College Werkt. In 2016 heeft een uitgebreide evaluatie plaatsgevonden met de geprioriteerde domeinen. Met ingang van 2017 haken de Entreeopleidingen bij ID Werkt aan.
We ontwikkelen maatwerktrajecten in de sectoren Welzijn, Gezondheidszorg en Techniek & ICT.	Vrijwel ieder traject dat klanten aan ons vragen, is maatwerk. Elk traject wordt modulair opgebouwd uit standaardproducten in combinatie met nieuw te ontwikkelen aanbod.
We vertalen de maatwerktrajecten in keuzeblokken voor het MBO.	Voor het domein Welzijn zijn we in samenwerking met het werkveld een traject gestart voor de functie medewerker Integraal Kind Centra. Dit aanbod hebben we vertaald naar BBL-onderwijs.
We starten met twee nieuwe strategische partnerships.	We hebben gebouwd aan een steeds grotere groep klanten die regelmatig bij ons inkoopt. Voorbeelden daarvan zijn het Groene Hart Ziekenhuis, Junis Kinderopvang en Teleplan. Ook voor gemeenten leveren we maatwerktrajecten op contractbasis. Als voorbeeld noemen we hier het ISK onderwijs voor de gemeente Zoetermeer.
We starten met 40 extra BBL-trajecten.	In 2016 zijn 39 studenten via ID College Werkt gestart met een BBL-traject binnen het domein Techniek & ICT, Entree of Gezondheidszorg.
We beschikken over een eigen CRM-systeem.	Sinds de start van ID College Werkt werken we met een tijdelijke oplossing in Excel. De wens voor een kwalitatief goed geïntegreerd systeem is zeker aanwezig. We proberen ons daar dan ook sterk voor te maken.
We vergroten de naamsbekendheid van ID College Werkt.	We merken dat zowel intern als extern de naam van ID College Werkt steeds beter bekend is. We werken continue hieraan. We bestuderen nog welke naam dit contractonderwijs na de fusie met ROC Leiden krijgt.

Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo)

De kracht van ons vavo ligt in het maatwerk. Ons onderwijs sluit aan op de leervragen van de studenten en draagt bij aan hun persoonlijke ontwikkeling. Vanuit het MBO Excellentieplan is het voor studenten mbo-niveau 4 onder andere mogelijk om een extra certificaat wiskunde op

havo-niveau te behalen. Binnen de onderwijscatalogus zijn de vavo-opleidingen vmbo en havo inmiddels opgenomen. Mbo-studenten kunnen op deze manier inschrijven voor vavo deelcertificaten om zo bijvoorbeeld de doorstroming naar het hbo mogelijk te maken.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We versterken ons netwerk met het voortgezet onderwijs in de regio om zo het vavo te versterken.	Op verzoek van vo-scholen in Woerden en omgeving hebben we besloten om met ingang van het nieuwe studiejaar 2017-2018 vwo-onderwijs in Woerden aan te bieden. Hierover hebben we de vo-scholen reeds geïnformeerd.
We breiden de combinatietrajecten vmbo-havo en havo-vwo uit.	Het intakebeleid is aangepast, waardoor studenten vakken op verschillende niveaus kunnen volgen. In studiejaar 2016-2017 hebben 42 studenten hiervan gebruik gemaakt. Zij volgen een gecombineerd traject.
We verbeteren de interne en externe voorlichting over het vavo.	Vavo neemt deel aan alle interne voorlichtingsmomenten. Ook is vavo aanwezig tijdens de diverse externe scholingsmarkten. Verder hebben we onze informatie en brochure inhoudelijk verbeterd en aangepast aan de nieuwe huisstijl.
We versterken intern de organisatie van het vavo.	De procesinrichting is verder uitgewerkt door het herontwerpen van het proces instroom en begeleiding. Binnen Magister hebben we een leerlingvolgsysteem (LVS) ingericht. Zo kunnen we het begeleidingsproces verder optimaliseren. Door groei van het vavo is teamvorming per locatie een belangrijk speerpunt geworden. Daaraan hebben we dan ook veel aandacht besteed. Vanaf 2017-2018 kunnen mbo 4-studenten makkelijker aansluiten bij vakken op havoniveau. Zo kunnen ze hun kans op een succesvolle doorstroom naar het hbo vergroten.
De examenorganisatie en -borging is geheel op orde.	Een externe audit heeft vastgesteld dat we op het gebied van de examenorganisatie en -borging flinke stappen voorwaarts hebben gemaakt. Het examenreglement hebben we in studentvriendelijke taal herschreven. Het team is geschoold in het werken met een taxonomie en op basis daarvan het construeren en vaststellen van de schoolexamens.

Educatietrajecten

Vanaf 2018 zijn gemeenten niet meer verplicht hun educatietrajecten in te kopen bij de ROC's. Zij kunnen de WEB-middelen dan ook besteden bij andere, particuliere scholingspartijen. ID College heeft besloten de educatie-trajecten voor 1 januari 2017 volledig af te bouwen.

Tegelijkertijd versterken wij ons netwerk met de gemeenten, zodat wij een aantrekkelijke scholingspartner voor gemeenten blijven door flexibel in te spelen op hun scholingsvragen.

WAT WILLEN WIJ?	WAT HEBBEN WE BEREIKT?
We versterken het netwerk met gemeenten.	Iedere 4-6 weken hebben we technisch overleg met gemeenten om de uitvoering van lopende trajecten te monitoren en advies te geven over actuele ontwikkelingen. Dit heeft geresulteerd in onderstaande activiteiten: – uitvoering van taaltrajecten voor Leidschendam-Voorburg en Holland Rijnland; – contractverlenging voor het afnemen van toetsen in het kader van de Wet Taaleis voor de gemeente Leiden; – extra ondersteuning voor Nederlands bij mbo-trajecten op niveau 1. Dit traject is uitgevoerd door ID College Werkt in opdracht van de gemeente Gouda.
We bouwen onze educatieactiviteiten af.	Per december 2016 zijn alle productovereenkomsten met gemeenten beëindigd. Op contractbasis voeren we nog een beperkt aantal trajecten uit.
We houden in 2016 goed geoutilleerde en gefaciliteerde huisvesting in Katwijk en Lisse.	In 2016 hebben we nog gebruik gemaakt van de locaties in Katwijk en Lisse.
We hebben voor alle medewerkers Educatie in vaste dienst een persoonlijk mobiliteitsplan opgesteld.	Eind 2016 is nog 1,8 fte in vaste dienst bij ID College Werkt. Voor hen hebben we persoonlijke mobiliteitsplannen opgesteld.

DEEL V

**CONTINUÛTEITSPARAGRAAF
ID COLLEGE**

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF ID COLLEGE

A GEGEVENS SET

A1 Kengetallen

	2016 REALISATIE	2017 PROGNOSE	2018 PROGNOSE	2019 PROGNOSE
AANTAL DEELNEMERS	9.888	10.275	10.212	10.102
PERSONELE BEZETTING IN FTE				
BESTUUR / MANAGEMENT	19	19	19	19
PERSONEEL PRIMAIR PROCES	613	598	607	608
ONDERSTEUNEND PERSONEEL				
– INDIRECT ONDERWIJS ONDERSTEUNEND	135	146	145	145
– DIRECT ONDERWIJS ONDERSTEUNEND	131	139	137	136
TOTALE PERSONELE BEZETTING IN FTE	898	902	908	908

Telmoment aantal deelnemers: 1-1-2016 / Telmoment personele bezetting: 31-12-2016

TOELICHTING BIJ DE KENGETALLEN

Het aantal deelnemers betreft het gewogen aantal deelnemers van het MBO. Hierbij tellen deelnemers aan een voltijdopleiding volledig mee. Deelnemers aan een deeltijdopleiding (BBL en BOL-deeltijd) tellen mee volgens de deeltijdfactor van 0,35. Het jaar 2016 hebben we gebaseerd op de tweede bronfoto, de jaren 2017-2019 hebben we gebaseerd op ramingen vanuit de domeinen. De personele bezetting hebben we berekend conform de systematiek van de benchmark MBO. We geven hier het gemiddelde aantal fte weer. Het jaar 2016 hebben we gebaseerd op de werkelijke situatie, de jaren 2017-2019 hebben we gebaseerd op de meerjarige personeelsbegroting.

A2 Meerjarenbegroting

BALANS € '000	2016 REALISATIE	2017 PROGNOSE	2018 PROGNOSE	2019 PROGNOSE	2020 PROGNOSE	2021 PROGNOSE
ACTIVA						
MATERIËLE VASTE ACTIVA	71.846	68.164	66.680	63.731	60.050	56.277
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	2	0	0	0	0	0
VORDERINGEN	2.470	1.701	1.701	1.701	1.701	1.720
LIQUIDE MIDDELEN	2.000	4.281	3.833	4.917	8.199	12.957
TOTAAL	76.318	74.146	72.214	70.349	69.949	70.954
PASSIVA						
EIGEN VERMOGEN *	29.960	30.588	31.216	31.847	32.874	34.328
VOORZIENINGEN	4.329	4.888	5.278	5.732	6.263	6.871
LANGLOPENDE SCHULDEN	21.109	18.158	15.208	13.250	12.000	10.750
KORTLOPENDE SCHULDEN	20.920	20.511	20.511	19.519	18.811	19.004
TOTAAL	76.318	74.146	72.214	70.349	69.949	70.954

* waarvan €108.000 meerjarig een private bestemmingsreserve

In 2016 is de nieuwbouw van onze locatie aan de Breestraat in Leiden opgeleverd. Met ingang van het schooljaar 2016-2017 zijn we gestart met de afschrijvingen voor dit nieuwe pand. Verder hebben we in verband met de fusie van ID College en ROC Leiden in 2017 onderzoek gedaan naar de gewenste huisvesting in de regio Leiden, passend bij ons streven om kleinschalig georganiseerd onderwijs aan te bieden. In dit kader zijn we gestart met het verbouwen en vernieuwen van onze locatie aan de Storm Buysingstraat. De financiering van deze nieuwbouw en verbouwing hebben we nog niet meegenomen in de meerjarenbegroting.

De liquide middelen zijn in 2016 weer naar een normaal niveau gestegen. Dit is het gevolg van het afronden van de nieuwbouw Leiden en het ontvangen van het resultaat-

afhankelijke budget voor studiewaarde (regeling kwaliteitsafspraken) en de loon- en prijsbijstelling 2015 en 2016 in de maand november. De uitgaven hiervoor hadden we al eerder in het jaar gedaan.

Voor de nieuwbouw van onze locatie aan de Breestraat in Leiden zijn wij een kredietfaciliteit aangegaan met onze huisbankier. Het laatste deel van deze faciliteit is in 2016 opgenomen. Met ingang van 2016 zijn wij tevens begonnen met het aflossen van het eerste deel van deze faciliteit en het flexibel krediet. Hierdoor dalen de langlopende schulden vanaf 2017 jaarlijks met € 2.950.000.

VERLIES- EN WINSTREKENING € '000	2016 REALISATIE	2017 PROGNOSE	2018 PROGNOSE	2019 PROGNOSE	2020 PROGNOSE	2021 PROGNOSE
BATEN						
RIJKSBIJDRAGEN	88.750	91.130	92.319	92.291	92.649	92.853
OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN EN SUBSIDIES	2.521	980	980	980	980	980
COLLEGE-, CURSUS-, LES- EN EXAMENGELDEN	274	187	189	189	189	189
BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN	1.689	1.858	1.611	1.581	1.581	1.581
OVERIGE BATEN	1.972	1.823	1.297	1.282	1.282	1.282
TOTAAL	95.207	95.979	96.396	96.324	96.681	96.885
LASTEN						
PERSONELE LASTEN	-72.045	-72.594	-72.392	-72.415	-72.462	-72.131
AFSCHRIJVINGEN	-7.224	-7.245	-6.840	-7.005	-7.056	-7.186
HUISVESTINGSLASTEN	-4.719	-4.043	-4.072	-4.051	-4.030	-4.009
OVERIGE LASTEN	-9.186	-10.606	-11.661	-11.481	-11.443	-11.438
TOTAAL	- 93.174	- 94.488	- 94.965	- 94.952	- 94.992	- 94.763
SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	- 963	- 890	- 831	- 772	- 689	- 622
RESULTAAT	1.070	600	600	600	1.000	1.500

BATEN

- In deze begroting hebben we rekening gehouden met de ontwikkeling van de rijksbekostiging in de komende periode, zoals die is verstrekt door het Ministerie van OCW en de MBO Raad. Naast de al bekende maatregel voor de macrodoelmatigheid (-/- 57 miljoen op macroniveau) hebben we rekening gehouden met de correctie van het deelnemersvolume, de invoering van de Ov-kaart voor studenten onder de 18 jaar en het uitstellen van de centrale taakstelling tot de voorjaarsnota 2017. Daarnaast heeft MBO Raad nadrukkelijk aangegeven dat gedurende 2017 nog bijstellingen in het macrobudget kunnen worden doorgevoerd.
- De geprognosticeerde groei in studentaantallen hebben we door middel van de T-2 systematiek meerjarig vertaald in de lumpsumbekostiging.

- In de begroting hebben we rekening gehouden met een groei naar 650 rijksbekostigde vavo-studenten met ingang van oktober 2017. Door de T-2 systematiek leidt dit tot een lumpsumbekostiging voor het vavo van € 3,7 miljoen in 2018 en € 4,5 miljoen vanaf 2019 als gevolg van de daaraan gekoppelde groei van examens en diploma's.
- Meerjarig hebben we vooralsnog rekening gehouden met € 7,7 miljoen baten vanuit de kwaliteitsgelden. Die baten bestaan uit een vast bedrag van € 3,5 miljoen en een variabel bedrag van € 2,3 miljoen. Verder ontvangen we € 0,6 miljoen excellentieplangelden en € 1,3 miljoen voor de verbetering van de beroepspraktijkvorming van studenten.

- De uitbesteding van de vavo-studenten door vo-scholen hebben we meerjarig stabiel meegenomen.
- De baten vanuit contractactiviteiten (ID College Werkt) stijgen naar verwachting tot € 1,1 miljoen vanaf 2017. De baten vanuit externe projecten laten een afname zien van € 0,2 miljoen in 2018 en € 0,1 miljoen in 2019. Vanaf 2019 wordt alleen nog het project Leerwerkcentrum voorzien.

PERSONELE LASTEN

- Meerjarig hebben we de groei van de studentaantallen financieel vertaald in de begroting van het onderwijs.
- De kwaliteitsafspraken hebben we voor zowel het vaste als het variabele deel meerjarig budgetneutraal meegenomen. Het grootste deel zetten we in voor de realisatie van de doelstellingen van het kwaliteitsplan. Het beschikbare budget hebben we ook verwerkt in de begroting van het kwaliteitsplan. Voor een klein deel is hier nog geen directe bestemming voor. Dit deel hebben we budgetneutraal verwerkt.
- De omvang van de ontslagvergoedingen is beperkt. ID College is terughoudend met het vergoeden van ontslagvergoedingen.

AFSCHRIJVINGEN

De terugloop van het investeringsvolume is ook zichtbaar in de meerjarige afschrijvingslasten. Deze afschrijvingslasten zijn gebaseerd op de meerjarige investeringsbegroting.

OVERIGE INSTELLINGSLASTEN

De begrote stijging van het aantal studenten leidt ook tot stijging van de studentgerelateerde kosten, zoals examenkosten en kosten voor onderwijsmateriaal. In 2018 nemen de materiële lasten met € 1,1 miljoen toe om vervolgens vanaf 2019 met € 0,2 miljoen af te nemen als gevolg van enkele facilitaire besparingen.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

De rentekosten die zijn gemoeid met de herfinanciering hebben we conform de afgesloten contracten opgenomen in deze meerjarenraming. Met ingang van 2017 dalen de rentekosten als gevolg van het aflossen van de kredietfaciliteit.

Strategische huisvestingplanning

In 2016 is de vijfjarenstrategie voor de huisvesting met vier unilocaties en drie satellietlocaties met succes afgerond. De formele evaluatie van dit plan doen we in 2017. De huisvesting voor ID College kan nu in een beheerfase komen. De voorgenomen fusie met ROC Leiden geeft aanleiding om de huisvesting in de regio Leiden opnieuw te bezien. Al in 2016 hebben we een nieuw pand aan de Breestraat in Leiden geopend. In verband met de huur-opzegging van het gebouw Level van ROC Leiden (bij het Centraal Station van Leiden) verbouwen we het pand aan het Betaplein van ROC Leiden (het gebouw Lammenschans) en de locatie aan de Storm Buysingstraat van ID College om het verwachte aantal studenten per augustus 2018 te kunnen huisvesten. Ook maken we de gebouwen geschikt voor toekomstbestendig en kleinschalig georganiseerd onderwijs.

De investeringen in gebouwen voldoen, naast de normale eisen voor exploitatie, ook aan de B-norm "schone school". Deze norm staat voor een bepaalde luchtkwaliteit in onze gebouwen en levert een bijdrage aan de verduurzaming van onze gebouwen door lagere energiekosten.

Overige voorgenomen investeringen en projecten

We zijn in februari 2016 van start gegaan met Bring your own device (BYOD) voor medewerkers. Hierin krijgen medewerkers de kans om op kosten van ID College eigen apparatuur aan te schaffen waarmee ze binnen ID College kunnen werken. Te denken valt hierbij aan tablets en laptops. De uitrol loopt tot en met 2018. Iedere medewerker krijgt binnen twee jaar de kans deel te nemen aan dit programma. Veel medewerkers werken inmiddels al met eigen laptops. We ondersteunen de medewerkers bij het werken met deze apparatuur en onze ICT-programma's door het geven van diverse trainingen.

Verder zorgen we de komende jaren voor een continue uitbreiding van de wificapaciteit. Ook houden we de werking van onze infrastructuur bij zodat deze het toenemend (internet)gebruik kan dragen.

De software die wij gebruiken, migreren we de komende jaren naar de Cloud. We hebben hiervoor een meerjarenprogramma opgesteld. In 2018 loopt 80% van onze softwaredienstverlening via de Cloud. De overige applicaties hebben we uiterlijk twee jaar later gemigreerd.

In ons informatiemanagement hebben we veel aandacht voor informatiebeveiliging. We spelen continue in op nieuwe ontwikkelingen om onze informatieomgeving goed te kunnen beschermen.

Naast de uitvoering van het meerjarig onderhoudsplan en de realisatie van enkele grote nieuw- en verbouwprojecten is er aandacht voor:

- capaciteitsmanagement (optimaal m² gebruik);
- beleid ten aanzien van vaklokalen (behoefte, efficiency, binnen of buitenshuis);
- uitrusting algemene ruimtes;
- standaard inrichting klaslokaal, studenten- en docenten-werkplekken.

In 2017 fuseren ID College en ROC Leiden. We starten in het schooljaar 2017-2018 met gezamenlijke domein-gerichte MBO Colleges. In 2016 zijn we al gestart met het gezamenlijke MBO College Gezondheidszorg en het MBO College Entree. De lijn die we in deze MBO Colleges hebben ingezet, trekken we door bij de andere MBO Colleges. Dat betekent dat we ons onderwijs baseren op ons onderwijskundig model Flex-ID en de bijbehorende processen en systemen, zoals de onderwijscatalogus en het plan- en roosterproces. Voor het schooljaar 2017-2018 voeren we de instroom- en onderwijsprocessen ook samen met ROC Leiden uit.

De komende jaren focussen we ons op het verbeteren van de studentenprognoses en het versterken van de samenwerking met het bedrijfsleven. Ook intensiveren we de strategische discussie over ons opleidingsaanbod en de locaties waar we onze opleidingen aanbieden. Dit zal leiden tot een verdere verbetering van de inzet van middelen en een efficiënt gebruik van onze gebouwen. Daarnaast houden we er meerjarig rekening mee dat het aantal studenten structureel zal wijzigen door de demografische ontwikkelingen in de samenleving.

Ontwikkelingen rond contractactiviteiten en 3e geldstroom activiteiten

ID College voert contractonderwijs uit. We hebben ervoor gekozen contractonderwijs te positioneren in het onderwijskundige perspectief. We streven ernaar dat het contractonderwijs het MBO-onderwijs versterkt en geen op zichzelf staand doel is.

In een pilotfase van drie jaar (2015, 2016 en 2017) geeft het domein ID College Werkt met drie domeinen (Welzijn, Gezondheidszorg en Techniek & ICT) invulling aan de contractactiviteiten.

In de begroting hebben we op lange termijn rekening gehouden met een omzet van € 1,1 mln. Gelet op de omvang van het contractonderwijs is het financieel risico beperkt, alsmede de impact op de liquiditeit en solvabiliteit.

Verwachte mutaties in reserves en voorzieningen

We verwachten geen mutaties in de reserves anders dan de toevoeging van het resultaat. Hierbij maken we een splitsing tussen publieke en private activiteiten. Op basis van de meerjarige begrote jaarlijkse dotatie aan de (personele) voorzieningen en de te verwachten meerjarige jaarlijkse onttrekkingen, gebaseerd op de berekeningen van onder andere WW+ en UWV per december 2016, verwachten we dat de meerjarige begrote jaarlijkse dotatie van € 600.000 vanaf 2017 reëel zal zijn op basis van de huidige inzichten. Bij het opstellen van de beleidsrijke begroting 2018-2022 stellen we vast of we de jaarlijkse dotatie nog verder naar beneden kunnen bijstellen.

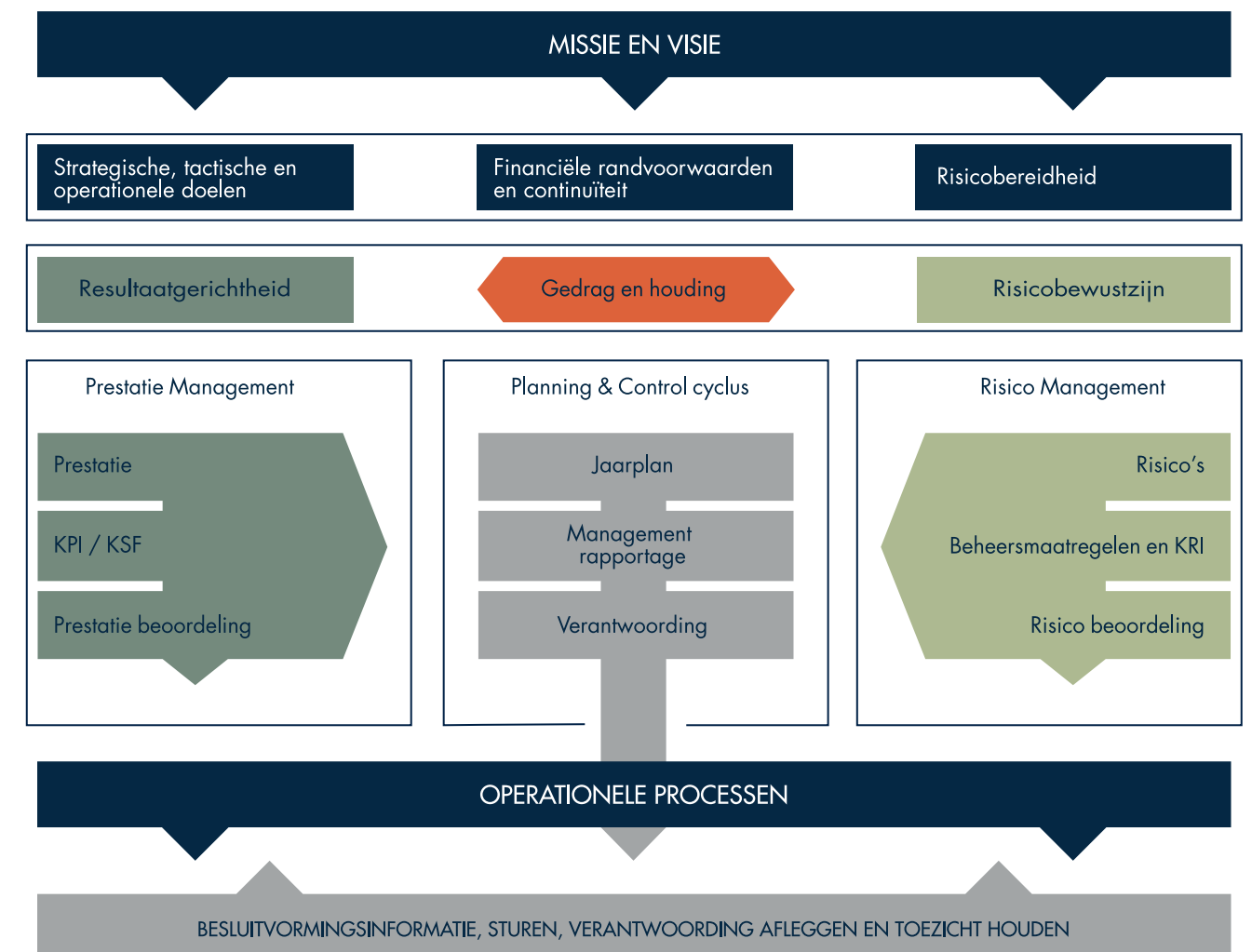
B OVERIGE RAPPORTAGES

B1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Deze rapportage geeft weer hoe we het risicomanagement binnen ID College hebben vormgegeven. De afgelopen jaren hebben we diverse stappen gezet. Het heeft geresulteerd in het huidige proces van risicomanagement.

KADER

Binnen ID College hebben we het risicomanagement verankerd in onze procesmatige manier van werken. We hebben ervoor gekozen om risicomanagement niet als geïsoleerd proces te ontwikkelen, maar in samenhang binnen de PDCA-cyclus (plan, do, check, act). Dit illustreren we middels onderstaand schema. In praktijk betekent dit dat we geen aparte risico-overzichten opstellen, maar deze integreren in bestaande documenten, zoals jaarplannen, projectenplannen en (voortgang)rapportages.

Wat betreft het toepassen van risicomanagement hebben we het COSO-model gekozen als kapstok. Dit model benadert risicomanagement vanuit een drietal dimensies:

- Thematisch: we benoemen vier hoofdthema's: strategisch, operationeel, wet- en regelgeving en verantwoording.
- Organisatieonderdeel: van concernniveau tot laagste organisatorische eenheid.
- Het risicomanagementproces op zich.

Het COSO-model helpt bij het denken over en toepassen van risicomanagement in de praktijk. Een van de kernpunten van het COSO-model is dat het aanstuurt op het bepalen van risico's die gerelateerd zijn aan de gestelde (organisatie)doelen.

UITVOERING RISICOMANAGEMENT

ID College besteedt op verschillende niveaus aandacht aan risicomanagement:

- 1 Jaarlijks onderzoeken we opnieuw de mogelijke risico's voor onze organisatie. Deze nemen we op in de kaderbrief voor de begroting. Daarnaast herijkt het College van Bestuur, samen met de directie, periodiek de strategische risico's naar aanleiding van de tweejaarlijkse actualisatie van het koersdocument of interne en externe ontwikkelingen.
- 2 Jaarlijks stelt ieder domein en iedere dienst een jaarplan op. In dit jaarplan neemt de directeur de risico's op die realisatie van de domein- of dienstdoelstellingen beïnvloeden. Deze risico's kunnen aansluiten bij de (strategisch) risico's onder punt 1 en betreffen daarnaast ook domein- of dienstspecifieke risico's (tactisch). In het proces van het opstellen van het jaarplan maken de stafdiensten een analyse, waarin zij de belangrijkste risico's en bespreekpunten terugkoppelen aan het College van Bestuur en de directie.
- 3 De risico's uit het jaarplan monitoren we in de kwartaalrapportages en werken we waar nodig bij. De monitoring vindt enerzijds plaats door de directeuren en anderzijds door de strategische stafdiensten. De laatste doen dit vanuit hun onafhankelijke rol van business partner (adviseur) van het College van Bestuur. Ten behoeve van de kwartaalgesprekken voorzien de strategische stafdiensten het College van Bestuur van een overzicht met bespreekpunten en risico's. Aan de hand hiervan maken College van Bestuur en de directeur afspraken over eventueel noodzakelijke beheersmaatregelen.
- 4 Naast de specifieke risico's van diensten en domeinen stelt de stafdienst Planning & Control periodiek de zogenaamde MARAP op voor het College van Bestuur en directie. In deze rapportage monitoren we de voortgang van een aantal strategische en tactische 'kritische prestatie-indicatoren (uitval, VSV, ziekteverzuim, jaarprognose). Ook benoemen we hierin actuele risico's (tactisch en operationeel van aard). De MARAP wordt besproken in het directieoverleg.
- 5 In het jaarverslag hebben we sinds 2013 een 'continuïteitsparagraaf' opgenomen. Een belangrijk aspect van deze paragraaf is een rapportage over het interne risicobeheersings- en controlesysteem, de belangrijkste risico's en onzekerheden.
- 6 Binnen het stuurproces hebben we de zogenaamde BOB-systematiek geïntroduceerd. BOB staat voor beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming.

Het doel hiervan is de kwaliteit van de besluitvorming te verbeteren. Met name in de beeldvormingsfase brengen we de risico's en kansen in kaart. Die betrekken we vervolgens in de oordeels- en besluitvorming.

- 7 In de projectsturingslijn heeft risicomanagement een belangrijk plaats. Opdrachtgevers en projectleiders sturen via (maandelijkse) voortgangsrapportages actief op de beheersing van de risico's.
- 8 Naast de formele lijnen zijn er periodiek werkoverleggen tussen de portefeuillehouder van het College van Bestuur en directeur waarin ruimte is om, naast de formele gesprekscyclus, actuele risico's en beheersmaatregelen te bespreken.
- 9 Tweejaarlijks wordt er een breed overleg gepland met de Raad van Toezicht, College van Bestuur en domein- en stafdirectie over de strategische risico's van ID College.

Om zicht te krijgen op de risico's zijn, naast de hierboven genoemde stukken, diverse bronnen beschikbaar waar uit geput kan worden, zoals:

- de ID-Kwaliteitsmonitor;
- het medewerkersonderzoek;
- zelfevaluaties binnen de teams;
- een concern zelfevaluatie;
- interne en externe audits.

DOORONTWIKKELING RISICOMANAGEMENT

In verband met de aanstaande fusie met ROC Leiden werken ID College en ROC Leiden in de eerste helft van 2017 aan een gezamenlijke nieuwe invulling van het risicomanagement. Door het bundelen van kennis en ervaring brengen we onze risicobeheersing op een nog hoger niveau.

B2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Het afgelopen jaar hebben het bestuur en management veel aandacht besteed aan de strategische risico's van ID College. De hieronder genoemde risico's staan in relatie tot het willen realiseren van de organisatiedoelstellingen. De beschreven risico's zijn de uitkomst van een strategische risico-inventarisatie op 5 april 2016. Aan deze bijeenkomst hebben de leden van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur en de directeuren van ID College deelgenomen.

Per risico hebben we kort beschreven welke maatregelen wij genomen hebben om de risico's te beheersen. Veel van deze maatregelen zijn op dit moment in uitvoering en lopen in 2017 nog door. Daarnaast pakken we veel van de maatregelen in samenwerking met ROC Leiden op omdat veel van de maatregelen niet los zijn te zien van het fusietraject.

OMSCHRIJVING RISICO	MAATREGELEN IN UITVOERING
De integratie van ROC Leiden en ID College vraagt (te) veel tijd en focus van bestuur, management en docenten.	Om de integratie van beide organisaties te organiseren, hebben we een aparte programmaorganisatie ingericht. In het programma hebben medewerkers specifieke taken en bevoegdheden toegewezen gekregen. De reguliere bedrijfsvoering voeren we uit volgens de reeds bestaande structuren. Door deze splitsing aan te brengen, zorgen we dat beide werkzaamheden voldoende aandacht krijgen.
Door onvoldoende sturing van het bestuur en lijnmanagement op verbetering van de onderwijskwaliteit (onder andere beroepskennis en didactiek) voldoet ID College niet aan haar eigen kwaliteitsstandaarden en het toezichtkader van de inspectie.	Naast de reguliere managementoverleggen zijn we in het kader van het kwaliteitsplan met twee additionele overleggen gestart. Hierin richten we ons specifiek op professionalisering en onderwijsontwikkeling. In deze overleggen coördineren we de activiteiten op deze dossiers. Daarnaast zijn we gestart met een specifiek project dat gericht is op het versterken van kwaliteitsdenken in teams.
Binnen ID College wordt onvoldoende samengewerkt op basis van de kernwaarden en het ontbreken van een gedeelde (onderwijs)visie.	Om de aanstaande fusie met ROC Leiden richting te geven, hebben we in 2016 de zogenaamde Contourennota opgesteld. Deze nota bevat richtinggevende beelden voor de inrichting van de toekomstige gezamenlijke organisatie. In de Contourennota benoemen we nadrukkelijk het belang van kernwaarden. Deze kernwaarden dienen we echter nog wel in te vullen. Om tot een gedeelde onderwijsvisie te komen hebben we in 2016 diverse inloopsessies georganiseerd voor medewerkers en studenten van ID College en ROC Leiden. Op basis van de input die geleverd is, hebben we een Onderwijskompas opgesteld. Hierin beschrijven we op hoofdlijnen onze onderwijsvisie. Het is aan teams om hier nadere invulling aan te geven in de dagelijkse praktijk.

Binnen ID College ervaren leidinggevenden onvoldoende (h)erkenning en (professionele) ruimte om binnen het team, domein of dienst te kunnen excelleren en anticiperen op veranderde omstandigheden.	In de jaarplancycclus is het credo ‘Teams aan zet’ de basis geweest voor de kaderbrief. Doel hiervan is om de onderwijsteams zelf meer regie te geven op hun ontwikkeling, rekening houdend met hun eigen situatie.
Door een veelheid aan doelen en ambities vindt uiteindelijk onvoldoende dialoog plaats over de juiste prioritering van de inzet van (schaarse) middelen (menskracht en geld).	In de jaarplancycclus is het credo ‘Teams aan zet’ de basis geweest voor de kaderbrief. Doel hiervan is om de onderwijsteams zelf meer regie te geven op hun ontwikkeling, rekening houdend met hun eigen situatie.
Door een gebrek aan juiste, volledige en tijdige informatievoorziening raakt de organisatie “out of control”	We starten in 2017 met een nieuw managementinformatiesysteem. De aanbesteding en implementatie van dit systeem doen we in samenwerking met ROC Leiden. Het nieuwe systeem moet het mogelijk maken dat medewerkers beter in staat zijn om relevante informatie zelf te kunnen raadplegen.
ID College speelt niet snel genoeg in op veranderde wet- en regelgeving vanuit Den Haag (star bedrijfsmodel) en externe ontwikkelingen.	ID College neemt deel aan verschillende netwerken en externe bijeenkomsten om informatie in te winnen over ontwikkelingen binnen de sector.

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het jaarverslag. Dit is te vinden in het hoofdstuk ‘II Raad van Toezicht’.

DEEL VI

CONTINUÛTEITSPARAGRAAF
mboRijnland

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

mboRijnland

In deze paragraaf zijn de geconsolideerde meerjarige balans en staat van baten en lasten van de fusie onderwijsinstelling mboRijnland opgenomen.

Onderstaande meerjarenbegroting is een optelling van de meerjarenbegrotingen uit de continuïteitsparagrafen 2016 van ID College en ROC Leiden. Voor het jaar 2016 is dit gecorrigeerd voor een onderlinge vordering/schuld. Vervolgens is een aanpassing doorgevoerd voor de nieuwbouw en verbouwing van de locatie Storm Buysingstraat, alsmede de externe financiering hiervan.

In deze meerjarenbegroting is vooralsnog geen rekening gehouden met synergievoordelen.

Balans mboRijnland

BEDRAGEN X € 1 MIJJOEN	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ACTIVA							
MATERIËLE VASTE ACTIVA	95	97	100	112	108	102	97
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	0	0	0	0	0	0	0
VORDERINGEN	3	4	3	3	3	3	3
LIQUIDE MIDDELEN	1	24	20	7	6	7	9
TOTAAL ACTIVA	99	124	124	122	117	112	109
PASSIVA							
EIGEN VERMOGEN	0	33	34	34	34	34	35
VOORZIENINGEN	9	15	15	13	13	13	13
LANGLOPENDE SCHULDEN	40	42	42	45	39	35	30
RC KREDIET/AFLOSSING LANGLOPENDE SCHULDEN	21	3	3	4	5	5	5
KORTLOPENDE SCHULDEN	29	31	29	26	26	26	26
TOTAAL	99	124	124	122	117	112	109

Staat van baten lasten mboRijnland

BEDRAGEN X € 1 MIJJOEN	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BATEN							
RIJKSBIJDRAGEN	153	190	155	144	139	139	138
OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN EN -SUBSIDIES	4	3	1	1	1	1	1
COLLEGE-, CURSUS-, LES- EN EXAMENGELDEN	1	1	1	1	1	1	1
BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN	3	3	3	3	3	3	3
OVERIGE BATEN	3	4	3	2	2	2	2
TOTAAL BATEN	165	201	164	151	147	146	145
LASTEN							
PERSONEELSLASTEN	118	123	118	109	108	107	106
AFSCHRIJVINGEN	9	9	9	9	10	10	11
HUISVESTINGSLASTEN	11	12	12	10	7	7	7
OVERIGE LASTEN	22	20	21	20	19	19	18
TOTAAL LASTEN	160	164	160	149	144	143	142
RESULTAAT FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	-5	-4	-2	-3	-3	-2	-2
TOTAAL RESULTAAT	0	33	1	0	0	0	1

JAARREKENING

DEEL VII

**FINANCIËLE
ONTWIKKELINGEN 2016**

FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN 2016

Baten en lasten regulier

(ALLE BEDRAGEN IN €1.000)

	WERKELIJK 2016	BEGROTING 2016	WERKELIJK IN % VAN BEGROTING 2016	WERKELIJK 2015	BEGROTING 2017
BATEN	95.207	91.334	104%	93.666	95.978
3.1 RIJKSBIJDRAGEN	88.750	86.732	102%	86.869	90.664
3.2 OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN EN SUBSIDIES	2.521	1.426	177%	3.070	980
3.3 COLLEGE-, CURSUS-, LES-, EN EXAMENGELDEN	274	189	145%	212	187
3.4 BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN	1.689	1.747	97%	1.423	1.858
3.5 OVERIGE BATEN	1.972	1.241	159%	2.091	2.289
LASTEN	93.174	89.978	104%	91.231	94.488
4.1 PERSONELE LASTEN	72.045	69.952	103%	70.268	72.594
4.2 AFSCHRIJVINGEN	7.224	7.386	98%	7.145	7.245
4.3 HUISVESTINGSLASTEN	4.719	3.995	118%	4.118	4.043
4.4 OVERIGE LASTEN	9.186	8.645	106%	9.699	10.606
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	- 963	- 856	113%	- 832	- 890
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	1.070	500	214%	1.604	600

Balans

(ALLE BEDRAGEN IN €1.000)

	2016	2015
ACTIVA	76.318	71.125
1.2 MATERIËLE VASTE ACTIVA	71.846	68.918
1.3 FINANCIËLE VASTE ACTIVA	2	1
1.5 VORDERINGEN	2.470	1.280
1.7 LIQUIDE MIDDELEN	2.000	926
PASSIVA	76.318	71.125
2.1 EIGEN VERMOGEN	29.960	28.890
2.2 VOORZIENINGEN	4.329	5.097
2.3 LANGLOPENDE SCHULDEN	21.109	18.250
2.4 KORTLOPENDE SCHULDEN	20.920	18.887

Het begrote resultaat voor 2016 was € 0,5 miljoen positief. We sloten het jaar echter af met een positief resultaat van € 1,1 miljoen.

GENORMALISEERD RESULTAAT

Het genormaliseerde operationeel jaarresultaat over 2016, dus exclusief incidentele posten, bedraagt € 0,5 miljoen. We hebben hiermee onze ambitie voor 2016 behaald.

Hieronder staan de bijzondere posten die het resultaat incidenteel hebben beïnvloed.

(ALLE BEDRAGEN IN €1.000)	2016
EXPLOITATIERESULTAAT 2016 VOLGENS STAAT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING	1.070
VRIJVAL PERSONEELSVORZIENINGEN	-837
VRIJVAL SUBSIDIE ZIJ-INSTROMERS VOORGAANDE JAREN	-171
VERKOOPRESULTAAT JAN EVERTSENLAAN KATWIJK	-270
ASBESTSANERING PAND RAPENBURG LEIDEN	120
BOEKVERLIES CESAR FRANCKRODE ZOETERMEER	49
AFWAARDERING PAND STORM BUYSINGSTRAAT LEIDEN	54
NAHEFFING WERKHERVATTINGSKAS	520
GENORMALISEERD RESULTAAT EXCL. INCIDENTELE POSTEN	535

Hieronder volgt een nadere toelichting op de exploitatie en balans op hoofdlijnen.

Hogere baten

In 2016 waren de totale baten € 3,9 miljoen hoger dan de begroting.

BATEN (BEDRAGEN IN € 1.000.000)	WERKELIJK 2016	BEGROTING 2016	VERSCHIL
3.1 RIJKSBIJDRAGEN	88,8	86,7	2,0
3.2 OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN EN SUBSIDIES	2,5	1,4	1,1
3.3 COLLEGE-, CURSUS-, LES-, EN EXAMENGELDEN	0,3	0,2	0,1
3.4 BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN	1,7	1,7	-0,1
3.5 OVERIGE BATEN	2,0	1,2	0,7
TOTAAL BATEN	95,2	91,3	3,9

De rijksbijdrage vanuit OCW was € 2,1 miljoen hoger. Onder meer dankzij:

- loon- en prijscompensatie;
 - hogere vrijval voor overige projecten, zoals Voortijdig schooluitval verminderen (VSV) en de Lerarenbeurs.
- Het resultaatafhankelijke budget dat we hebben gekregen voor de kwaliteitsverbetering van ons onderwijs (de verbetering van de studiewaarde binnen de regeling kwaliteitsafspraken) viel uiteindelijk € 2,1 miljoen lager uit dan begroot. Dit had te maken met een herberekening van het Ministerie van OCW.

De overige overheidsbijdragen en subsidies waren € 1,1 miljoen hoger als gevolg van hogere inkomsten vanuit vo-scholen. De vergoeding voor het leerwerkcentrum van € 0,3 miljoen was begroot onder de post ‘projecten’, terwijl we de realisatie hebben verantwoord onder de post ‘overige overheidsbijdragen en subsidies’.

De baten uit werk in opdracht van derden waren € 0,1 miljoen lager dan begroot. De baten vanuit overige projecten waren lager. De baten vanuit contractactiviteiten vielen wel hoger uit.

De overige baten waren € 0,7 miljoen hoger dan begroot. De inkomsten uit verhuur zijn hoger dan begroot omdat we een deel van de Breestraat in Leiden voor de periode augustus tot en met december aan ROC Leiden hebben verhuurd. Vooruitlopende op de juridische fusie van ID College en ROC Leiden zijn beide instellingen in september 2016 gestart met het MBO College Gezondheidszorg. De kosten voor de opleidingen hebben we verdeeld over ID College en ROC Leiden op basis van een afgesproken verdeelsleutel. Verder hebben we het verkoopresultaat van het pand aan de Jan Evertsenlaan in Katwijk van € 0,3 miljoen opgenomen onder de post ‘Overige’.

Hogere lasten

Ook de totale lasten waren in 2016 hoger dan de begroting. Namelijk € 3,2 miljoen.

BATEN (BEDRAGEN IN € 1.000.000)	WERKELIJK 2016	BEGROTING 2016	VERSCHIL
4.1 PERSONELE LASTEN	72,0	70,0	2,1
4.2 AFSCHRIJVINGEN	7,2	7,4	-0,2
4.3 HUISVESTINGSLASTEN	4,7	4,0	0,7
4.4 OVERIGE LASTEN	9,2	8,6	0,5
TOTAAL LASTEN	93,2	90,0	3,2

De personele lasten kwamen € 2,1 miljoen hoger uit dan begroot. De brutolonen en -salarissen waren € 1,0 miljoen lager dan begroot ondanks de salarisverhoging in de cao. Deze salarisverhoging is, op € 0,2 miljoen na, gecompenseerd door een extra rijksbijdrage in de vorm van loon- en prijsbijstelling. Tegenover deze lagere realisatie van brutolonen en -salarissen staan de kosten voor ingehuurd personeel (niet in loondienst). Deze kosten waren € 4,2 miljoen hoger dan begroot. Voor het uitvoeren van projecten huurt ID College bij voorkeur personeel in ter vervanging van projectmedewerkers. Op deze wijze blijft er voldoende flexibiliteit over als projecten worden afgerond. Tevens zien we net als eerdere jaren een verschuiving van personeel in loondienst naar ingehuurd personeel. Bij het opstellen van de begroting hadden we nog geen scherp inzicht in de omvang van ingehuurd personeel.

De dotatie wachtgeld was lager dan de begrote dotatie. Verder hebben er vrijvallen plaatsgevonden voor de voorziening educatie en de voorziening herinrichting. Op basis van nieuwe inzichten en ontwikkelingen hadden we de omvang van deze twee voorzieningen op 31 december 2016 namelijk te hoog weergegeven.

De afschrijvingslasten kwamen € 0,2 miljoen lager uit dan begroot. Dit is het gevolg van lagere reguliere afschrijvingen vanwege het niet of later in het jaar plaatsvinden van investeringen ten opzichte van de investeringsbegroting. Tevens is hier een waardevermindering opgenomen van ons pand aan de Storm Buysingstraat in Leiden voor € 0,1 miljoen.

De huisvestingslasten waren € 0,7 hoger dan de begroting. Dat komt omdat we in het kader van de aanstaande fusie met ROC Leiden en de vorming van het gezamenlijke MBO College Gezondheidszorg lokalen hebben moeten huren in het pand van ROC Leiden aan de Bargelaan. Hogere kosten waren er voornamelijk voor extra onderhoudskosten en de contractuele bijdrage aan de asbestsanering van het pand Rapenburg Leiden dat ID College eind 2013 heeft verkocht.

De overige lasten waren € 0,5 miljoen hoger. Er zijn hogere kosten voor projectkosten, porti- en telefoonkosten en kosten voor verhuizingen die waren begroot onder de investeringen. We gaven wederom minder uit aan onderwijsgerelateerde kosten als gevolg van verdere digitalisering.

RENTEBATEN EN RENTELASTEN

De rentelasten waren € 0,1 miljoen hoger en dat is met name een gevolg van een verhoging van het productopslagpercentage voor de lening van € 5 miljoen (tranche 3).

VERGELIJKING BALANSPOSTEN MET 2015

ACTIVA (BEDRAGEN IN € 1.000.000)	2016	2015	VERSCHIL
1.2 MATERIËLE VASTE ACTIVA	71,8	68,9	2,9
1.3 FINANCIËLE VASTE ACTIVA	0,0	0,0	0,0
1.5 VORDERINGEN	2,5	1,3	1,2
1.7 LIQUIDE MIDDELEN	2,0	0,9	1,1
TOTAAL ACTIVA	76,3	71,1	5,2

De materiële vaste activa namen met € 2,9 miljoen toe. De nieuwbouw Leiden is dit jaar afgerond en in gebruik genomen en daarnaast investeerden we vooral in hard- en software.

De vorderingen namen toe met € 1,2 miljoen door de rekening-courant verhouding met ROC Leiden en de vordering op groepsmaatschappijen. De rekeningcourant met ROC Leiden is begin 2017 afgewikkeld.

De liquide middelen bedroegen € 2,0 miljoen aan het eind van 2016, dit is € 1,1 miljoen hoger dan aan het eind van 2015. In november 2016 ontving ID College het resultaatafhankelijke budget voor studiewaarde van € 2,5 miljoen. Hier staan geen volledige uitgaven tegenover. De eindstand van de liquide middelen in 2015 was fors lager als gevolg van de gemaakte kosten voor de nieuwbouw in Leiden eind 2015, conform de investeringsbegroting.

PASSIVA (BEDRAGEN IN € 1.000.000)	2016	2015	VERSCHIL
2.1 EIGEN VERMOGEN	30,0	28,9	1,1
2.2 VOORZIENINGEN	4,3	5,1	-0,8
2.3 LANGLOPENDE SCHULDEN	21,1	18,3	2,9
2.4 KORTLOPENDE SCHULDEN	20,9	18,9	2,0
TOTAAL PASSIVA	76,3	71,1	5,2

Het eigen vermogen is uitsluitend verhoogd met het positieve exploitatieresultaat over 2016. Hierbij is wel een uitsplitsing gemaakt tussen de private activiteiten en de publiek activiteiten.

De voorzieningen namen af met € 0,8 miljoen. We vormden de voorziening duurzame inzetbaarheid voor € 0,4 miljoen. We verhoogden de voorziening wachtgeld, jubileumrechten en langdurig zieken. Het totaalbedrag van de verhogingen is € 1,0 miljoen. Tegenover de verhogingen staan onttrekkingen van € 1,1 miljoen en een vrijval van € 1,0 miljoen.

De langlopende schulden namen met € 2,9 miljoen toe door het afnemen van het flexibele krediet van € 6,9 miljoen. Daarnaast hebben we conform de overeenkomsten de aflossingen over het flexibele krediet en de aflossing over de lening van € 5 miljoen (tranche 3) gedaan. De aflossingsverplichtingen over 2017 staan gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

De kortlopende schulden namen toe met € 2,0 miljoen, met name door de aflossingsverplichtingen in 2017.

DEELNEMING

Stichting ID College heeft 100 procent deelneming in Holding ID College B.V. Op 25 februari 2013 richtten we deze bv op. In de bv vindt nog geen activiteit plaats en dat is voorlopig ook niet te verwachten. Daarom heeft er geen consolidatie plaatsgevonden.

Daarnaast neemt stichting ID College deel in de transitiestichting ROC Leiden/ID College. Deze hebben we evenmin in de consolidatie meegenomen.

INVESTERINGSBELEID

In plaats van de begrote € 11,2 miljoen, gaven we uiteindelijk € 11,4 miljoen uit aan investeringen. De nieuwbouw van het pand aan de Breestraat in Leiden is in 2016 afgerond en opgeleverd. De volledige investering hiervan bedraagt € 21,3 miljoen. Dit is € 0,7 miljoen lager dan begroot. Er is een begin gemaakt voor de nieuwbouw en verbouwing van ons pand aan de Storm Buysingstraat in Leiden. Dit was niet begroot voor 2016.

Treasurymanagement

In 2016 hebben we het laatste deel van de kredietfaciliteit opgenomen. Dit betreft het flexibele krediet tot € 6,9 miljoen in verband met de kosten voor de nieuwbouw in Leiden. De hoogte van de huidige lening is nu € 26,4 miljoen. Het restant is in drie tranches in 2011, 2012 en 2013 ontvangen. In 2016 is gestart met de aflossing van dit krediet, dit loopt door tot 2031. Hiervoor hebben we een renteplafond afgesproken voor € 2 miljoen vanaf 2014 (3 procent) en € 8,5 miljoen vanaf 2015 (4 procent). De oorspronkelijke flexibele faciliteit van € 8,5 miljoen is volgens afspraak met de Rabobank verlaagd met de verkoopopbrengst van één van onze panden in Leiden. Stichting Waarborgfonds BVE borgt de totale faciliteit.

BEHEERSING RENTERISICO EN UITZETTINGEN

Om de gevolgen van een toekomstige rentestijging te mitigeren, hebben we een aantal renteproducten (derivaten). Onderstaande tabel vat samen hoe we het renterisico beheersen.

TRANCHE	DERIVAAT
Tranche 1: € 6,5 miljoen	Swap
Tranche 2: € 8,0 miljoen	Swap
Tranche 3: € 5.0 miljoen	Swap
Variabel: € 6,9 miljoen	Cap
Totaal: € 26.400.000	

We gebruiken rente-instrumenten uitsluitend om renterisico's te reduceren. Om renterisico's ten aanzien van de hypothecaire leningen af te dekken, maken we gebruik van derivaten. Dit op een zodanige manier dat risico's minimaal zijn. De swaps zijn hierbij gekoppeld aan de daadwerkelijke leningen voor de renovatie- en nieuwbouwprojecten in Gouda, Leidschendam en Leiden. We gebruiken deze middelen uitsluitend om de rente voor een langere tijd op een bepaald niveau te fixeren. Zo zijn de rentepercentages voor de bestaande leningen vastgelegd. De renteonzekerheid ten aanzien van het variabele deel is afgedekt met een cap (renteplafond).

De Raad van Toezicht was nauw betrokken bij de totstandkoming van de kredietfaciliteit in 2011. De auditcommissie adviseerde vooraf positief over de genomen stappen. Doordat de swaps zijn gekoppeld aan onderliggende leningen, beïnvloeden stijgingen en dalingen van de marktrente onze financiële positie niet. Hierover zijn ook nadrukkelijk afspraken gemaakt met de verstreckende bank.

De geld- en kapitaalmarktrentes stegen nog niet in de afgelopen periode. Zodoende had de swap op 31 december 2016 een negatieve marktwaarde. Deze negatieve marktwaarde houdt een latente verplichting aan de bank in, maar daadwerkelijke betaling vindt slechts plaats bij vervroegde aflossing. Daarvan is op dit moment geen sprake. De rentecap heeft een positieve marktwaarde.

In de jaarrekening onder 1.7 Liquide Middelen wordt toegelicht dat onder de deposito's bankgaranties en een partnershiprekening is opgenomen. Wij zijn terughoudend met het afgeven van bankgaranties en zien dan ook weinig tot geen risico in deze.

TREASTATUUT EN -COMMISSIE

Voor beslissingen op het gebied van treasury-activiteiten stelden we een Treasurystatuut op. De 'Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek' gold daarbij als vertrekpunt. In het statuut liggen de hoofdlijnen van het treasurybeleid vast. We hebben hierin de bevoegdheden en verantwoordelijkheden rond de uitvoering van het beleid beschreven. Ook de manier van informatievoorziening aan de diverse partijen staat erin. Het Treasurystatuut is begin 2012 door de Raad van Toezicht goedgekeurd. Elke vier jaar toetsen we de actualiteitswaarde van het statuut en passen het zo nodig aan. Eind 2016 hebben we bij het Treasurystatuut een aanhangsel opgesteld om het huidige statuut in lijn te brengen met de nieuwe regeling beleggen, lenen en derivaten. Verdere optimalisatie en harmonisatie van de nieuwe regeling beleggen, lenen en derivaten zullen we vormgeven in het Treasurystatuut van de nieuw te vormen organisatie.

Bij het vaststellen van het Treasurystatuut richtten we ook de treasurycommissie op. Deze bestaat uit het lid van het College van Bestuur met de portefeuille bedrijfsvoering, de directeur Planning & Control, het hoofd Business Control,

de directeur SSC Facilitair Bedrijf en het hoofd Financiële Administratie. De treasurycommissie bereidt de besluitvorming rond het treasury beleid voor en ondersteunt deze. Met ingang van 2016 hebben we de overlegfrequentie van de treasurycommissie verhoogd naar een keer per maand. In totaal kwam de treasurycommissie acht keer bij elkaar. Gedurende vakanties kwamen de overleggen te vervallen. Dit had te maken met de afroep van het flexibel krediet van € 6,9 miljoen voor de nieuwbouw Leiden en de goede beheersing van de liquiditeiten. Op de agenda van de overleggen stonden de voortgang van de liquiditeitspositie, de herbeoordeling van de rentederivaten, nieuwe wet en regelgeving en nog openstaande punten uit het treasuryplan.

De doelstellingen van het treasurybeleid van ID College luiden als volgt:

- 1 Toegang tot de financiële markten verkrijgen en handhaven, tegen zo gunstige mogelijke condities.
- 2 Kosten rond het beheer van geldstromen en financiële posities minimaliseren. Het gaat hierbij om zowel interne verwerkingskosten als externe kosten.
- 3 Risico's op het gebied van rente, valuta, koersen, liquiditeiten en kredieten vermijden.
- 4 Rendement op beschikbare liquide middelen optimaliseren, met minimale risico's.

Begrotingscijfers 2017 en meerjarenperspectief (toekomstparagraaf)

De basis van het meerjarenperspectief is de strategische richting die we hebben vastgelegd in ons koersdocument "ondernemen in ontwikkeling". Voor de begroting 2017 luidt het motto "teams aan zet, basis op orde", waarbij we gezamenlijk betekenis geven aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit. We zien deze lijn ook terug in de plannen en (deel)begrotingen van de domeindirecties, de directeuren van de Shared Service Centra (SSC) en strategische stafdiensten.

De invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek door het Ministerie van OCW hebben we verwerkt in de begroting. Ook hebben we in de begroting stilgestaan bij de middelen ten behoeve van de kwaliteitsafspraken voor zowel het investeringsbudget als het resultaatafhankelijke budget. De gekozen lijn, waarbij de lumpsumbekostiging wordt gebruikt voor de organisatie en uitvoering van het primaire onderwijsproces en alle reguliere onderwijsactiviteiten, wordt doorgezet. De incidenteel verkregen middelen zetten we in voor (incidentele) activiteiten zoals innovatie en kwaliteitsverbeteringen.

Naast de al bekende maatregelen (verkorting/vereenvoudiging kwalificatiestructuur en macrodoelmatigheid) hebben we tevens rekening gehouden met wijzigingen in het macrobudget (invoering OV-kaart onder 18 jaar, toename deelnemersvolume en het uitstellen van de centrale taakstelling tot de voorjaarsnota 2017).

We reserveren circa € 1 miljoen in de begroting 2017 voor strategische vernieuwing en innovatie. De middelen van de kwaliteitsafspraken van circa € 3,5 miljoen in deze begroting zijn apart gereserveerd. Uitgangspunt hierbij is dat we de middelen niet uitgeven voordat we de beschikking ontvangen hebben. De middelen zetten we in op basis van de door het onderwijs gemaakte plannen, waarvoor we in 2017 € 1,6 miljoen inzetten voor het op orde brengen van de basisactiviteiten. Naast de middelen van de kwaliteitsafspraken hebben we een resultaatafhankelijk budget beschikbaar gesteld voor studiewaarde (circa € 2,8 miljoen) en BPV (circa € 1,3 miljoen). De definitieve vaststelling moet nog plaatsvinden. Planvorming voor de uitvoering en inzet van de middelen vindt derhalve voorzichtigheidshalve plaats in 2017.

Het investeringsvolume voor 2017 bedraagt € 3,5 miljoen. Het aandeel van onderhoud, verbouwingen en nieuwbouw is na de oplevering van de nieuwbouw in Leiden medio 2016 gedaald van 79 % naar circa 39 % van het investeringsvolume. We investeren circa 48 % in ICT (hard- en software en bring your own device) en circa 13 % in facilitaire zaken. We voorzien voor 2020 een totaal investeringsvolume van circa € 3 miljoen per jaar.

Het meerjarenperspectief 2017 - 2021 geeft een sluitende begroting. De komende jaren werken we toe naar een jaarlijks rendement van circa 2 % met ingang van 2021. Dit past binnen onze ambitie voor een gezonde financiële huishouding.

PRIVATE ACTIVITEITEN

In een pilotfase van drie jaar geven we met drie domeinen (Dienstverlening, Gezondheidszorg en Techniek & ICT) in samenwerking met ID College Werkt invulling aan contractactiviteiten. In 2016 heeft een verdere opbouw van de contractactiviteiten plaatsgevonden. Het doel hiervan is dat ID College Werkt en de onderwijsdomeinen samenwerken om ID College van een bolwerk naar een netwerkorganisatie te transformeren door de marktvraag snel te vertalen naar kwalitatief goed maatwerkonderwijs. In 2017 en 2018 vindt een verdere structurele inbedding in de organisatie plaats.

De omvang van de contractactiviteiten heeft een ratio van 0,6 %. Dit betreft de opbrengsten contractactiviteiten van € 0,6 miljoen t.o.v. totale baten IDC van € 94,0 miljoen. De baten vanuit contractactiviteiten zijn € 0,1 miljoen hoger dan begroot waarbij we een positief resultaat hebben behaald van € 54.000. In 2017 streven we naar een omvang van de contractactiviteiten van € 1,1 miljoen. Gelet op de omvang van contractonderwijs is het financieel risico beperkt, alsmede de impact op de liquiditeit en solvabiliteit. Voor de organisatie en uitvoering van contractonderwijs is ID College niet afhankelijk van private partners. Verder wordt per activiteit een overeenkomst opgesteld waarin de aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen.

Tot slot is er gekozen om tijdens de pilot fase een flexibele organisatievorm te kiezen. De nadruk ligt nu op het uitvoeren van de pilot fase die tot en met 2017 duurt. In 2017 dienen we op basis van de evaluatie van de resultaten van de pilot te besluiten op welke wijze we het contractonderwijs vervolgen.

SEGMENTATIE PUBLIEK EN PRIVAAT VERMOGEN

Volgens de Richtlijn Jaarverslaggeving (RJ 660) mogen wij de jaarrekening van het eigen vermogen segmenteren in een publiek deel en een privaat deel. In de onderliggende jaarrekening is een deel van het eigen vermogen (€ 108.000) ondergebracht in een private bestemmingsreserve. Het bedrag van € 108.000 bestaat uit bijdragen van boekenleveranciers in de jaren 2002 tot en met 2006 en bestemming van het resultaat 2016 op contract-activiteiten ter grootte van € 54.000.

Kengetallen

De solvabiliteit is het eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen. Omdat het vreemd vermogen toegenomen is, daalt de solvabiliteit van 0,41 naar 0,39. De liquiditeit (vloTTende activa gedeeld door vloTTende passiva) steeg van 0,12 naar 0,21. Dit wordt veroorzaakt door een sterk gestegen eindstand liquide middelen in 2016 als gevolg van hoge ontvangsten rijksbijdrage in de maand november. De rentabiliteit daalde van 1,71 naar 1,12. Dit vanwege een lager exploitatieresultaat. Alle waarden voor solvabiliteit en rentabiliteit bevinden zich binnen de signaleringsgrenzen van het Ministerie van OCW voor de mbo-sector. De liquiditeitswaarde ligt onder deze signaleringsgrens.

De kengetallen weerstandsvermogen en huisvestingsratio zijn nieuw opgenomen dit jaar. Deze kengetallen liggen beide jaren dicht tegen elkaar aan en voldoen ruim aan de normen van het Ministerie van OCW. Het weerstandsvermogen geeft aan hoe het eigen vermogen zich verhoudt ten opzichte van de totale baten. De huisvestingsratio laat zien wat de verhouding is van de huisvestingslasten inclusief afschrijving op gebouwen en terreinen ten opzichte van de totale lasten.

	SIGNALERINGSWAARDEN OCW	2016	2015
SOLVABILITEIT	0,3 – 0,6	0,39	0,41
LIQUIDITEIT	hoger dan 0,5	0,21	0,12
RENTABILITEIT	hoger dan 0	1,12	1,71
WEERSTANDSVERMOGEN	Hoger dan 0,05	0,31	0,31
HUISVESTINGSRATIO	Lager dan 0,15	0,10	0,09

DEEL VIII

JAARREKENING

JAARREKENING 2016

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de Richtlijnen jaarverslaggeving onderwijs (RJO), Richtlijnen jaarverslaggeving en de inrichtingsvereisten van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek (BW). RJ 660 onderwijsinstellingen is het sectorspecifieke hoofdstuk dat samen met de RJO de inrichtingseisen regelen van de jaarverslaggeving van alle bekostigde onderwijsinstellingen.

1 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATSBEPALING

1.1 Algemeen

Stichting ID College is statutair gevestigd in Gouda. De stichting heeft ten doel het doen geven en bevorderen van een zo breed mogelijk en zo goed mogelijk onderwijspakket te weten opleidingen educatie en beroepsonderwijs zoals bepaald in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs en het verrichten van hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Grondslagen voor de waardering van de activa, passiva en resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders vermeld, waardeerden we de activa en passiva tegen nominale waarde.

Een actief komt op de balans als de toekomstige economische voordelen waarschijnlijk naar de organisatie toevloeien en als we de waarde daarvan betrouwbaar kunnen vaststellen. Een verplichting komt op de balans als de afwikkeling daarvan waarschijnlijk gepaard gaat met een uitstroom van middelen, en als we de omvang van het bedrag betrouwbaar kunnen vaststellen.

We rekenen de baten en lasten toe aan de periode waarop zij betrekking hebben.

SCHATTINGSWIJZIGING

Van een schattingswijziging is sprake indien een eerdere schatting wordt herzien. Dit kan noodzakelijk zijn op grond van wijzigingen in de omstandigheden waarop de schatting is gebaseerd of het beschikbaar komen van nieuwe informatie met betrekking tot de te schatten grootheid. Schattingswijzigingen worden verwerkt in de periode waarin de schattingen worden herzien indien de wijzigingen alleen op deze periode betrekking hebben. Indien de

schattingswijziging tevens betrekking heeft op toekomstige perioden vindt wijziging prospectief plaats in de hiervoor relevante perioden. Eventuele bijzonderheden ten aanzien van schattingen, aannames en veronderstellingen zijn hierna opgenomen bij de toelichtingen van de resultaat- en balansposten.

Het effect van een schattingswijziging dient te worden verwerkt in de winst- en verliesrekening (RJ 145.301):

- in de periode waarin de schattingswijziging plaatsvindt, indien de wijziging alleen invloed heeft op die periode
- in de periode waarin de schattingswijziging plaatsvindt, alsmede de toekomstige perioden, indien de wijziging zowel van invloed is op de huidige periode als op de toekomstige perioden.

In de jaarrekening 2015 is de verplichting inzake de regeling duurzame inzetbaarheid opgenomen onder paragraaf 5.2 'niet in de balans opgenomen verplichtingen'. Op basis van nieuwe inzichten en het beschikbaar komen van nieuwe informatie is besloten om in de jaarrekening 2016 voor deze regeling een voorziening te vormen. De schattingswijziging heeft een impact van € 403.959 op het resultaat van 2016 en is in de staat van baten en lasten opgenomen onder de dotaties personele voorzieningen.

Alle bedragen in de tabellen van deze jaarrekening luiden in euro's en zijn in duizendtallen weergegeven, tenzij anders vermeld. Bedragen in de lopende tekst staan niet in duizendtallen weergegeven.

GROEPSSTRUCTUUR

Stichting ID College is enig aandeelhouder in Holding ID College B.V. Holding ID College B.V. is de houdster van een viertal dochtervennootschappen. Aangezien er geen activiteiten plaatsvinden in deze bv's, is conform artikel 407, BW 2 afgezien van consolidatie.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen, wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

PRIMAIRE FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN (DERIVATEN)

Financiële derivaten waarbij de onderliggende waarde niet beursgenoteerd is worden tegen kostprijs opgenomen. Indien per balansdatum de reële waarde lager is dan de kostprijs dan wel negatief is, wordt het derivaat ten laste van de winst-en-verliesrekening afgewaardeerd naar de lagere reële waarde, tenzij kostprijs-hedge-accounting wordt toegepast. Bij de bepaling van de lagere reële waarde wordt het effect van lopende rente buiten beschouwing gelaten.

KOSTPRIJS HEDGEACCOUNTING

ID College past hedge accounting toe op basis van individuele documentatie per individuele hedgerelatie. ID College documenteert de wijze waarop de hedge-relaties passen in de doelstellingen van het risicobeheer, de hedgestrategie en de verwachting aangaande de effectiviteit van de hedge.

1.2 Waarderingsgrondslagen voor de balans

VASTE ACTIVA

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa (roerende en onroerende goederen) zijn gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs en verminderd met (cumulatieve) afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. We berekenen de

afschrijvingen volgens de lineaire methode op basis van de geraamde economische levensduur.

Activeringsgrens

- voor roerende goederen ligt de activeringsgrens op een aanschafprijs van meer dan € 1.000. De afschrijving vindt plaats naar rato van het jaar en de maand van aanschaf.
- voor onroerende goederen is geen activeringsgrens benoemd. De eerste afschrijving voor nieuwbouw vindt plaats na ingebruikname. Bij renovaties, verbouwingen of groot onderhoud vindt afschrijving plaats naar rato van de voortgang van de werkzaamheden gedurende het jaar.

GEBOUWEN EN TERREINEN

Gebouwen en/of terreinen waarvan in het kader van de OKF-97 operatie het economisch claimrecht is verkregen, zijn gewaardeerd tegen de normatieve restwaarde zoals deze door het ministerie van OCW is bepaald bij de uitvoering van de OKF. Dit onder aftrek van toegepaste afschrijvingen. Afschrijving vond vanaf 2006 plaats op basis van de geschatte economische levensduur zoals deze is aangegeven bij de uitvoering van de OKF. Namelijk dertig jaar. Onder de deelcategorie gebouwen vonden nieuwe activeringen plaats. Afschrijving van deze investeringen vindt plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Wanneer de geschatte economische levensduur wijzigt, verwerken we de nieuwe afschrijvingslasten in hetzelfde onderdeel van de winst- en verliesrekening als de oorspronkelijke schatting.

Kosten die direct zijn verbonden aan het onderhoud van een materieel vast actief, verwerken we in de kostprijs ervan. Afschrijving vindt plaats op basis van gelijke termijnen als het actief. Wanneer de geschatte levensduur niet overeenkomt, hanteren we voor het onderhoud de componentenbenadering. Hierbij merken we de kosten van groot onderhoud aan als afzonderlijke componenten, ineens bij ingebruikname van het actief. Deze afzonderlijke componenten schrijven we vervolgens af in de periode tot aan het moment van uitvoeren van het groot onderhoud.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

DEELNEMINGEN

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarmee we invloed van betekenis kunnen uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid, waarderen we volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed

van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij een aandeelhoudersbelang groter dan 20 procent van de aan de aandelen verbonden stemrechten.

We berekenen de nettovermogenswaarde volgens de grondslagen die gelden voor ID College. Voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, gaan we uit van de waarderingsgrondslagen van de betreffende deelneming.

Conform de nettovermogenswaardemethode, nemen we de deelnemingen in de balans op tegen het aandeel van ID College in de nettovermogenswaarde. Dit vermeerderd met ons aandeel in de resultaten van de deelneming vanaf het moment van verwerving, verminderd met ons aandeel in de dividenduitkeringen van de deelneming.

In de winst-en-verliesrekening staat het aandeel van ID College in het resultaat van de deelnemingen. Indien en voor zover ID College niet zonder beperking uitkering van de positieve resultaten kan bewerkstelligen, nemen we de resultaten op in een wettelijke reserve. Dat doen we ook met ons aandeel in de rechtstreekse vermogensvermeerderingen en –verminderingen van de deelnemingen.

Als de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarderen we deze op nihil. Hierbij nemen we ook andere langlopende belangen in de deelneming mee die feitelijk worden aangemerkt als een onderdeel van de netto-investering. Indien en voor zover ID College in deze situatie geheel of deels instaat voor de schulden van de deelneming of het stellige voorname heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, nemen we een voorziening op.

OVERIGE VORDERINGEN

De overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde. Vervolgens waarderen we deze tegen de geamortiseerde kostprijs, die gelijk is aan de nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. We voldoen aan de gewijzigde voorschriften van de RJ 290 Financiële instrumenten.

VLOTTENDE ACTIVA

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

We nemen de vorderingen en overlopende activa bij eerste verwerking op tegen de reële waarde. Vervolgens waarderen we deze tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid brengen we in mindering. We bepalen deze voorzieningen op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

LIQUIDE MIDDELEN

We nemen de liquide middelen op tegen nominale waarde.

EIGEN VERMOGEN

Onder het eigen vermogen staan de algemene reserve en de bestemmingsreserves gepresenteerd. De algemene reserve is de reserve die ter vrije beschikking staat van ID College. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Hierbij maken we onderscheid tussen reserves die zijn opgebouwd uit publieke dan wel uit niet-publieke (private) middelen.

VOORZIENINGEN

Onder de voorzieningen zijn de personele voorzieningen gepresenteerd. Tenzij anders is aangegeven, zijn de voorzieningen opgenomen tegen nominale waarde. Dotaties (oftewel toevoegingen) aan de voorzieningen vinden plaats ten laste van de exploitatierekening. Onttrekkingen (oftewel uitgaven) vinden plaats ten laste van de voorzieningen. We nemen voorziening in verband met verplichtingen uitsluitend op als:

- ID College op de balansdatum een huidige, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft op grond van een gebeurtenis uit het verleden;
- een uitstroom van middelen waarschijnlijk is vereist om de verplichting af te wikkelen;
- we een betrouwbare schatting kunnen doen van het bedrag van de verplichting.

ID College heeft voor haar werknemers een toezegd-pensioenregeling. Werknemers die hiervoor in aanmerking komen hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen. Dit is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen opbouwde bij ID College.

De verplichtingen die voortvloeien uit deze personeelsrechten, brachten we onder bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. ID College betaalt hiervoor 70 procent van de premies, de werknemer betaalt 30 procent. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door zijn financiële verplichtingen) dit toelaat.

Naar de stand van ultimo december 2016 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 96,6 procent (bron: www.abp.nl, 14-02-2017). “De pensioenregels schrijven voor dat de beleidsdekkingsgraad van ABP 128% moet zijn. Afhankelijk van de rente en beleggingsmix kan deze grens” verschuiven. Ook is wettelijk bepaald dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan 5 jaar onder 104,2% mag liggen. Afhankelijk van de rente en beleggingsmix kan deze grens verschuiven.

ID College is niet verplicht aanvullende bijdragen te doen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. We verantwoordt daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening.

LANGLOPENDE SCHULDEN

Schulden met een resterende looptijd van langer dan één jaar gelden als langlopend. Het aflossingsbedrag van het lopende jaar staat onder de kortlopende schulden. Langlopende schulden waarderen we tegen geamortiseerde kostprijs. Op de afdekking van de renterisico's van de langlopende schulden zijn swaps afgesloten. Voor de verwerking van de swaps wordt kostprijs hedgeaccounting toegepast.

KORTLOPENDE SCHULDEN

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden nemen we bij eerste verwerking op tegen de reële waarde en vervolgens waarderen we deze tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

OVERLOPENDE PASSIVA

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Vrijval ten gunste van de exploitatierekening geschiedt naar rato van de besteding.

OPERATIONAL LEASING

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden niet bij ID College liggen, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

1.3 Resultaatbepaling

Het jaarresultaat ontstaat door de baten te verminderen met de lasten over dezelfde periode. Daarbij rekenen we baten aan het verslagjaar toe voor zover de betreffende prestaties zijn verricht in het verslagjaar. We bepalen de lasten en baten met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. We rekenen de baten en lasten toe aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. We berekenen de afschrijvingen lineair op basis van de levensduur die is vermeld onder de grondslagen van waardering.

RIJKSBIJDRAGEN

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) verwerken we in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) staan verantwoord ten gunste van de staat van baten en lasten, naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum staan onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) staan verantwoord ten gunste van de staat van baten en lasten, in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen staan onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden

verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

OVERIGE EXPLOITATIESUBSIDIES

Overige exploitatiesubsidies brengen we ten gunste van de staat van baten en lasten in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen, waarin de opbrengsten zijn gedeerd of waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

We rekenen de opbrengsten Inburgering (WI) aan het verslagjaar toe onder aftrek van een voorziening. Deze vormen we door alle studenten die nog geen diploma hebben behaald en/of die het traject nog niet volledig hebben afgerond te voorzien, op basis van de nog te factureren waarde en onze inschatting van een succesvol afgerond traject.

1.4 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

2 BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(BEDRAGEN IN € 1.000)
(NA RESULTAATBESTEMMING)

ID COLLEGE TE GOUDA

	31-12-16		31-12-15	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
1.2 MATERIËLE VASTE ACTIVA	71.846		68.918	
1.3 FINANCIËLE VASTE ACTIVA	2		1	
	71.848		68.919	
VLOTTENDE ACTIVA				
1.5 VORDERINGEN	2.470		1.280	
1.7 LIQUIDE MIDDELEN	2.000		926	
	4.470		2.206	
TOTAAL ACTIVA		76.318		71.125
EIGEN VERMOGEN				
2.1 EIGEN VERMOGEN	29.960		28.890	
		29.960		28.890
2.2 VOORZIENINGEN		4.329		5.097
2.3 LANGLOPENDE SCHULDEN		21.109		18.250
2.4 KORTLOPENDE SCHULDEN		20.920		18.887
TOTAAL PASSIVA		76.318		71.125

3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN
OVER 2016

(BEDRAGEN IN € 1.000)

ID COLLEGE TE GOUDA

		2016		BEGROTING 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
BATEN							
3.1	RIJKSBIJDRAGEN	88.750		86.732		86.869	
3.2	OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN EN -SUBSIDIES	2.521		1.426		3.070	
3.3	COLLEGE-, CURSUS-, LES- EN EXAMENGELDEN	274		189		212	
3.4	BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN	1.689		1.747		1.423	
3.5	OVERIGE BATEN	1.972		1.241		2.091	
TOTAAL BATEN			95.207		91.334		93.666
LASTEN							
4.1	PERSONEELSLASTEN	72.045		69.952		70.268	
4.2	AFSCHRIJVINGEN	7.224		7.386		7.145	
4.3	HUISVESTINGSLASTEN	4.719		3.995		4.118	
4.4	OVERIGE INSTELLINGSLASTEN	9.186		8.645		9.699	
TOTAAL LASTEN			93.174		89.978		91.231
SALDO BATEN EN LASTEN			2.033		1.356		2.436
5 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			-963		-856		-832
NETTORESULTAAT			1.070		500		1.604

4 KASSTROOMOVERZICHT
OVER 2016

(BEDRAGEN IN € 1.000)

ID COLLEGE TE GOUDA

	2016		2015	
	€	€	€	€
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN				
SALDO BATEN EN LASTEN		2.033		2.436
AANPASSINGEN VOOR:				
- AFSCHRIJVINGEN	7.175		7.145	
- VERKOOPRESULTAAT	-240			
- MUTATIES VOORZIENINGEN	-768		-1.242	
		6.167		5.903
VERANDERINGEN IN VLOTTENDE MIDDELEN				
- VOORRADEN	0		0	
- VORDERINGEN	-1.190		1.090	
- KORTLOPENDE SCHULDEN	146		-4.525	
		-1.045		-3.435
KASSTROOM UIT BEDRIJFSOPERATIES		7.155		4.904
ONTVANGEN INTEREST	0		70	
BETAALDE INTEREST	-775		-754	
		-775		-683
TOTALE KASTSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		6.380		4.220
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN				
INVESTERINGEN IN MATERIËLE VASTE ACTIVA	-11.364		-20.460	
DESINVESTERINGEN IN MATERIELE VASTE ACTIVA	1.501		4.772	
MUTATIE IN FINANCIËLE VASTE ACTIVA	-1		-1	
TOTAAL KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		-9.864		-15.689
KASSTROOM UIT FINANCIËRINGSACTIVITEITEN				
NIEUW OPGENOMEN LENINGEN	6.900		0	
AFLOSSING LANGLOPENDE SCHULDEN	-2.341		0	
TOTAAL KASSTROOM UIT FINANCIËRINGSACTIVITEITEN		4.559		0
MUTATIE IN DE LIQUIDE MIDDELEN		1.075		-11.469

5 TOELICHTING OP DE BALANS
PER 31 DECEMBER 2016

1.2 MATERIELE VASTE ACTIVA

	AANSCHAFPRIJS	CUMULATIEVE AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN	BOEKWAARDE 1 JANUARI 2016	INVESTeringen	IN GEBRUIK NAME	DESINVESTeringen	AFSCHRIJVINGEN	AFSCHRIJVINGEN OP DESINVESTeringen	AANSCHAFPRIJS	CUMULATIEVE AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN	BOEKWAARDE 31 DECEMBER 2016
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.2.1 GEBOUWEN EN TERREINEN	90.565	42.991	47.574	923	19.956	2.844	4.349	1.600	108.545	45.685	62.860
1.2.2 INVENTARIS EN APPARATUUR	37.176	29.327	7.849	1.451	1.896	261	2.819	245	40.262	31.901	8.361
1.2.3 ANDERE VASTE BEDRIJFSMIDDELEN	98	92	7	83	0	0	8	0	182	100	82
1.2.4 IN UITVOERING EN VOORUITBETALINGEN	13.489	0	13.489	8.907	-21.852	0	0	0	544	0	544
1.2.5 NIET AAN HET PROCES DIENSTBARE MVA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	141.328	72.409	68.918	11.364	0	3.105	7.175	1.844	149.532	77.686	71.846

DE AFSCHRIJVINGSTERMIJNEN BEDRAGEN VOOR:

Terreinen	Geen afschrijving
Gebouwen	30 jaar
Renovaties, verbouwingen en groot onderhoud	10 jaar
Machines/installaties	10 jaar
Hard- en software	4 jaar
Hard- en software deelnemer-informatiesysteem	7 jaar
Audiovisuele hulpmiddelen	4 jaar
School- en kantoormeubilair	10 jaar
Vervoersmiddelen	5 jaar

Materiële vaste activa nog in uitvoering betreft OC plateau 3, project digitale aanmelding en de verbouwing van de Storm Buysingstraat in Leiden. Nieuwbouw Breestraat Leiden is 22 augustus 2016 opgeleverd en geactiveerd.

De totale OZB-waarde van onze gebouwen bedraagt in 2016 circa € 48 miljoen. Dit zijn de panden die in eigendom zijn van ID College, huurpanden zijn er buiten gelaten.

1.3 FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	BOEKWAARDE 1 JANUARI 2016	INVESTeringen EN VERSTREKTE LENINGEN/GROEPS- MAATSCHAPPIJEN	DESINVESTeringen EN AFGELOSTE LENINGEN	BOEKWAARDE 31 DECEMBER 2016
	€	€	€	€
1.3.1 GROEPSMAATSCHAPPIJEN	1	1	0	2
1.3.5 VORDERINGEN OP OCW	0	0	0	0
1.3.7 OVERIGE VORDERINGEN	0	0	0	0
	1	1	0	2

Met ingang van 25 februari 2013 verkreeg Stichting ID College een 100 procent belang in Holding ID College B.V. Aangezien op dit moment geen activiteiten plaatsvinden in deze bv, is conform artikel 2:407 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek afgezien van consolidatie. Naast de aandelenkapitaalstorting is een lening aangegaan ter compensatie van de bankkosten. Over deze lening wordt geen rente berekend, aangezien de Euribor momenteel negatief is. Over aflossing zijn geen afspraken vastgelegd.

Het ministerie OCW erkent de vordering van scholen beroepsonderwijs uit hoofde van de te vorderen loonheffing en premie ABP over de maand juli 1991. Uitkering daarvan vindt slechts plaats bij opheffing van de school. De vorderingen zijn in 1991 afgewaardeerd tot € 2.

1.5 VORDERINGEN

		2016		2015	
		€	€	€	€
1.5.1	DEBITEUREN		719		378
1.5.2	OCW		0		0
1.5.3	VORDERING ROC LEIDEN		655		0
1.5.5	STUDENTEN / DEELNEMERS / CURSISTEN		856		583
1.5.6	OVERIGE OVERHEDEN		0		0
	VOORUITBETAALDE KOSTEN	227		255	
	VERSTREKTE VOORSCHOTTEN	26		18	
	OVERIGE	40		96	
1.5.8	OVERLOPENDE ACTIVA		294		368
1.5.9	AF: VOORZIENINGEN WEGENS ONINBAARHEID		-55		-50
			2.470		1.280

Bovenstaand overzicht betreft vorderingen die op balansdatum ten hoogste één jaar uitstaan.

De voornaamste oorzaak van de hogere debiteuren positie heeft te maken met latere facturatie van de VO scholen. Daarnaast werd in 2015 de WEB per kwartaal gefactureerd in plaats van op het eind van het 4e kwartaal 2016 en de totale omvang was ook nog eens hoger als gevolg van nieuwe subsidie. Als laatste heeft de latere facturatie door middel van accept email van het wettelijk cursusgeld ook nog invloed gehad op de debiteurenstand per 31 december 2016.

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

	2016	2015
	€	€
VOORZIENING DUBIEUZE DEBITEURENVORDERINGEN		
STAND PER 1 JANUARI	50	108
ONTTREKKING	-37	-108
DOTATIE	42	50
STAND PER 31 DECEMBER	55	50

1.7 LIQUIDE MIDDELEN

		2016	2015
		€	€
1.7.1	KASMIDDELEN	4	6
1.7.2	TEGOEDEN OP BANKREKENINGEN	1.968	772
1.7.3	DEPOSITO'S	28	149
		2.000	926

De eindstand van de liquide middelen in 2016 is hoger omdat eind november middelen ontvangen zijn voor het variabel deel kwaliteitsplan (studiewaarde) waar geen volledige uitgaven tegenover staan. Daarnaast werden eind 2015 veel uitgaven gedaan in het kader van de nieuwbouw Leiden. Eind 2016 is dit project afgerond en gaat het slechts om enkele restposten.

Onder de deposito's zijn bankgaranties en een partnershiprekening opgenomen. Deze deposito's zijn niet vrij opneembaar. De overige liquide middelen staan ter vrije beschikking van ID College.

2.1 EIGEN VERMOGEN

	STAND PER 1 JANUARI 2016	RESULTAAT	OVERIGE MUTATIES	STAND PER 31 DECEMBER 2016
	€	€	€	€
2.1.1 ALGEMENE RESERVE	28.836	1.015	0	29.851
2.1.2 BESTEMMINGSRESERVE (PUBLIEK)	0	0	0	0
2.1.3 BESTEMMINGSRESERVE (PRIVAAT)	54	55	0	109
	28.890	1.070	0	29.960

Met ingang van het verslagjaar 2008 maken we conform RJ 660 onderscheid tussen reserves die zijn opgebouwd uit publieke middelen en niet-publieke (private) middelen.

ID College heeft op dit moment geen intentie een zelfstandig opererende contractonderwijs tak te hebben. ID college streeft naar een reële prijs voor contractonderwijs. Hiervoor is een kostprijsmodel ontwikkeld waarin de directe uitvoeringskosten zijn opgenomen met een opslag voor het dekken van de kosten van de indirecte kosten.

Het positief behaalde resultaat op deze activiteiten wordt toegevoegd aan de private bestemmingsreserve.

Het batig saldo van € 1.014.558 is vooruitlopend op het besluit van de Raad van Toezicht toegevoegd aan de algemene reserve. Het batig saldo van de private activiteiten van € 54.682 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve privaat.

2.2 VOORZIENINGEN

	STAND PER 1 JANUARI 2016	DOTATIES	ONTTREK- KINGEN	VRIJVAL	STAND PER 31 DECEMBER 2016	RESTERENDE LOOPTIJD < 1JR.	RESTERENDE LOOPTIJD > 1JR.
	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1 PERSONEELS- VOORZIENINGEN	5.097	1.357	1.135	990	4.329	1.678	2.651
2.2.2 VOORZIENING VERLIESLATENDE CONTRACTEN	0	0	0	0	0	0	0
2.2.3 OVERIGE VOORZIENINGEN	0	0	0	0	0	0	0
	5.097	1.357	1.135	990	4.329	1.678	2.651

2.2.1

Onder de personeelsvoorzieningen vallen de voorzieningen wachtgeld, jubileumrechten, langdurig zieken, (pre-) FPU, Educatie, duurzame inzetbaarheid en herinrichting.

VOORZIENING WACHTGELD,
STAND PER 31 DECEMBER 2016: € 1.862.620
De voorziening wachtgeld is gebaseerd op een opgave van WW+, zij berekenden voor ons de totale verplichting voor de komende vijf jaar voor bovenwettelijke wachtgeld-uitkeringen. WW+ deed de berekening op individueel niveau voor personen die voor 100 procent ten laste van ID College komen.

VOORZIENING JUBILEUMRECHTEN,
STAND PER 31 DECEMBER 2016: € 406.000
Conform CAO MBO hebben jubilerende werknemers aanspraak op een jubileumgratificatie. Deze bedraagt bij een 25-jarig dienstverband 50 procent en bij een 40-jarig dienstverband 100 procent van de bezoldiging per maand. In deze voorziening bepalen we de jubileumrechten per individu, rekening houdend met de periode in dienst. Bij de berekening van de voorziening hielden we rekening met een ‘blijfkans’ van het huidige personeel.

Voor de voorzieningen wachtgeld en jubileumrechten zijn de verplichtingen contant gemaakt tegen een disconteringsvoet van 3 procent.

VOORZIENING LANGDURIG ZIEKEN,
STAND PER 31 DECEMBER 2016: € 208.000
Deze voorziening betreft de loonkosten voor medewerkers die per 31 december 2016 een jaar ziek zijn, en die naar verwachting niet in 2017 terugkeren in het arbeidsproces bij ID College.

VOORZIENING (PRE-)FPU,
STAND PER 31 DECEMBER 2016: € 82.032
Het College van Bestuur heeft in 2010 besloten alle medewerkers geboren voor 1 januari 1950 een pre-FPU-regeling aan te bieden. Niet alle medewerkers geboren voor 1950 komen in aanmerking voor pre-FPU. Daarbij is er een nadelig effect voor de hoogte van het uitkeringspercentage. Dit komt door gewijzigde regelgeving rondom FPU, pensioenuitkeringspercentage van deze regeling en de komst van de middelloonregeling. Er zijn drie verschillende regelingen uitgewerkt om alle medewerkers geboren voor 1 januari 1950 een

aantrekkelijke vertrekbevorderende regeling aan te bieden. In de berekening van de voorziening gingen we ervan uit dat 65 procent hiervan gebruikmaakt.

In overleg met het ABP zijn de kosten voor drie verschillende regelingen aangeboden:
1 Voor medewerkers in de leeftijd van 60, 61 en 62 jaar die voldoen aan de voorwaarden voor FPU bestaat een pre-FPU-regeling.
2 Voor medewerkers die op 1 augustus 2010 in aanmerking komen voor FPU, kopen we extra pensioen jaren in ter compensatie van het gemis van pensioenopbouw.
3 Voor de overige medewerkers van 60 jaar en ouder die niet in aanmerking komen voor FPU, kopen we extra ouderdomspensioen in.

VOORZIENING EDUCATIE,
STAND PER 31 DECEMBER 2016: € 269.864
In 2014 is besloten om een voorziening op te nemen voor de geleidelijke formatiereductie voor Educatie-WEB. Dit met als doel om uiterlijk op 31-12-2016 de formatie in zijn geheel te hebben afgebouwd. Dit is ook gerealiseerd. De huidige voorziening betreft verplichten uit gemaakte afspraken voor deze afbouw. Deze formatiereductie is met name door middel van externe mobiliteit en (vroegtijdige) beëindiging van de dienstverbanden worden gerealiseerd. De financiële middelen uit deze voorziening zullen hiervoor worden ingezet.

VOORZIENING DUURZAME INZETBAARHEID
STAND PER 31 DECEMBER 2016: € 403.959
Als gevolg van beter inzicht in de nieuwe regeling duurzame inzetbaarheid heeft ID College in dit boekjaar wel een betrouwbare schatting kunnen maken van deze verplichting. In het boekjaar 2015 werd het financiële effect van deze regeling nog ingeschat op € 30.000 voor 2016. Nu is een voorziening opgenomen voor de toekomstige verplichtingen van € 403.959. De voorziening wordt gevormd voor 100% van de toekomstige verplichtingen voor de categorie die deelneemt aan de regeling op het moment van bepalen van de omvang en voor de categorie die nog niet deelneemt aan de regeling, maar het recht heeft om deel te nemen, gelden de volgende percentages:
> 57 jaar: 5%
> 60 jaar: 3%
> 62 jaar: 1%

Vervolgens worden deze toekomstige verplichtingen contant gemaakt tegen 3% per jaar van de totale voorziening.

De voorziening duurzame inzetbaarheid is afgeleid vanuit de onderwijs cao. De regeling duurzame inzetbaarheid is bedoeld om werknemers in de gelegenheid te stellen afspraken te maken die hen helpen om ook op langere termijn het werk goed, gezond en met plezier te blijven doen, om werk en privé goed te combineren. Eigen verantwoordelijkheid en keuze van de werknemer staan daarbij voorop.

2.3 LANGLOPENDE SCHULDEN

	STAND PER 1 JANUARI 2016	AANGEGANE LENINGEN	AFFLOSSINGEN IN 2016	AFFLOSSING IN 2017 GEPRESEN- TEERD ONDER KORTLOPENDE SCHULDEN*	STAND PER 31 DECEMBER 2016	RESTERENDE LOOPTIJD > 1JR.	RESTERENDE LOOPTIJD > 5JR.	RENTEVOET
	€	€	€	€	€	€	€	
2.3.3 KREDIETINSTELLINGEN	18.250	6.900	2.341	1.700	21.109	21.109	12.000	variabel % obv 3-mnds euribor + opslag % (1,4% en 1,65%)
2.3.5 OVERIGE LANGLOPEN- DE SCHULDEN	0	0	0	0	0	0	0	0
	18.250	6.900	2.341	1.700	21.109	21.109	12.000	

* Onder kortlopende schulden wordt naast de aflossing in 2017 van het flexibele krediet van € 1,7 miljoen ook de aflossing in 2017 van tranche 3 van € 1,25 miljoen gepresenteerd.

In 2016 is het laatste deel van de kredietfaciliteit opgenomen. Dit betreft het flexibele krediet tot € 6,9 miljoen in verband met de kosten voor de nieuwbouw Leiden. De hoogte van de huidige lening is nu € 26,4 miljoen. Het restant is in drie tranches in 2011, 2012 en 2013 ontvangen. Hiervoor hebben we een renteplafond afgesproken voor € 2 miljoen vanaf 2014 (3 procent) en € 8,5 miljoen vanaf 2015 (4 procent). De oorspronkelijke flexibele faciliteit van € 8,5 miljoen is volgens afspraak met de Rabobank verlaagd met de verkoopopbrengst van één van onze panden in Leiden. Stichting Waarborgfonds BVE borgt de totale faciliteit.

VOORZIENING HERINRICHTING
STAND PER 31 DECEMBER 2016: € 1.097.171
Het College van Bestuur heeft in 2013 de voorziening herinrichting gevormd in verband met de herinrichting van de strategische stafdiensten, shared services centra en bestuursstaf. De verwachte uitgaven bestaan met name uit begeleiden van medewerkers naar een nieuwe functie binnen of buiten de organisatie. De voorziening was ook voor vergoedingen voor het voortijdig beëindigen van de arbeidsovereenkomst.

In 2016 is gestart met de aflossing van dit krediet, dit loopt door tot 2031. De kredietfaciliteit is tevens met ingang van 30 juni 2016 in vijf jaar ingeperkt. De waarde van de CAP per 31-12-2016 bedraagt € 7.508.333.

ID College maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de stichting blootstellen aan renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Deze financiële instrumenten zijn in de balans opgenomen. Financiële derivaten waarbij de onderliggende waarde niet beursgenoteerd is, staan tegen kostprijs opgenomen. ID College past kostprijshedge-accounting

toe op basis van de individuele hedge-relatie. De hedge-relatie is effectief en wordt tegen kostprijs gewaardeerd. Er is geen sprake van een ineffectief deel.

Het renterisico uit hoofde van het variabele rentepercentage op basis van 3-maands Euribor is afgedekt door middel van renteswaps van de variable 3-maands euribor naar een vast rentepercentage. Voor tranche één tot en met drie is een renteswap afgesloten. De marktwaarde van de renteswap bedraagt op 31 december 2016 € 4,2 miljoen negatief.

Het variabele deel van de kredietfaciliteit (€ 6,9 miljoen) is afgedekt met een rentecap (de marktwaarde hiervan is per 31 december 2016 € 1.000 positief). Deze marktwaarden liggen onder het met de Rabobank afgesproken bedrag van € 6 miljoen. Dit bedrag is een inschatting van de Rabobank ten aanzien van de mogelijke (negatieve) waardeontwikkeling van de renteswap. De Rabobank acht de huidige waarde van de zekerheden voldoende om een dergelijke latente verplichting (ter hoogte van het afgesproken bedrag) te kunnen dragen.

TRANCHE	BEDRAG	DERIVAAT	RENTEPERCENTAGE
Tranche 1	€ 6,5 miljoen	Swap	3,74%
Tranche 2	€ 8,0 miljoen	Swap	3,74%
Tranche 3	€ 5,0 miljoen	Swap	1,53%
Variabel	€ 6,9 miljoen	Cap	maximaal 4%
Totaal	€ 26,4 miljoen		

De gehanteerde opslag wordt eenmaal per 3 jaar door de bank vastgesteld, telkens met ingang van de dag na de laatste Opslagwijzigingsdatum.

ID College heeft nadrukkelijk niet de intentie om de investeringsfaciliteit (vervroegd) af te lossen. Daarom komt de negatieve marktwaarde niet tot uitdrukking in de jaarrekening. Omdat het een tijdelijk waarderingsverschil betreft, bestaat er geen risico op uitstroom van liquide middelen.

2.4 KORTLOPENDE SCHULDEN

		2016		2015	
		€	€	€	€
2.4.1	KREDIETINSTELLINGEN		2.950		1.250
2.4.2	VOORUITGEFACTUREERDE TERMIJNEN OHW		0		0
2.4.3	CREDITEUREN		3.477		4.091
2.4.4	OCW		0		29
PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN EN LOONHEFFING		3.204		2.653	
OMZETBELASTING		7		7	
2.4.7	BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN		3.211		2.660
2.4.8	SCHULDEN TERZAKE VAN PENSIOENEN		669		684
OVERIGE		678		621	
2.4.9	OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN		678		621
VOORUITONTVANGEN COLLEGE- EN LESGELDEN		-17		-86	
VOORUITONTVANGEN SUBSIDIES OCW GEOORMERKT		1.021		1.405	
VOORUITONTVANGEN TERMIJNEN		3.735		4.132	
VAKANTIEGELD EN -DAGEN		2.694		2.534	
ACCOUNTANTS- EN ADMINISTRATIEKOSTEN		96		70	
RENTE		188		148	
NOG TE BETALEN PERSONEELSKOSTEN		262		171	
OVERIGE		1.955		1.179	
2.4.10	DE OVERLOPENDE PASSIVA		9.935		9.553
			20.920		18.887

Het negatieve bedrag onder de post ‘Vooruitontvangen college- en les gelden’ bij 2.4.10 wordt veroorzaakt door een hoger voorschot curus gelden ten opzichte van de werkelijke verplichting. Dit is te verklaren door een verschuiving van BBL naar BOL studenten. Onder de post ‘Overige’ bij 2.4.10 staat de verplichting met betrekking tot facturen die we ontvingen in 2017 resp. 2016 maar die betrekking hebben op werkzaamheden of leveringen in 2016 resp. 2015. Voor een verdere toelichting op de geormerkte en niet-geormerkte subsidie, zie onderstaand overzicht.

5.1 OVERZICHT GEOORMERKTE EN NIET GEOORMERKTE DOELSUBSIDIES OCW

MODEL G: OVERIGE SUBSIDIES

G1. VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES ZONDER VERREKENINGSCLAUSULE

TOEWIJZING							
SALDO NOG TE BESTEDEN ULTIMO VERSLAG JAAR	DE PRESTATIE IS ULTIMO VERSLAG JAAR CONFORM DE SUBSIDIEBESCHIKKING GEHEEL UITGEVOERD EN AFGEROND	ONTVANGEN T/M VERSLAGJAAR	BEDRAG VAN TOEWIJZING	KENMERK	JAAR	PROJECTCODE	
€		€	€				
–	Ja	304	304	413270–1	2012		ZIJ-INSTROMERS '12-'13
–	Ja	78	78	501613–1	2013		ZIJ-INSTROMERS '13-'14
–	Ja	120	120	640874–1	2014		ZIJ-INSTROMERS '14-'15
–	Ja	180	180	705863–1	2015		ZIJ-INSTROMERS '15-'16
58	Nee	100	100	744395–1	2016		ZIJ-INSTROMERS '16-'17
–	Ja	123	123	674304–1	2015		LERARENBEURS '15-'16
100	Nee	153	153	769428–1	2016		LERARENBEURS '16-'17
110	Nee	110	110	786364–1	2016	85372	VOORZIENING LEERMIDDELEN (MINIMA)
269		1.168	1.168				TOTAAL

G2. VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES MET VERREKENINGSCLAUSULE

G2-A GEOORMERKT AFLOPEND PER ULTIMO 2016

G2-A GEOORMERKT AFLOPEND PER ULTIMO 2016	PROJECTCODE	JAAR	KENMERK	BEDRAG VAN TOEWIJZING	SALDO 31-12-2015 / BEGINSALDO 2016	ONTVANGSTEN IN VERSLAGJAAR 2016	LASTEN 2016	TOTALE LASTEN T/M 31-12-2016	TE VERREKENEN ULTIMO VERSLAG JAAR
				€	€	€	€	€	€
PROJECT LEIDEN	85271	2016	[Vordering 61200]	29	29	29	-	-	-
SCHOOLMAATSCHAPPELIJK WERK 2015	85292	2015	666463-1	306	205	-	205	205	-
VSV-PLUSVOORZIENING 2013 - 2016	85248	2016	OND/ODB-2015/ 16808	1.000	592	700	1.292	1.292	-
TOTAAL				1.277	826	671	1.497	1.497	-

G2-B GEOORMERKT DOORLOPEND NA 2016

G2-B GEOORMERKT DOORLOPEND NA 2016	PROJECTCODE	JAAR	KENMERK	BEDRAG VAN TOEWIJZING	SALDO 31-12-2015 / BEGINSALDO 2016	ONTVANGSTEN IN VERSLAGJAAR 2016	LASTEN 2016	TOTALE LASTEN T/M 31-12-2016	SALDO NOG TE BESTEDEN ULTIMO VERSLAG JAAR
				€	€	€	€	€	€
VSV-PLUSVOORZIENING 2017 - 2020	85383	2016	OND/ODB-2016/ 17716 U	362	-	362	-	-	362
SCHOOLMAATSCHAPPELIJK WERK 2016	85292	2016	733721-1	342	-	342	108	108	233
CIV SMART TECHNOLOGY	85279	2015	704920-1	1.022	236	204	283	404	158
TOTAAL				1.725	236	907	391	512	753

5.2 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

ID College heeft voor een bedrag van circa € 0,6 miljoen aan meerjarige huurcontracten afgesloten.

Andere langlopende verplichtingen betreffen:

	VERPLICHTING PER JAAR	LOOPTIJD (JAREN) INCL. OPTIEJAREN	EINDE LOOPTIJD
HUUR VAN KOPIEERAPPARATUUR EN REPRO	€ 443.000	6	31-10-21
SCHOONMAAKKOSTEN (INCL. GLASBEWASSING)	€ 691.000	4	31-12-19
VERZEKERINGSKOSTEN	€ 83.000	4	01-09-17
INKOOP KANTOORARTIKELEN	€ 80.000	4	30-11-20
KOSTEN AFVALBEHEER EN AFVOER	€ 40.000	4	30-09-20
ONDERHOUDSKOSTEN AUTOMATISERING/INTERNET/DATA ENZ.			
- LAN BEHEER	€ 108.000	5	22-04-18
- WAN BEHEER	€ 194.000	15	17-09-29
- KRД	€ 229.000	4	06-10-18
- VASTE EN MOBIELE TELEFONIE	€ 147.000	2	01-11-18
- TELEFOONCENTRALE	€ 40.000	2	01-06-18
LEERLINGENVERVOER	€ 30.000	4	31-08-17
SCHOOLMAATSCHAPPELIJK WERK	€ 231.000	0	31-07-18
INKOOP PAPIER	€ 50.000	4	30-04-17
ENERGIE	€ 800.000	4	31-12-19
UITZENDKRACHTEN	€ 800.000	4	14-11-17
E&W ONDERHOUD	€ 200.000	4	31-08-17
BEVEILIGING	€ 269.000	3	31-07-18
PERSONEELSEVENEMENT	€ 128.000	4	01-04-19
SALARISRUN EN AFHANDELING	€ 149.000	3	31-12-18
ZZP MAKELAAR	raamovereenkomst	4	31-12-18
MEUBILAIR	raamovereenkomst	4	31-01-21
VOEDINGSMIDDELEN	€ 30.000	4	31-03-17
ARBODIENST	€ 96.000	10	14-05-25
LEASEPLAN	€ 31.585	60	07-11-19

De operational lease via Leaseplan omvat naast de reguliere kosten voor afschrijving, rente, HSB, diverse verzekeringen, reparatie en onderhoud, administratiekosten en managementfee ook een brandstofvoorschot. Periodiek worden de werkelijke kosten van brandstof verrekend.

Ten behoeve van de langlopende schulden is in totaal € 28 miljoen aan gebouwen in onderpand gegeven.

ID College heeft een akte van borgtocht van € 28 miljoen afgegeven aan Stichting Waarborgfonds Bve (Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie) voor de gehele looptijd van het investeringskrediet en de lening van de Rabobank.

Voor de nieuwbouw en verbouwing van de Storm Buysingstraat Leiden als onderdeel van het totale investeringsplan gericht op de integratie van ID College en ROC Leiden is een financiering aangegaan bij de Rabobank van € 10 miljoen. Deze lening gaat in per 1 oktober 2017 met een vaste rente voor de gehele looptijd van de lening. Aflossing vindt plaats uiterlijk 30 november 2022. Rabobank heeft hypotheek gevestigd op het pand Storm Buysingstraat. Dit is met instemming van Stichting Waarborgfonds gebeurd.

5.3 OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

MODEL E: VERBONDEN PARTIJEN

NAAM	JURIDISCHE VORM 2015	SATUTAIRE ZETEL	CODE ACTIVITEITEN	EIGEN VERMOGEN 31-12-2016	RESULTAAT JAAR 2016	ART. 2:403 BW	DEEL-NAME	CONSO-LIDATIE
VVE FLUITPOLDERPLEIN 5-9	Vereniging	Leidschendam-Voorburg	3 - onroerende zaken	€ -	€ -	Nee	n.v.t.	Nee
HOLDING ID COLLEGE B.V.	B.V.	Gouda	4 - overige	€ -	€ -	Nee	100%	Nee
ID COLLEGE BEDRIJFSOPLEIDINGEN I B.V.	B.V.	Gouda	4 - overige	€ -	€ -	Nee	100%	Nee
ID COLLEGE BEDRIJFSOPLEIDINGEN B.V.	B.V.	Gouda	4 - overige	€ -	€ -	Nee	100%	Nee
ID COLLEGE VAVO B.V.	B.V.	Gouda	4 - overige	€ -	€ -	Nee	100%	Nee
ID COLLEGE PERSONEEL B.V.	B.V.	Gouda	4 - overige	€ -	€ -	Nee	100%	Nee
TRANSITIESTICHTING ROC LEIDEN / ID COLLEGE	Stichting	Leiden	4 - overige	€ -	€ -	Nee	n.v.t.	Nee

VRIJSTELLING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING ID COLLEGE

Op grond van artikel 2:407 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek mogen groepsmaatschappijen in sommige gevallen buiten de geconsolideerde jaarrekening blijven.

De verplichting tot consolidatie geldt niet voor gegevens van in de consolidatie te betrekken maatschappijen wier gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is op het geheel.

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 31 DECEMBER 2016

In de tekstuele toelichtingen hieronder wordt de vergelijking gemaakt tussen de bedragen die we begroot hadden voor 2016 en de daadwerkelijke baten en lasten.

3.1 RIJKSBIJDAGEN

	2016		BEGROTING 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.1.1 RIJKSBIJDAGEN OCW		77.045		82.987		76.331
GEOORMERKTE OCW-SUBSIDIES	2.355		3.372		3.397	
NIET-GEOORMERKTE OCW-SUBSIDIES	9.350		373		7.141	
3.1.2 OVERIGE SUBSIDIES OCW		11.705		3.745		10.538
3.1.3 AF: INKOMENSOVERDRACHTEN		0		0		0
		88.750		86.732		86.869

RIJKSBIJDAGEN

We hebben feitelijk € 2,0 miljoen hogere rijksbijdrage vanuit OCW ontvangen. Echter het variabel deel kwaliteitsplan was voor € 4,6 miljoen begroot onder deze post, maar de realisatie is verantwoord onder niet-geoormerkte OCW-subsidies. De hogere inkomsten bestaan voornamelijk uit hogere rijksbijdrage als gevolg van loon- en prijscompensatie 2015 en 2016 (1,7 miljoen). Daarnaast waren er hogere inkomsten Lerarenbeurs en VSV.

De niet-geoormerkte OCW-subsidies zijn ten opzichte van 2015 hoger als gevolg van het toegekende resultaatafhankelijke budget voor studiewaarde (regeling kwaliteitsafspraken). In realisatie is dit wel € 2,1 miljoen lager dan begroot onder de post rijksbijdrage OCW.

3.2 OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN EN - SUBSIDIES

	2016		BEGROTING 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
GEMEENTELIJKE BIJDRAGE EDUCATIE	1.170		1.144		1.716	
OVERIGE GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN EN SUBSIDIES	1.351		282		1.355	
3.2.1 GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN EN SUBSIDIES		2.521		1.426		3.070
3.2.2 OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN		0		0		0
		2.521		1.426		3.070

GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN EN SUBSIDIES

De overige gemeentelijke bijdragen en subsidies waren € 1,1 miljoen hoger.

De inkomsten vanuit vo-scholen waren € 0,8 miljoen hoger. De opbrengsten voor het leerwerkcentrum zijn begroot onder de projecten en worden verantwoord onder de overige gemeentelijke bijdragen en subsidies, dit betreft € 0,3 miljoen.

3.3 COLLEGE-, CURSUS-, LES EN EXAMENGELDEN

	2016		BEGROTING 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.3.2 CURSUSGELDEN SECTOR BE		220		177		161
3.3.5 EXAMENGELDEN		54		12		52
		274		189		212

3.4 BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN

	2016		BEGROTING 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.4.1 CONTRACTONDERWIJS		552		420		311
3.4.1.1 GEMEENTELIJKE BIJDRAGE INBURGERING		4		0		-4
3.4.3 OVERIGE BATEN		1.134		1.327		1.117
		1.689		1.747		1.423

BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN

Hier zijn de lagere baten van € 0,2 miljoen opgenomen vanuit de overige projecten. De baten vanuit contract-activiteiten waren € 0,1 miljoen hoger.

3.5 OVERIGE BATEN

	2016		BEGROTING 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.5.1 VERHUUR		225		38		20
3.5.2 DETACHERING PERSONEEL		273		492		323
3.5.6 OVERIGE		1.474		710		1.749
		1.972		1.241		2.091

OVERIGE BATEN

De overige baten waren € 0,7 miljoen hoger. De inkomsten uit verhuur zijn hoger dan begroot als gevolg van verhuur van een deel van de Breestraat in Leiden voor de periode augustus tot en met december aan ROC Leiden voor het MBO College Zorg in het kader van Samen Sterker MBO (€ 0,2miljoen). Onder de post ‘Overige’ is het verkoopresultaat opgenomen van het pand Jan Evertsenlaan in Katwijk (€ 0,3miljoen).

4.1 PERSONEELSLASTEN

	2016		BEGROTING 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
BRUTOLONEN EN SALARISSEN	47.911		60.879		44.076	
SOCIALE LASTEN	6.167		0		5.503	
PENSIOENPREMIES	5.863		0		5.575	
4.1.1 LONEN EN SALARISSEN		59.941		60.879		55.154
DOTATIES PERSONELE VOORZIENINGEN	264		2.310		61	
PERSONEEL NIET IN LOONDIENST	9.091		4.865		13.036	
OVERIG	3.020		1.897		2.376	
4.1.2 OVERIGE PERSONELE LASTEN		12.375		9.073		15.473
4.1.3 AF: UITKERINGEN		-271		0		-359
		72.045		69.952		70.268

De personele lasten zijn € 2 miljoen hoger dan begroot. De brutolonen en salarissen zijn € 1 miljoen lager dan begroot maar daartegenover staan de kosten voor personeel niet in loondienst: deze waren € 4,2 miljoen hoger. Dit is deels een verschuiving van personeel in loondienst naar personeel niet in loondienst, maar ook extra inzet op projecten. De omvang van de inzet van personeel niet in loondienst was op het moment van het opstellen van de begroting nog niet inzichtelijk. De dotatie wachtgeld was € 2 miljoen lager dan de begrote dotatie. Verder hebben er vrijvallen plaatsgevonden voor de voorziening Educatie en de voorziening herinrichting. In totaal voor € 1,0 miljoen. Onder de post ‘overig’ is een bedrag opgenomen van € 0,4 miljoen aan nog te betalen WGA premie 2013, 2014 en 2015.

De totale toename van de personele lasten ten opzichte van 2015 met € 1,7 miljoen wordt onder meer veroorzaakt door de cao verhoging, die op € 0,2 miljoen na is gecompenseerd door middel van de loon- en prijsbijstelling.

Het overzicht ‘Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)’ is opgenomen onder 6.1.

Het gemiddeld aantal fte in 2016 over 12 maanden is 940. Hiervan is 610 fte OP, 288 fte OBP en 42 fte stagiairs.

4.2 AFSCHRIJVINGEN OP IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA

	2016		BEGROTING 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
AFSCHRIJVINGSLASTEN	7.175		7.386		7.145	
BOEKVERLIES ACTIVA	49		0		0	
4.2.2 MATERIËLE VASTE ACTIVA		7.224		7.386		7.145
		7.224		7.386		7.145

De afschrijvingslasten zijn € 0,2 miljoen lager dan begroot. Dit is het gevolg van lagere reguliere afschrijvingen, vanwege het niet of later in het jaar plaatsvinden van investeringen ten opzichte van de investeringsbegroting. De afschrijvingslasten zijn ten opzichte van 2015 toegenomen als gevolg van het activeren van de Breestraat Leiden.

In de afschrijvingslasten is tevens een bedrag opgenomen voor een waardevermindering van het pand Storm Buysingstraat Leiden. Deze waardevermindering bedroeg in totaal € 0,1 miljoen. Het boekverlies heeft betrekking op de afstoting van de huurlocatie Cesar Franckrode Zoetermeer.

4.3 HUISVESTINGSLASTEN

	2016		BEGROTING 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.3.1 HUUR		1.218		1.109		872
4.3.2 VERZEKERINGEN		99		74		101
4.3.3 ONDERHOUD		745		410		509
4.3.4 ENERGIE EN WATER		746		605		690
4.3.5 SCHOONMAAKKOSTEN		1.084		1.185		1.194
4.3.6 HEFFINGEN		332		287		287
4.3.7 OVERIGE		495		325		466
		4.719		3.995		4.118

De huisvestingslasten zijn € 0,7 hoger dan de begroting. Dit wordt verklaard door hogere huurlasten dan begroot als gevolg van huur lokalen in pand ROC Leiden Barge-
laan voor € 0,1 miljoen. Dit hangt samen met de vorming MBO College Zorg zoals beschreven bij 3.5. Daarnaast zijn de huurlasten gestegen ten opzichte van 2015 door de huur van de 2e verdieping Polanerbaan Woerden. Dit was wel begroot.

Tevens zijn de onderhoudskosten gestegen als gevolg van de asbestsanering pand Rapenburg in Leiden (verkocht eind 2013) van € 0,1 miljoen en extra onderhoudswerkzaamheden van € 0,2 miljoen. De schoonmaakkosten zijn gedaald met € 0,1 miljoen als gevolg van het voordeel van de aanbesteding van deze dienst. Bij de begroting was dit voordeel nog niet bekend. Onder de overige huisvestingslasten zijn de beveiligingsdiensten opgenomen. De begrote besparing hierop is niet gerealiseerd.

4.4 OVERIGE LASTEN

	2016		BEGROTING 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1 ADMINISTRATIE- EN BEHEERSLASTEN		4.026		3.780		4.205
4.4.2 INVENTARIS, APPARATUUR EN LEERMIDDELEN		2.366		2.654		2.289
4.4.3 DOTATIE OVERIGE VOORZIENINGEN		11		20		-8
4.4.4 OVERIGE		2.784		2.191		3.213
		9.186		8.645		9.699

De overige lasten zijn € 0,5 miljoen hoger dan begroot. Dit betreft voornamelijk hogere projectkosten van € 0,5 miljoen die worden verantwoord onder de post overige. De administratie- en beheerslasten zijn hoger dan begroot als gevolg van hogere portikosten, telefoonkosten, vergaderkosten en verhuiskosten. Deze verhuiskosten waren oorspronkelijk begroot bij de investeringen. Lager zijn de kosten voor automatisering. Het onderwijsmateriaal is € 0,2 miljoen lager dan begroot als gevolg van verdere digitalisering.

5 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

	2016		BEGROTING 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
5.1 RENTEBATEN		0		0		70
5.5 RENTELASTEN		-963		-856		-902
		- 963		- 856		- 832

RENTELASTEN

De rentelasten waren € 0,1 miljoen hoger dan begroot en dat is bijna geheel te wijten aan een verhoging van het productopslagpercentage voor leningtranche 3. Dit percentage is gewijzigd van 1,35% naar 1,65%.

6.1 WET NORMERING BEZOLDIGING
TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE
SECTOR (WNT)

COLLEGE VAN BESTUUR

FUNCTIE(S)	VOORZITTER COLLEGE VAN BESTUUR	LID COLLEGE VAN BESTUUR
VOORZITTERSCLAUSULE VAN TOEPASSING?	Ja	Nee
NAAM	O. Jelsma	J.O. de Jong
DUUR DIENSTVERBAND IN 2016	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12
OMVANG DIENSTVERBAND (IN FTE)	1	1
GEWEZEN TOPFUNCTIONARIS?	Nee	Nee
ECHTE OF FICTIEVE DIENSTBETREKKING?	Ja	Ja
INDIVIDUEEL WNT-MAXIMUM	164	164
BEZOLDIGING		
BELONING	167	167
BELASTBARE ONKOSTENVERGOEDING	0	0
BELONINGEN BETAALBAAR OP TERMIJN	16	16
SUBTOTAAL	183	183
-/- ONVERSCHULDIGD BETAALD BEDRAG	0	0
TOTAAL BEZOLDIGING	183	183
GEGEVENS 2015		
DUUR DIENSTVERBAND IN 2015	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12
OMVANG DIENSTVERBAND IN 2015 (IN FTE)	1	1
BELONING	168	169
BELASTBARE ONKOSTENVERGOEDING	0	0
BELONINGEN BETAALBAAR OP TERMIJN	16	16
SUBTOTAAL	184	185
-/- ONVERSCHULDIGD BETAALD BEDRAG	0	0
TOTAAL BEZOLDIGING 2015	184	185

Conform de WNT wetgeving mag de Raad van Toezicht geen variabele beloning toekennen aan de leden van het CvB. Er is in 2016 geen sprake van een variabele beloning. In 2016 is in verband met een wijziging in de regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren het WNT maximum vastgesteld op basis van toepassing zijnde bezoldigingsklasse. De klasse voor ID College is F met het aantal complexiteitspunten van 17. De maximum bezoldiging voor topfunctionarissen in het middelbaar beroeps-onderwijs in 2016 voor deze klasse is € 164.000. Voor bestuurders van wie de bezoldiging voor de invoering van de nieuwe regeling per 1 januari 2016 reeds onder

de overgangsregeling vanuit de WNT-2 vielen blijft de overgangsperiode tellen waarin de wet voorziet gezien de internationale verplichtingen die voortvloeien uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Na de overgangsperiode gaat ook voor hen de nieuwe norm gelden. Dit overgangsrecht houdt in dat bestaande bezoldigingsafspraken die de maximum bezoldigings-norm te boven gaan éénmalig gedurende een periode van vier jaar na 1 januari 2013 mogen worden gehandhaafd. Daarna moet de bezoldiging in drie jaar worden afgebouwd naar de bezoldigingsmaximum van de geldende klasse.

De bedragen in onderstaande tabel zijn gezien de omvang niet in duizendtallen weergegeven.

RAAD VAN TOEZICHT

FUNCTIE(S)	VOORZITTER	LID	LID	LID	LID	LID
NAAM	B.J.F. Fransen	C. Slingerland	W. E. van Hulsenbeek	M. Stroop	J. Snippe	A. van der Wal
DUUR DIENSTVERBAND IN 2016	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12
INDIVIDUEEL WNT-MAXIMUM	€ 24.600	€ 16.400	€ 16.400	€ 16.400	€ 16.400	€ 16.400
BEZOLDIGING						
BELONING	€ 18.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
BELASTBARE ONKOSTENVERGOEDING	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
BELONINGEN BETAALBAAR OP TERMIJN	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
SUBTOTAAL	€ 18.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
-/- ONVERSCHULDIGD BETAALD BEDRAG	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
TOTAAL BEZOLDIGING	€ 18.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
GEGEVENS 2015						
DUUR DIENSTVERBAND IN 2015	€ 01-01 / 31-12	€ 01-01 / 31-12	€ 01-01 / 31-12	€ 01-01 / 31-12	€ 01-01 / 31-12	€ 01-01 / 31-12
BELONING	€ 18.000	€ 12.000*	€ 12.000*	€ 12.000*	€ 12.000	€ 12.000
BELASTBARE ONKOSTENVERGOEDING	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
BELONINGEN BETAALBAAR OP TERMIJN	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
TOTAAL BEZOLDIGING 2015	€ 18.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000

* De cijfers 2015 zijn verminderd met de bijdrage Zorgverzekeringswet. Deze behoren niet tot de bezoldiging.

Vanaf 2013 geldt een wetswijziging met betrekking tot btw-heffing over de vergoedingen aan leden van de Raad van Toezicht.

Dit houdt in dat de vergoeding verhoogd is met btw (met uitzondering van de vergoeding van dhr. M. Stroop). In dit overzicht tonen wij alle bedragen exclusief btw.

6.2 TOELICHTING HONORARIUM VAN DE ACCOUNTANT

2016	ACCOUNTANTS		OVERIG NETWERK		TOTAAL DELOITTE	
	€	€	€	€	€	€
ONDERZOEK VAN DE JAARREKENING		54		0		54
ANDERE CONTROLEOPDRACHTEN		41		0		41
ADVIESDIENSTEN OP FISCAAL TERREIN		0		3		3
ANDERE NIET-CONTROLEDIENSTEN		0		81		81
		96		84		180
2015	ACCOUNTANTS		OVERIG NETWERK		TOTAAL DELOITTE	
	€	€	€	€	€	€
ONDERZOEK VAN DE JAARREKENING		62		0		62
ANDERE CONTROLEOPDRACHTEN		8		0		8
ADVIESDIENSTEN OP FISCAAL TERREIN		0		0		0
ANDERE NIET-CONTROLEDIENSTEN		0		142		142
		70		142		212

Alle accountantskosten die we maken om de jaarrekening over een boekjaar te controleren, hebben we toegerekend aan het boekjaar waarop de jaarrekening van toepassing is.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die we in dit kader moeten melden.

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Regionaal Opleidingencentrum ID College

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2016

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Regionaal Opleidingencentrum ID College te Gouda gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Regionaal Opleidingencentrum ID College op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijs-accountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2016.
2. De staat van baten en lasten over 2016.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond

hiervan zijn beschreven in de sectie “Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening”. Wij zijn onafhankelijk van Stichting Regionaal Opleidingencentrum ID College, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. 3114410420/2017.020523/JL

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR EN DE RAAD VAN TOEZICHT VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling. 3114410420/2017.020523/JL

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Utrecht, 7 juni 2017

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. G.J. Straatman RA

BIJLAGE BIJ DE CONTROLEVERKLARING

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar

- continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

CONTACTGEGEVENS

ID COLLEGE

WWW.IDCOLLEGE.NL

INFO@IDCOLLEGE.NL

088 222 17 77

ALPHEN AAN DE RIJN

ECONOMIE, ENTREEOPLEIDINGEN, GEZONDHEIDSZORG, ORDE & VEILIGHEID, SPORT & BEWEGEN EN WELZIJN

Ambonstraat 1
2405 EN Alphen aan den Rijn

GOUDA

BAKKERIJ & HORECA, ECONOMIE, ENTREEOPLEIDINGEN, GEZONDHEIDSZORG, ORDE & VEILIGHEID, SPORT & BEWEGEN, TECHNIEK & ICT, UITERLIJKE VERZORGING, VAVO EN WELZIJN

Groen van Prinsterersingel 52
2805 TE Gouda

LEIDEN

ECONOMIE, ENTREEOPLEIDINGEN EN UITERLIJKE VERZORGING

Storm Buysingstraat 18-c
2332 VW Leiden

WELZIJN

Bargelaan 190
2333 CW Leiden

ENTREE

Vijf Meilaan 210
2324 XP Leiden

GEZONDHEIDSZORG, WELZIJN

Breestraat 46-48
2311 CS Leiden

LEIDSCHEIDAM-VOORBURG

ECONOMIE, ENTREEOPLEIDINGEN, GEZONDHEIDSZORG EN WELZIJN

Fluitpolderplein 7
2262 ED Leidschendam- Voorburg

WOERDEN

ECONOMIE, ENTREEOPLEIDINGEN, GEZONDHEIDSZORG, VAVO EN WELZIJN

Polanerbaan 15
3447 GN WOERDEN

ZOETERMEER

ECONOMIE, ENTREEOPLEIDINGEN, GEZONDHEIDSZORG, ICT, ORDE & VEILIGHEID, SPORT & BEWEGEN, UITERLIJKE VERZORGING, VAVO EN WELZIJN

Van Doornenplantsoen 11
2722 ZA Zoetermeer

BESTUUR EN DIENSTEN

Groen van Prinsterersingel 52
2805 TE Gouda

STICHTING REGIONAAL OPLEIDINGENCENTRUM ID COLLEGE

Statutaire zetel: Gouda
KvK-nummer: 41159510

IDCOLLEGE.NL

